AH BU İNSANLAR

İSMAİL HAKKI AYDIN

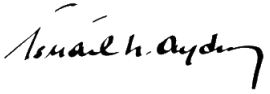
İsmail H. Aydın

Hangi İnsanlar Hastalık Hastası?
Genetiği Değiştirilmiş Doktorlar Kimler?
İlaç Sektörü Ticari Bir Oyun mu?
Ağrılarımızın Tarihçesi Nelerdir?
Üniversiteler Geçim ve Kazanç Kapısı mı?
Bilim Nereye Koşuyor?

GİRDAP

“AH BU İNSANLAR!”

Prof. Dr. İsmail Hakkı AYDIN

"AH BU İNSANLAR!"
İsmail Hakkı Aydın

1. Baskı: Ekim 2018
ISBN: 978-975-2429-53-6
Sertifika No: 31851

© Girdap Kitap
© Bu kitabın her türlü yayın hakkı **Girdap Kitap'a** aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

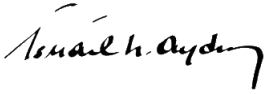
Genel Yayın Yönetmeni : Muttalip Asılı
Editör : Merve Yeşilyurt
Sayfa Tasarımı : Adem Şenel
Kapak Tasarımı : Yunus Karaaslan
Baskı-Cilt : Melisa Matbaacılık
Sertifika No: 12088

Girdap Kitap **ASL KÜLTÜR SANAT***'ın tescilli markasıdır...*

GİRDAP KİTAP®
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad.
Yılanlı Ayazma Yolu No: 8 Kat: 2
Davutpaşa - Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0212 438 19 81
www.girdapkitap.com
info@girdapkitap.com

“AH BU İNSANLAR!”

Prof. Dr. İsmail Hakkı AYDIN

GİRDAP

(ÖZ GEÇMİŞ)

(Bilim Adamı, Beyin Cerrahı, Düşünür, Edib, Şair, Güftekâr, Mûsıkîşinas, Teolog, Filozof, Hattat)

İsmail Hakkı Aydın, 1954 yılında Trabzon'da doğdu. İlkokulu Maçka'da, Orta ve Lise tahsilini Trabzon'da tamamladı. Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdikten sonra, Beyin Cerrahisi Kürsüsünde asistanlığa başladı. Bilahare İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirürji Kürsüsü'nde ihtisasına devam ettikten sonra, Zürich Üniversitesi Nöroşirürji Kliniği'nde, Prof. Dr. Mahmut Gazi Yaşargil'in yanında mikronöroşirürji çalışmalarını tamamladı. Zürich Mikronöroşirürji Araştırma Merkezi'nde, Instraktör Öğretim Üyesi olarak görev yaptı ve aynı zamanda, serebro-vasküler mikro-cerrahi alanlarında araştırmalarda bulundu.

1984 Yılı sonunda yurda dönerek, Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirürji Anabilim Dalı Başkanlığı'na atandı. 1985'te, Türkiye'de ilk olarak, üniversitede Mikronöroşirürji Araştırma Laboratuarını kurdu. İsviçre'nin yanında, Almanya, Fransa, İngiltere, Avusturya, Belçika, Hollanda, İtalya, İspanya, Yugoslavya, Kanada, ABD ve Japonya'da, değişik zamanlarda araştırmalarda bulundu. 1988'de, beyin-damar tıkanıklıklarının operasyonlarında kullanılan ve dünyada ilk defa kendi adı ile literatüre geçen yeni bir ameliyat tekniği geliştirmesi sebebi ile, 1990 yılında TÜBİTAK ödülü aldı ve zamanın Cumhurbaşkanı tarafından taltif edildi. Beyin kanamaları ve anevrizmaların cerrahi tedavisinde yaptığı uluslararası araştırma ve katkılarından dolayı, 1991 yılında, ABD.de, Congress of Neurological Surgeons'un INTERNATIONAL FELLOW'u ve FCNS unvanı ile ödüllendirildi. Aynı yıl, REKTÖRLÜK ve DEKANLIK tarafından da ödüllendirilen Dr. Aydın, 1992'de TÜRK NÖROŞİRÜRJİ ARAŞTIRMA ÖDÜLÜ'nü kazandı. Yine aynı yıl, Avrupa Strok Bilim Konseyi'ne seçildi. Amerika Strok Konseyi'nce kendisine ULUSLARARASI BİLİM ADAMI ve FICA PAYESİ verildi. 1992, 1993, 1994 ve 1995 yıllarında ABD NÖROŞİRÜRJİDE SÜREKLİ TIP EĞİTİMİ KREDİ ÖDÜLLERİ'ni aldı. Ayrıca 1993'de, ABD'deki, Beyin Tümörleri

Konseyi, Cerebrovascular Surgery Section ve diğer birçok bilimsel ve idarî kurul üyelikleri yanında, Congress of Neurological Surgeons'un ULUSLARARASI YÖNETİM KURULUNA seçilerek, bu kurula giren ilk Türk ve ilk Müslüman bilim adamı oldu.

Davetli konferansçı olarak, birçok uluslararası toplantıya katılan ve bilimsel dergilerin yayın kurullarında yer alan Prof. Aydın, New York Bilimler Akademisi'nin Aktif, AANS'un International üyesi ve 1994 yılı Uluslararası Skull Base Cerrahisi Kongresinin RESMİ LECTURER'i olup, ayrıca 1995'te CNS'in Uluslararası Bilim Konseyine seçilmiştir. 1996 yılında ABD'de çok yüksek kredi ile Nöroşirürjide Sürekli Eğitim Ödülü'nü aldı. 1997'de yaptığı bir araştırması nedeni ile, bir Uluslararası Nöroşirürji dergisine kapak oldu. 1999'da Türk Nöroşirürji Ödülü aldı. ABD Beyin Cerrahisi Birliği (CNS) tarafından 2000 yılı Uluslararası Konferansçısı seçildi. Yurtdışında ve ülkemizde, değişik kurum ve kuruluşlarca birçok kez takdir edildi, ödüllendirildi. 2001 yılında Hindistan'da, Dünya Bilimine katkıları sebebi ile, KRİSTAL KÜRE ile taltif edildi. 2002'de Yemen'e davet edilerek, orada birçok dersler ve konferanslar verdi, eğitici ameliyatlar yaptı. 2004 yılında Pakistan Beyin Cerrahisi Kongresine ŞEREF KONUĞU olarak katıldı ve çeşitli konferanslar verdi. Burada "ANNUAL AWAR 2004" ile taltif edildi.

Uluslararası düzeyde, yerli ve yabancı 200'ü aşkın bilimsel çalışması olan Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın bugüne kadar birçok doktor, beyin cerrahı, doçent ve profesör yetiştirmiş, dünyanın önde gelen bilim adamlarınca, yurt dışında gerek kitaplarda ve gerekse makalelerde birçok kez, kaynak olarak gösterilmiş, geliştirdiği cerrahî teknikler klasik kitaplarda yer almıştır.

Türkiye, Sinir Sistemi Cerrahisi Derneği Eski Başkanı, ABD Congress of Neurological Surgeons'un (CNS) Uluslararası Büyükelçisi ve Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirürji Anabilim Dalı Emekli Başkanı olan ve ilmiye sınıfı bir aileden gelen Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın, ismini taşıdığı dedesi, zamanın büyük âlim, müderris ve mutasavvıflarından Hacı Hafız İsmail Hakkı Efendi'den, yirmi yıl müddetle Kur'an-ı kerim, Arapça, Farsça, kelam, fıkıh, tefsir, hadis, tasavvuf, belagat, felsefe, mantık, musıkî ve edebiyat dersleri aldı. Babası müftü Halit Aydın'dan hat,

İslam Hukuku ve Fransızca öğrendi. Bu süre zarfında, aynı zamanda, ilk, orta, lise, Yüksek İslam Enstitüsü ve Tıp Fakültesindeki eğitimini sürdürdü.

Beyin cerrahisinin yanında, ağırlıklı olarak şiir, hat, klasik Türk musikisi, karikatür, musiki felsefesi, nörofilozofi, edebiyat ve teoloji alanları olmak üzere, güzel sanatlar ile ilgilendi, yazılar yazdı, konferans ve dersler verdi. Çeşitli gazete ve dergilerde makale, yorum, eleştiri ve şiirleri yayınlandı. Halen haftalık bir gazetede, Nörofilozofi isimli köşesinde düzenli yazıları yayımlanmaktadır.

1991 yılında *Suz-i Dilara*, 2000 yılında *Aşk*, 2002'de *Vuslat*, 2010'da *Nefes*, 2013'te *Hicran* ve 2014'te de *Ya Hayy!* adlı şiir kitapları neşredildi. Nöroflozofik makalelerinden meydana gelen *"Rabbim Beni Doktorlardan Koru!"* isimli kitabı 2013 yılında, *"Ah Bu Doktorlar!"* 2015'te, *"Beynin Şifresi"* ve *"Öfke Kontrolü ve Motivasyon"* ise (Can Hikmet Değirmenci ile birlikte) 2016'da yayımlandı. Televizyon konuşmalarından derlenen *"Beyin Fırtınası"* isimli kitabı yine 2016'da yayımlandı.

"Ah Bu Hastalar!" ve *"Bir Beyin Cerrahının Anıları"*, 2017'de, *"Beyin Sizsiniz"*, *"Yapay Zekâ"* (Can Hikmet Değirmenci ile birlikte) ve *"Ah Bu İnsanlar!"* ise 2018'de okuyucuları ile buluşmuştur.

Kendisinin edebî ve sanatsal yönleri hususunda ilmî makaleler neşreden, edebiyat otoritelerinin ifadesi ile, geliştirdiği kendine has şiir ve modern rubai formunda, en çok heceyi kullanan Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın'ın 100'ü aşkın güftesi, Dr. Yılmaz Karakoyunlu, Mustafa Fatih Salgar, Osman Erol Ünal, Amir Ateş, Salih Suphi Soner, Osman Nuri Özpekel, Dr. Adnan Çoban, Murat Türkmen ve Hüseyin Erbay tarafından bestelenerek, musikî dünyası ve TRT repertuarlarında yerini almıştır.

1461 yılından itibaren devam eden, ilmiye sınıfı bir soydan gelen İsmail Hakkı Aydın, evli, üç çocuk (Prof. Dr. Abdülkadir Cüneyt Aydın, Suz-i Dilara Canan Doğan, Fatma Merve Korucuk) babası ve altı torun (Ahmed Bircis Aydın, Emine Rayyan Aydın, Nazmiye Efnan Aydın, Vuslat Betül Doğan, Fatma Nur Doğan, Saliha Dilara Korucuk) dedesi olup, Arapça, Farsça, Fransızca ve İngilizce bilmektedir.

Prof. Dr. İsmail Hakkı AYDIN

İçindekiler

Önsöz 13
Dededen Toruna! 15
"Ben"i Bir De Benden Dinleyin! 19
This Is Me As I See Myself 27
Ah Bu İnsanlar! 35
Nice İnsanlar Gördüm 39

BİRİNCİ BÖLÜM
Hekimlik

Uyarıyorum! 45
Îtibârımızı Geri Verin! 49
Sözüm Hastalara 52
Hastalara Vefa Borcumuz 55
Genetiği Değiştirilmiş Doktorlar (Gdd)! 58
Doktor Eksikliği Yok, Fazlalığı Var! Hastalıklarda Artış Yok,
Hasta Olmak İsteyen Çok! 62
"Ah Bu Hastalar!" İçin 65

İKİNCİ BÖLÜM
Eğitim ve Üniversiteler

Hangi Üniversite 71
Üniversiteler Ekmek Kapısı Olmamalıdır! 75
Yeni Doçentler 79

Yabancı Dil ve Yardımcı Doçentlik 82
Yardımcı Doçentlik ve Doçentlik 86
Üniversite ve Tıp Eğitimindeki Bazı
Problemlere Çözüm Önerileri 90

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
"Hoş Sadâ" Bırakanlar

Bir Yücel Kanpolat Vardı! 99
Bir M. Kemâli Baykaner Vardı! 103
Bir Nurcan Özdamar Vardı! 106

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Siyaset ve Gündeme Dair

Yeni Bakanlar Kurulu Açıklandı! 113
Seçimler ve Bir Anı 116
Fetvâ 120
Yine Fetvâ 123

BEŞİNCİ BÖLÜM
Çilesi Bitmeyen Tarikat; Nöroşirürji

Nöroşirürji ve Felsefe 129
Dünya Beyin Cerrahisi Kongresinin Ardından 174

ALTINCI BÖLÜM
Edebiyat ve Mûsikîye Dair

Kûy-i Dilârâdan 179
Ey Sen! 182
Neden Rubâî? 186
Felsefe, Mûsıkî, San'at, Hekim ve Cerrah 189
Türk Musikisinde Bir Altın Halka: Alaeddin Yavaşça 194

YEDİNCİ BÖLÜM

Ah O Anılar...

"Bir Beyin Cerrahının Anıları"..... 203
Bir Pazar Gününe Saklı Ömür Boyu Mutluluk!..... 208
Anıların Kanatları Altında Konferanslar..... 213

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Röportajlar ve Diğer

Röportaj;..... 219
"Bedava Ekmek Yok"a Dâir..... 226
Taşeron İşçiler!..... 229
Anlayamıyorum!..... 232
Ortaya Karışık!..... 235

Kahrımı çekenlere...
Beni yetiştirenlere...
Öğrencilerime...
Beni sevenlere...

Önsöz

Tüm okuyucularımın bildiği gibi, on yılı aşkın bir süreden beri, Medimagazi Gazetesi, Nöroflozofi Köşemde, mesleki, sosyal, edebi, eğitim ve ilmi problemlere ilişkili olarak görüş ve çözüm yollarını ihtiva eden makaleler yazmaktayım.

Genellikle, bu makalelerimden oluşan ve mesleğim olan Beyin Cerrahisi dışında yazdığım on altıncı ve *"Rabbim Beni Doktorlardan Koru! Ah Bu Doktorlar! Ah Bu Hastalar!"* serisinde ise dördüncü kitabım olarak *"Ah Bu İnsanlar!"* elinizde bulunmaktadır.

Olayları, zaman zaman ironik, zaman zaman da müstehzi ifadelerle analiz edip, kendi çözüm yollarımı bulacağınız bu kitabı okurken. Bazen gülüp bazen de hüzünlenerek, kısmen de kendinizden bir şeyler bulacaksınız.

Bu kitabımın düzenlenmesinde, redaksiyonunda ve neşr edilmesinde, her zaman olduğu gibi, müşkilpesend kişiliğimin kahrını çeken, beni cesaretlendiren ve teşvik eden Girdap Kitap Genel yayın Yönetmeni ve Sahibi, Sevgili Kardeşim Muttalip Asılı Bey'e, değerli Editörüm Vedat TOPCU'ya, yayınevinin tüm çalışanlarına ve raflarda yerini alıncaya

kadar her aşamasına katkı sağlayan ve emeği geçen herkese, kalbi şükranlarımı ifade etmek istiyorum.

Şimdi, kaarilerime ters düşebilecek fikirlerim ve önerilerim olsa da hatalarımla birlikte, hoş karşılanacağı düşüncesi ile, sizleri bu on altıncı kitabım olan *"Ah Bu İnsanlar!"* ile başbaşa bırakıyorum.

İsmâil Hakkı AYDIN
Tepekent, İstanbul, 2018

Dededen Toruna!

Sevgili Ahmed Bircis Aydın Beyefendi!

(Tüm Gençlere)

Gözümü açıp açıp baktığım, koklamaya kıyamadığım, Gözümün Nuru, Hayatımın Işığı, Sevgili Torunum Ahmed Bircis Bey;

Sana bu mektubu, senin şahsında bütün arkadaşların için, istikbale yönelik önünü aydınlatacak ve ömür boyu, her zaman rehber olacak önerileri bildirmek için yazıyorum. Bu tavsiyeler bana babamdan ve dedemden miras kaldığı için dünyanın fani, Hakk'ın, hakikatin ve ilmin de baki olduğu gerekçesi ile ve bu gerekçeleri de bihakkın yerine getireceğin düşüncesiyle sana aktarıyorum. Çünkü ilim, insanlığın ortak mirasıdır. Kişiler, bu mirasın vasıtalarıdır.

Daha ilkokula başladığımda, babamın bana ilk öğrettiği şey; kitap yırtmanın, kalem kırmanın ve eski bir gazete parçası bile olsa, kâğıt üzerine basmanın en büyük günah ilme ve insanlığa hakaret ve ihanet olduğudur. Bu evrensel düzeydeki hakikat, kâinat var olduğu sürece, yıldızlar ve galaksiler, kendilerine tanzim ve tahsis edilen sınırlar içerisinde ömürlerini sürdürdüğü müddetçe, var olacaktır. Bu

nedenle, bu sarsılmaz ilke, senin de düsturun olmalıdır. Rahmetli babam beni, onurla taşıdığım dedemin ismi ile çağırmamak edebini göstererek, kâinattaki ışığı en parlak olan büyük bir yıldızın ismi ile çağırıyordu. İşte o isim, şimdi sana da ad olmuştur. Âlemlerin sonsuz ışığı, canlıların huzuru, evrenin mihenk taşının adı sana birinci isim, göklerin ve galaksilerin en parlak yıldızının ismi ise ikinci isim olmuştur. Bu isimleri taşımak senin için zor olsa da imkânsız olmayacağı inancındayım. Bu yolda babamdan aldığım ve sana miras bıraktığım bu tavsiyeler, kılavuzun olacaktır.

- ✓ Alabildiğin kadar ilmi al, verebildiğin kadar ilmi aktar!
- ✓ Ne kadar alırsan o kadar zengin, ne kadar verirsen de o kadar saygın olduğunu unutma!
- ✓ Bilgi ve tecrübende, çöldeki bir bedevinin bebeğinden, kutuplardaki eskimonun çocuğuna, Afrika'daki siyahi bir zencinin evladından, en vahşi hayvanın yavrusuna varıncaya kadar, hatta bedenli bedensiz mevcut olduğuna inandığım, uçsuz bucaksız evrendeki tüm canlılara kadar, her varlığın hakkı olduğunu aklından çıkarma!
- ✓ Atalarımızdan bize miras kalan bu bilgileri bizden sonraki kuşaklara aktarmakta vagon değil lokomotif ol!
- ✓ Aldığın mirası aynen değil üzerine insanlık ve kâinat için yararlı şeyler ilave ederek aktar! Ruhun bedenine, bedenin kendine ve kendinin de evrene sığmaması için hiçbir fedakârlıktan kaçınma! Çünkü insan olmanın erdemi, bu ince detayda gizlidir.

Yetişmemdeki en büyük rehberim ve mürşidim olan, özellikle sosyal bilimlerdeki yegâne hocam, ismi ile tanınmaktan ve anılmaktan engin bir haz ve sonsuz bir gurur

duyduğum dedem, daha okuma yazmaya yeni başladığım dört yaşlarımda bana, ilim, irfan ve hikmet sahibi olmanın beş şartının olduğunu öğretmişti. Bilimsel yaşantımın sarsılmaz temel prensiplerini oluşturan bu beş şart; çok soru sormak, çok tekrar ve müzakere etmek, aklıma takılan herhangi bir sorunun, her ne şekilde olursa olsun, cevabını bulmadan asla uyumamak, edindiğim bilgiyi hiçbir karşılık beklemeden isteyene ve layık olana öğretmek, ilim ve sanat öğrendiğim, bilgi ve tecrübesinden istifade ettiğim hocalarıma, bilginin kaynağına katiyetle saygıda kusur etmemek ve onların hizmetinde bulunmaktır. Bu prensipler senin de rehberin ve düsturun olsun.

Hocalarına saygılı olduğun müddetçe, anne ve babana gösterdiğin hürmetten daha fazlasını onlara gösterdiğin sürece, onlardan öğrendiklerin hem sana hem senin evlatlarına hem de insanlığa fayda verir. Kaynağına saygı göstermediğin ilim, sırtında bir yüktür. Başkalarından gizlediğin ve layık olana öğretmediğin bilgi, seni sadece zavallı hale sokar. Senden sonraki kuşaklara ilmini aktardığın müddetçe, senin de ilmin ve saygınlığın artar. Öğrenmenin en iyi yollarından birinin de öğretmek olduğu prensibini aklından çıkarma! Herkesi kardeş, bilimi işin, işini de bilim olarak gör ki, hayat boyu hep mutlu olasın!

Oğlum Ahmed Bircis;

Öleceğini bilsen de doğruluktan ve dürüstlükten asla şaşma! Evrende doğruyu söyleyen tek sen olsan da doğruyu söylemeye ve doğru bildiğin yolda yürümeye devam et. En büyük hazinen, aklın, makalelerin, kitapların, sanatın, eserlerin ve ahlakın olsun. Malını, mülkünü, hatta hürriyetini bile elinden alabilirler. Parasız, pulsuz, yersiz, yurtsuz kalabilirsin. Ancak, hiçbir güç, hiçbir kimse senin ahlak, zekâ, akıl, sanat ve bilgi hazineni elinden alamaz. Hiçbir hırsızın çalamayacağı yegâne hazine, işte bu hazinedir. En

büyük zenginlik de bu hazineye sahip olmaktır. Beni, babanı ve anneni aşmadığın müddetçe, kendin için çok şey yapmış olsan bile, insanlık için hiçbir şey yapmış olmayacağını unutma! Erdem, kendin için değil, insanlık için yaşayabilmek ve insanlık için bir şeyler yapabilmektir. Bunu başardığında, ölümsüzlük şerbetini içmiş olacaksın. Zira bilim adamlarının sadece doğum tarihleri vardır, biyolojik olsa bile, hakiki ölüm tarihleri yoktur. Bir insanın hakiki ölüm tarihi, ondan en son söz edildiği tarihtir. Kâinat var olduğu müddetçe, ilim ve ilim adamlarından hep söz edileceği için, ilim gibi, sanat gibi, âlimler de ölümsüzdürler, ebedidirler. Başarının temelinde, sadece elinden geleni yapmak değil, elinden gelmeyeni de yapabilmek yatar. Kontrol edebildiğin hırs ve azim, ahlaki olarak seni başarıya götürecektir. Hırsını kontrol edemezsen insanlığını kaybedersin. Başarının detayda gizlendiğini, ayrıcalıklı olmanın temelinde ince nüanslar yattığını, başarı için yaşayabilmenin onur olduğunu, ancak şeytanın da bu ince detaylarda pusu kurduğunu aklından çıkarma!

Sende bu cevheri gördüğüm için bunları yazıyor, umut ediyor, bekliyor, hatta bunları senden istiyorum. Senin şahsında tüm gençliğe yaptığım bu nasihatleri yerine getirip, çok daha fazlasıyla, geliştirerek evlatlarınıza, torunlarınıza ve insanlığa aktardığınızda, kalbim mutmain ve ruhum müsterih olacaktır.

Kaynaklar:

1. *Rabbim Beni Doktorlardan Koru!* Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın, Hayy Kitap, İstanbul, 2013
2. http://www.medimagazin.com.tr/authors/ismail-hakki-aydIn/tr-dededen-toruna-tum-genclere-72-87-1979.html

“Ben”i Bir De Benden Dinleyin!

(Son Sözü Ben Söyleyeyim)

İsmail Hakkı Aydın

(Kimin aklında ne soru varsa, cevabı burada...)

Ben;

Evet... Sabırsızım. Aceleciyim. Hep acelem vardır benim.

Çünkü bu insan denen meçhule güvenmiyorum.

Hepsini yapabilecek miyim, bilmiyorum ama, çok işim var yapılacak, çok sözüm var söylenecek, çok bildiğim var yazılacak.

En büyük endişelerimden biri, halen sırtımda çok büyük bir yük olarak gördüğüm ve taşımakta zorlandığım bildiklerimi ve tecrübelerimi, bizden sonraki kuşaklara belgesel kaynak şeklinde aktaramamaktır.

Zira, bu acımasız hayat çok kısa!

Telaşlıyım ve aceleciyim bütün bunlar sebebi ile...

Evet, kendini beğenmiş, egosu yüksek, huysuz, müteharris, muteriz, muarız, aksi ve çekilmez bir adamım ben.

Yoksa, neden her ameliyatının bir meydan muharebesi gibi olan ve savaşı kazanmaya mecbur bir Beyin Cerrahı olayım ki...

Hayatım boyunca birçok zorluklara, engellemelere, haksızlıklara ve iftiralara maruz kaldım.

Ateistlikten, Marksistlikten, Leninistlikten, Komünistlikten, CIA, MOSSAD ve KGB Ajanlığından, Rabıtacılıktan, Mezhepsizlikten, Masonluğa, Yahudiliğe, Hristiyanlığa ve Gerici Şeriatçılığa kadar, hakkımda söylenmeyen kalmadı.

Hatta bunların bazılarından soruşturuldum ve yargılandım bile...

Alışkınım bunlara! Tınmıyorum artık...

Ama ben;

Öncelikle ve özellikle "İnsan" olmak, Türk ve Müslüman olmamın dışında ne şucu oldum ne de bucu...

Siyasetten ve Politikadan daima nefret ettim.

O kadar yalnızım ki bu Âlemde, sığındığım yalnızlığım bile yapayalnız...

Allahtan başka İlah, Kur'an'dan başka Kitap, Peygamberden başka Rehber tanımadım!

Aklı, Bilimi, İlimi ve Alimleri, rehberim ve yolumu aydınlatan ışık olarak gördüm.

Bilgi, Bilginin Kaynağına ve Hocalarıma hürmet, hep temel prensibim ve şiarım olmuştur.

Değer yargılarımın kıstası, "Bilgi" ile doğru orantılıdır.

Kaynağı ve sahası ne olursa olsun, her türden bilgi, beni cezb etmiştir.

Mezhep taassubu olmayan "Kendi"mciyim sadece.

Sadece kendimin sempatizanıyım.

Evet "Kendini Beğenmiş" biriyim!

Bunu da hak ediyorum zannımca.

Alınganım, Titizim, Mükemmeliyetçiyim, Detaycıyım, Müşkülpesendim...

Zor Adamım. Çok Zor! Zor...

Lâkin; İlkelerim ve muhayyilem çerçevesinde sürdürdüğüm, planlı ve programlı bir hayatım vardır benim.

Bu yaşıma kadar Mütevekkil ve Münzevî olmayı beceremedim bir türlü. Bundan sonrasını ise bilemem...

Sosyal, genetik ve bilimsel müktesebatımın oluşturduğu alışkanlıklarım, karakterime yansımıştır. Karakterim de hayatıma. Zannımca kaderime de...

Sanatsal romantizm, ruh âlemimi çok etkilemiştir.

Mürekkebi, mukaddes ve hayırlı bildim. Dolmakalem kullanmayı, hep adetten, ibadetten ve edebden saydım.

Hayatımda hiç vagon olmadım.

Çünkü, hem vagonu olabileceğim standartta mücehhez ve münevver bir lokomotif bulamadım, hem de kişiliğim buna müsait değildi. Nitekim, lokomotif olmak üzere yetiştirilmiştim.

Hep lokomotif ve kendi lokomotifimin vagonu oldum.

Lider oldum.

Kendim oldum.

Objektif oldum.

Adaletli olmaya çalıştım ömrümce.

Duygularımı saklamadığım ve hep doğru bildiğimi söylemekten ve müdafaa etmekten imtina etmediğim için, düşmanım çoktur benim.

Hiç kimseye, ama hiç kimseye hayatımda minnet etmedim.

On yaşımda ailemden ayrıldım. On iki yaşımda başkalarının mesuliyetini de sırtıma yüklediler. "Sen Büyüksün!" telkinleri ile, hep tek başıma bırakıldım.

İyi ki de bırakmışlar!

Hiç "Çocuk" olduğumu hatırlamıyorum.

Hayatımı şekillendiren, ismini taşımaktan müthiş gurur ve mesuliyet duyduğum Dedemin düşünceleri beni çok etkilemiş olsa da kararlarımı tek başıma aldım. Hatasıyla sevabıyla mesuliyet bana aittir.

Geldiğim yere tırnaklarımla, aklımla, azmimle, hırsımla, inadımla ve beynimle geldim. Kimsenin yardımı ile değil...

Tek başıma mücadele ettim.

Kurulan menfur ve çirkin tuzaklara düşmedim. Ard niyetli haysiyetsiz düzenbazların sinsi planlarını ve hasis oyunlarını bozdum.

Yirmi dokuz yaşında, Üniversitede Tıp Fakültesinin Beyin Cerrahisi Anabilim Dalının Hocası, Yöneticisi ve Sorumlusu oldum. Bu, çok az kimseye nasib olan, ilâhi bir lütuf ve ikramdı.

Şayet bir muvaffakiyetim varsa, Tevfik ve İnayet hariç, kendi gayretimdendir.

Destek değil, köstek gördüm hayatım boyunca...

Çoğu zaman taşımak zorunda olmadığım yükü ve mesuliyeti de taşımaya mecbur edildim.

Hakkım, maddi-manevi, çok yendi, çiğnendi. Ama ben kimsenin hakkını yemedim, çiğnemedim.

Sağ ayağımın çorabını sol ayağıma giydirmedim!

Bir kürdanı bile gereksiz israf etmedim. Aşırı tutumlu da sayılabilirim belki de.

Hak etmediğim hiçbir şeye, göreve ve makama talip olmadım.

Prensiplerime ve kişiliğime uymayan hiçbir görev ve makamı da kabul etmedim.

Çeşitli mahfillerden ve ülkelerden aldığım çok cazip teklifleri bile, mizacıma, mefkûreme ve tinetime münasip olmadığı için, reddettim.

Kendim için, Allah'ın hiçbir kulundan, hiçbir fânîden merhamet dilenmedim.

Hiç ummadıklarımın, ihanetini de gördüm, tahminimin fevkindeki sadakatini de...

En büyük vefasızlığı, en çok elinden tuttuklarımdan gördüm.

En büyük kazığı, en çok beslediklerimden yedim.

Adımla Adam(!) olanların, daha sonra her adımında, Adımdan rahatsızlıklarını müşahede ettim!

Evvelinde, medet umdukları Adımın himmetine bile muhtaç olanların, âhirinde, İsmime dahi tahammül edemediklerine, bîpervâ ve bîedep ihanetlerine de şahit oldum!

Ve menfaatperestlerin ve nankörlerin, daha sonra ne kadar alçak, mürâî, ebleh, haysiyetsiz ve şahsiyetsiz olduklarına ve sakladıkları kini ve kompleksi kustuklarına da...

Hak etmeyene, sevginin nedametini, tahrip ve tahrik ediciliğini de yaşadım.

Sustum, evet sustum... Lâkin, bu suskunluğum, acziyetimden değil, asaletimdendi. Yoksa, hakiki anlamlarını belli bir zaman geçtikten sonra farkına varabilecekleri, ne denli muhteşem iğneleyici, delici, lâl edici ve hâkeyeksan öldürücü cevaplarımın olduğunu ve silah gibi kullandığım kelimelerimle onları nasıl dövebileceğimi ve yerin dibine sokabileceğimi çok iyi bilirler. Zira, bu edebî maharetim, herkesin malumudur.

Ama ben, kin tutmasam da hiçbir şeyi unutmuyorum, unutamıyorum ve bu da benim sızılarımı arttırıyor.

Hafızamın ve zekamın, çok güçlü ve etkin olduğuna inanılır. Ben ise, merak, sebat, istikrar, azim, inat ve acılarımın...

"Keşke" demedim. Pişman değilim, kızgın da... Ama çok kırgınım.

Nitekim, pişmanlığımın suflî cehâletini, sefaletini, safahatını, kepazeliğini ve rezaletini, suskunluğumun ulvî nezaketine, nezafetine, zarafetine, saadetine, selâmetine, asaletine ve faziletine tebdil eyledim.

Kaynağı ve belgesi olmayan bilgiyi yazmadım, sözü söylemedim.

Zira, dost olan da olmayan da çok iyi bilir ki, "fukarâ beyinlerin ukalâ fikirlerine" itibar etmem, kayıtlarımı sağlam tutar, belgeleri iyi muhafaza ederim.

Kulaklarıma değil, gözlerime inanır ve itibar ederim.

Kaynak göstermek ve gösterilmekten de dominant onur ve gurur duyar, nâmütenâhî, tarifsiz haz ve zevk alırım.

Nereye olduğu önemli olmadan, seyahatleri, konusu ne olursa olsun, bilimsel toplantı, konuşma ve konferansları hep sevdim ve peşlerinden koştum, seveceğim ve koşacağım da...

Hep dik durdum, eğilmedim, yine dik duracağım. Rahmetli Babamın dediği ve yaptığı gibi, yatağımda değil, dik durarak, ölümü mütevekkil bekleyeceğim.

Sevmeyenim, haddinden fazla, çoktur benim, yürekten sevenim ise, çok az... Bir de sever gibi görünenler var. Her ihtimale karşı, mürai menfaatperestler ne olur ne olmaz diyen, tedbirli(!) ve kaygılı şakşakçı dostlar!

Serde hekimlik, cerrahlık, hocalık var ya, uyanık(!) kurnazlar...(!)

Ya işleri bitince, unutup tanımayanlar, yabancılar...

İşleri düşünce kırk yıllık arkadaş olanlar...

Kıçı başı sık sık yer değiştiren, kişilik bozukluğu tescilli oynaklar, korkaklar, zavallılar...

Ya arızalı kimlikleri, hasetlikleri, suratlarında tebeyyün etmiş, müsvedde insanlar, düzenbaz salon efendileri, ucuz ve sahte kahramanlar...

İşte, bütün bunları farkında olan ve müstehzi susan Ben...

Şimdi, benim hakkımda, kaarilerimin farklı farklı teşhislerini(!) duyar gibiyim.

Ama hiç de umurumda değil... İsteyen istediği gibi düşünür.

Çünkü, insanın hakikatin aynası olduğuna inanırım.

Ben buyum işte...

Ben, bazı marazî ve malign konnektomluların hasbelkader şecereme dahil olmaları sebebi ile, yıllar önce kendisi

için farklı bir "Nâm-ı Müstear ve Mahlas" bile tahayyül etmiş, bir İsmail Hakkı'yım.

Göbek bağımı kendim kestim. Cesedimi de kendim yıkar, kefenler, namazını kıldırır, açtığım mezara gömerim.

Vesselam...

"This Is Me As I See Myself".
EC Neurology 8.3 (2017): 66-69.

İsmail Hakki Aydin

https://www.ecronicon.com/ecne/pdf/ECNE-08-00235.pdf

This Is Me As I See Myself

Yes,

I am impatient. I am hotheaded. I'm always in a hurry.

This Is Me As I See Myself

I do not know if I can do all, but I have lots to do, lots to say and lots of knowledge to write about.

One of my biggest worries is that I won't be able to pass on my knowledge and experience to future generations. This is a weight on my shoulders.

Because, this cruel life is too short!

For all these reasons, I am hurried and hotheaded.

Yes, I am egotistical, selfish, grumpy, crabby and an unbearable man.

Otherwise, why would I be a brain surgeon, who sees every operation as a battle and has to win that battle.

Throughout my life, I have been exposed to many difficulties, obstacles, injustices and defamation.

I have been under investigation and even prosecuted of some of these charges..

I'm used to these! I do not care anymore.

However, I was not anything more than a "human being" first.

I have always hated politics.

I am so alone in this universe that even my loneliness in which I find peace is all alone.

I considered the mind, science, education and scholars as guides which enlighten my road.

Respect for knowledge, the source of knowledge and my teachers has always been my fundamental principle and maxim. The criterion of my value judgments is directly proportional to "knowledge".

Whatever the source and the field, any kind of information attracts me.

I am just "me" who does not take sides with any sect.

I am just my own sympathizer.

Yes, I am "egotistical"!

And I think I deserve that.

I am touchy, precise, perfectionist, fussy and fastidious...

I am a difficult man to deal with. Very difficult! Difficult...

However, I have a planned and systematical life in accordance with my principles and imagination. Until this time, I could not be resigned and reclusive. I can't know what the future will bring...

My habits created by my social, genetic and scientific acquisitions have influenced my character, and my character has influenced my life. In my opinion, it has also influenced my destiny...

The artistic romance has a great effect on the spirit world.

I have always considered writing as holy and beneficial. Using a fountain-pen has always been a custom, worship and a manner for me. I've never been a wagon in my life.

Because, I could not find a locomotive in the standard that I could be a wagon, and my personality was not suitable for that. Indeed, I was trained to be a locomotive.

I've always been the locomotive and the wagon of my own locomotive. I have been the leader.

I have been myself.

I have been impartial.

I have tried to be fair all my life.

As I do not hide my feelings and I do not abstain from saying and defending what I believe to be true, I have a lot of enemies.

I have never asked anyone a favor in my life.

I left my family when I was ten. At the age of twelve, I was responsible for other people as well. I have always been left alone and told "You are a grown up!".

Good thing they left me alone!

I do not remember being a "Child" at all.

Although, the opinions of my grandfather, who shaped my life and whose name I am proud to carry, affected me a lot, I have decided on my own. I am responsible for the good and the bad.

I have reached my position with my mind, my ambition, my determination and my brain. Not with the help of anyone... I have struggled solely.

I did not fall for the nauseating and ugly traps. I have ruined the sneaky plans and nasty games of evil-minded frauds.

At the age of twenty-nine, I became a professor, the manager and the person in charge of my university's Faculty of Medicine, Depart- ment of Neurosurgery. This was a divine mercy and a gift from which only a few can benefit.

If I have success, other than Allah's help and grace, it is because of me.

All my life, I have not been supported, but stonewalled.

Often, I was forced to carry burdens and responsibilities that I did not have to carry.

I have witnessed so many unfair treatments, morally and materially. But I was never unfair to anyone.

I did not even waste a toothpick unnecessarily. Maybe, I am overly sparing.

I did not ask for anything, any duty or position that I did not deserve.

Moreover, I did not accept any duty or position contrary to my principles and personality.

I have rejected even the most attractive offers I have received from various sources and countries, since they were contrary to my character, my ideology and my habits.

I have not pleaded for mercy from anyone.

I have been betrayed by those from whom I never expected to be.

The ones I have helped most have been the most disloyal to me.

I have been cheated by the one I have given the most to.

I have also witnessed the intolerance and the betrayal of the ones who once needed the help of my name.

I have experienced the secret grudges of self-seeking and ungrateful people and seen how low, hypocritical, and characterless they were... I have also been ruined by the ones who did not deserve the sorrow of love.

I have been silent, yes I have... However, this silence was not a result of my incompetence but my nobility. Otherwise, they very well know that I have sarcastic, impairing, burning, and deadly answers whose true meaning they could only understand much later and how I can humiliate using my words as weapons. This eternal skill of mine is known to everyone.

But even though I do not hold a grudge, I do not forget and I cannot forget anything and this hurts me even more.

My memory and intelligence are believed to be very powerful and effective. Whereas I believe those are curiosity, persistence, stability, determination and my pain...

I have never said "if only". I do not regret and I am not angry... But I am deeply hurt.

Thus, I have sacrificed the divine courtesy, purity, elegance, felicity, peace, nobility and virtue of my silence in return for the lowly ig- norance, misery, debauchery, vileness and disgrace of my regret.

I have not talked or written about any information without a source.

Because, my friends and the others know that I do not rely on "smart ideas of poor brains", I keep a good record of my documents and I protect them well..

I believe and rely on what I see, not what I hear.

I am proud to be credited and credit other people and I enjoy this in an infinitely indefinable way.

I have always loved and chased scientific meetings, speeches and conferences no matter its subject or whereabouts and I will continue to do so...

I have always stood upright, not bent and I will stand upright again. As my deceased father used to say, I will patiently wait for my death not lying on my bed, but while standing upright.

The number of people who hate me is excessive and the number of the people who really love me is very few. There are also people who seem to like me.

Those crafty (!), cunning (!) people think that after all, I am a doctor, a surgeon, a professor... And then there are these strangers who forget about me after they are done....

The ones who act like old friends when they need me...

The turncoats who have a personality disorder, the cowards, the poor... What about those evil men, tricksters and, cheap and fake heroes... Here I am, who is aware of all this and is still silent...

Now I think I hear different diagnoses (!) of my readers about me.

But I do not care at all ... Everyone is free to think the way he/she likes. Because, I believe that human beings are the mirror of truth.

This is who I am...

I am İsmail Hakkı, who imagined a different Surname, “nickname” for me years ago, because some pathological and malign connec- tomes have entered my family tree by chance.

I cut my own umbilical cord. I can wash my corpse, enshroud it, perform the prayer and bury it to the grave I dig.

That's it...

Acknowledgement

I express my deep acknowledgements to Professor Ergun Yener, for translations of the manuscript to the English.

Volume 8 Issue 3 September 2017
©All rights reserved by Ismail Hakki Aydin.

Ah Bu İnsanlar!

Daha önce çeşitli gazete, dergi ve özellikle de Medimagazin, Nöroflozofi Köşemde yayınlanan edebi, mesleki, tıbbi, eğitim ve öğretim konularındaki düşüncelerimi ihtiva eden makalelerimden oluşan, *"Rabbim Beni Doktorlardan Koru!"*, *"Ah Bu Doktorlar!"* ve *"Ah Bu Hastalar!"* isimli kitaplarım neşredilmişti.

Şimdi de *"Ah Bu İnsanlar!"* isimli yeni bir kitabın hazırlığı içerisindeyim. Zira, bu yaşanamaz dünyada, gerçekte yaratılış gayelerinin, hayata katkı vermek için gayret etmesi gereken insanların, katkı bir yana, hayatı kirletmeleri sebebi ile, kitabıma böyle bir isim vermeyi uygun buldum.

Hekimlik ve Cerrahlık Mesleğim itibarı ile, değişik milliyet, cins, ırk, din, mezhep, meşrep ve meslek mensuplarından milyonlarca insanla karşılaştım ve onların nezdinde "insan"ı çok daha yakından tanıma fırsatı buldum.

Genel olarak değerlendirildiğinde, her ne surette olursa olsun, hekime müracaat eden insanların kendilerine mutlaka bir teşhis konulmasını ve bir hastalığa mustarip olduklarını duymak istedikleri bir gerçek. Bu, bizim ülkemizde daha fazla göze çarpsa da çeşitli ekonomik mülahazalarla

yapılan reklamlar ve yönlendirmeler, bunu tıp ve ilaç dünyasının genel bir problemi haline getirmiştir

Bütün bunlar, biraz da öz eleştiri yapacak olursak, insanları hastalıklardan korumak gibi bir gayesi ve kaygısı olmayan bazı ilaç sektörlerinin politikaları ile de hekimleri, hastalık uydurmaya yönlendirmiştir.

Bugün “önce hasta et, sonra tedavi et" derdinde olan Modern(!) Tıp, maalesef kutsal(!) metinleri-literatürleri(!) ile, bir anlamda hayatımızın her safhasına burnunu sokuyor, insanları yönlendiriyor, kurallar koyuyor, etkiliyor, hasta sınıfına sokuyor, tedavi bahanesi ile sömürüyor!

Doktoru hastaya, hastayı tıbba, tıbbı endüstriye, endüstriyi teknolojiye, teknolojiyi kapitalizme, kapitalizmi de ölüme mahkûm eden bir düşünce, “Hastalık Başlangıcı” (!) gibi bir mefhumu tıp literatürüne(!) sokmuş ve biz hekimleri de alet etmiştir. Bel fıtığı başlangıcı, Zatürre başlangıcı, Migren başlangıcı, Başlangıcı...

Bundan nemalananları burada zikretmek niyetinde değilim. Lakin bunun da “her ilaca, bir hastalık!” felsefesi ile, bir sektör haline geldiğini de ifade etmekten geçemeyeceğim.

Bugün çok şükür(!), 30.000’i aşkın hastalığımız var!

Uyduruk hastalıktan geçilmiyor! Sisi Sendromu! Çok önemli, derhal tedavisi gerek...

Estetik vajina, şimdi moda!

Artık her hastalığın bir ilacı olduğu gibi her ilacın da bir hastalığı var!

Bütün bu gelişme İngilizce'de "Disease Mongering" yani hastalık ticareti gibi bir isim bile aldı. Hastalık yaratıcıları sağlıklı insanların sırtından para kazanıyorlar. İster toplum fobisi olsun ya da internet bağımlığı, yüksek kolesterin seviyesi, ilerleyen depresyon, yumuşak doku romatizması

veyahut da ereksiyon bozukluğu olsun, tıp birlikleri, hasta dernekleri ve ilaç firmaları sonu gelmeyen medya kampanyalarıyla kamuoyunu hızla yayılan fakat ender durumlarda tedavi edilebilen hastalıklar konusunda uyarmakla meşgul!

Kadın Hasta!

Erkek Hasta!

Herkes Hasta...

Bir hastalık kamuoyunda kabul gördükten sonra, hastalar ve sigorta kuruluşları yeni ilaç ve terapileri hiç şikayetçi olmadan ödüyor. Herkesin istediği de bu değil mi! Oh ne ala...

İlaç Pazarlaması için, ilmi araştırmalardan daha fazla para harcanıyor! Kim dur diyecek

Hastasın Hasta...

"Tıp endüstrisi artık sadece ticari ilaç ve tıbbi malzeme değil yeni hastalıklar ve tıbbi sorunlar da tasarlayabiliyor. Akla gelen her şey ve durum için bir hastalık tanımlanmış. Ayağını titretiyorsan (huzursuz bacak) hastasın, utangaçsan (sosyal anksyete) hastasın, cinsel soğukluk çekiyorsan (erektil disfonksiyon) hastasın, gülüyorsan hastasın, ağlıyorsan hastasın, fazla hareketliysen hastasın (hiperaktivite), yangın çıkarmayı seviyorsan hastasın (piroman), kanında bir maddenin miktarı biraz azalmış veya artmışsa hastasın, genlerin bir başkasına göre biraz farklıysa veya mutasyon varsa hastasın, organların şekli veya hacmi değişmişse hastasın...

Mod, Hastasın! Hasta...

Evet... Ah Bu İnsanlar!

Şimdi, insanların ne kadar suçu var bunda!

Hadi rubaimizle bitirelim.

SENDEDİR

(Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün)

— • — — /— • — — /— • — — /— • —

Yandı cânım hasretinden, çâre, derman sendedir.
Bir yaban ummana düştüm, gel yetiş cân sendedir,
Gül dilerken, hep dikenler düştü Yar'dan bahtıma,
Sende hicran, ıstırâbım, hem de ferman sendedir.

Nice İnsanlar Gördüm

Evet... Yok...

Nice insanlar gördüm, adları yok, sanları yok, insanlıkları yok, haysiyetleri yok, şerefleri yok, onurları yok, edepleri yok! Nice adamlar gördüm, adamlıkları yok! Nice mahluklar gördüm, ahlakları yok, varlıkları yok! Nice hocalar gördüm, anlatacak bilgisi yok, mihrabı yok, sarığı yok, kürsüsü yok! Nice profesörler gördüm, cübbesi yok, okur-yazarlıkları yok, kimlikleri yok, diplomaları yok, kitabı yok, yeri yok, yurdu yok, iz'ânı yok, öğrencisi yok, asistanı yok, nutku yok! Nice okullar gördüm, binası yok, sırası yok, tahtası yok, "yok"u yok! Nice üniversiteler gördüm, adı yok, sanı yok, ilmi yok, irfanı yok, talebesi yok, listelerde ismi yok! Nice hastanenler gördüm, hastası yok, şifası yok, doktoru yok! Nice riyakâr ve menfaatperest öğrenciler, talebeler gördüm, talebi yok, şevki yok, defteri yok, kalemi yok, ahde vefası yok, hürmeti yok, samimiyeti yok, insafı yok, selamı yok, sabahı yok, onuru yok, edebi yok, hatırası yok! Nice kafalar gördüm, başları yok, gözleri yok, kulakları yok, akılları yok, insafları yok, beyinleri yok! Nice başlar gördüm, kafaları yok! Nice arkadaşlar gördüm, gerektiklerinde hiçbir zaman hiçbir yerde yok! Nice "dost"lar gördüm, hiçbir

yerde, hiçbir zamanda "yok"ları yok! Nice akrabalar gördüm, hiçbir zaman hiçbir yerde "var"ları yok! Menfaatleri için feda edemeyecekleri hiçbir kıymetli şeyi yok, mâzisi yok, muzârisi yok, anası yok, babası yok, kardeşi yok, hayası yok, saygısı yok, kişiliği yok, terbiyesi yok, zarardan başka kârı yok, hayrı yok, köstekten başka desteği yok! Yaralı parmağa işeyecek idrarı yok!

Biliyorum, "çok farklı bir giriş oldu" diye düşünüyorsunuz. Ama, aklımın almadığı canımı sıkan o kadar çok şeye şahit oldum ki bu son zamanlarda, hepsini burada yazabilmem mümkün değil. Yediği kaba tükürenler, pisleyenler, yalakalıkla iş bulanlar, ispiyonculukla kara para sahibi, zengin olanlar, vatanını haysiyetini satanlar... Şöyle bir özetle teğet geçeyim dedim. Yoksa her biri ciltlerce kitap olur.

Lâkin, bilim adamı kimliğimle canımı sıkan ve ülkemiz, insanımız ve üniversitelerimiz açısından istikbale matuf karamsarlığa kapılmama sebep olan bazı hususlar var ki, üzerlerinde durmadan edemeyeceğim.

Bazı hastanelerde, adım başı, saçı sakalı birbirine karışmış, yakası paçası yer değiştirmiş, kazma dişli, yılışık, şiş göbekli, kalın enseli, bastı bacak, ayakları terlikli, tırnaklarını kesmeye vakit bulamamış, kirden rengini fark etmekte zorluk çektiğim, sırtındaki gömleğinin düğmelerini çapraz iliklemiş, kot pantolonlu, kendilerini "doçent" (!) veya "profesör" (!) olarak tanıtan ucûbe doktorlarla(!) karşılaşıyorum. Bu tiplere artık hemen her yerde de rastlamak mümkün ya...

Meraklıyım ya, soruyorum, "Mezuniyet hangi Tıp Fakültesinden, ihtisas hangi hocadan, hangi klinikten, üzerinde özellikle çalışılan araştırma ve özellikle aşına olunan ve tecrübe kazanılan konu hangisi, hocan kim, doçentlik

nerden, hangi üniversitede kaç yıl kadrolu-kadrosuz doçent ve profesör olarak görev yapılmış, ne kadar kürsü dersi, seminer verilmiş, kaç konferans, kaç yayın var, atıf sayısı, h faktörü (onlar da ne ki?), kaç talebe, kaç asistan yetiştirilmiş, kaç tez yönetilmiş, profesörlük ne zaman, hangi üniversiteden..." Cevap mı! Yürekler acısı...

Unvanımdan utandım, aynı titri kullandığım (uzun yıllardan beri kullanmıyorum ya, çok şükür kullanmamışım!) için kendimi suçladım. Zira, ben hiç, kişilik, şeref ve onurunu akademik titrinden alanlar sınıfına girmedim, şaibeden uzak durdum. Koltuğunun arkasına sığınanlardan, koltuğu ile yükselenlerden(!) olmadım. Kendi omuzlarıyla, kendi ayakları ile, kendi teri ile nefes alanlardan ve kazananlardan oldum.! Hep kolayı, sahte, dalavereli, suflî ve kaypak yolları değil, engebeli, çetrefilli, tuzaklı, namuslu, ahlaklı, erdemli, dürüst, onurlu ve ulvî zor yolları tercih ettim. Asla da pişman olmadım. Çok şükür ki, ana-babam ve hocalarımdan başka hiç kimseye vefa borcum yok!

Nitekim, hiç öğrenci yüzü görmemiş, ders anlatmamış, üniversitede öğretim üyesi olarak hiç çalışmamış, muayenehaneye gitmiş de gitmiş(!), gelmiş de gelmiş(!) devlet hastanelerine... Sonra da cilalı boyalı, allı, şanlı, koltuklardan ve makamlardan şan, şöhret, haysiyet ve onur bekleyerek, zavallılıklarını telafi etmeye çalışmışlar! Ahbap çavuş, eş-dost, akraba, yandaş, yalaka, yağ-yağdanlık ve çıkar ilişkileri ve ulufe dağıtılır gibi, kılıfına uydurularak ikram edilen akademik unvanlar, payeler, koltuklar, makamlar... Ama hep eziklikleri, aşağılık kompleksleri de fark edilmiyor değil yani. Bir yerlerinden cehaletleri arz-ı endam ediyor!

Mer'î kanunlar, yönetmelikler, tüzükler, kurallar, teamüller, bir bir aklımdan fırtınalar koparırcasına, beynimi sızlatarak, kalbimi acıtarak peş peşe geçiyor. Asistanlık yıllarımı,

ihtisas çalışmalarımı, tez hazırlıkları, West Point'deki askeri disipline nal toplatan yurt dışı çalışmalarım, araştırmalarım ve serüvenlerim, makale yazabilmek ve yurtdışı SCI kapsamlı bir dergide yayınlatabilmek için verdiğim efor, gayret, döktüğüm ter, uykusuz gecelerim, sökmeyen şafaklarım, ameliyathanelerdeki saatlerimle ağaran tanın, doğan güneşin bisturimde yansıyan ışıkları... Hakkı ile, ter dökerek bu unvanları kazananlar... Hızlandırılmış bir sinema şeridi gibi akıyor gönül ekranından. Kahrediyorum haksızlıklara da göğsümü gererek "iyi ki böyle sahte, onursuz ve uyduruk akademik bir payeye sahip değilim" diye seviniyor ve "çok iyi yapmışım" diyorum.

Bu arada, daha önceki dönemlerde, kanunların açıklarını kullanarak, uydur-kaydır yöntem ve hülle yolu ile profesörlük alan bazı tabelacı(!) akademisyenlere, "psödofesör, kırofesör, zırtofesör ve murofesör" diye takılıyordum. Bu yukarıda bahsettiklerim, bunlara da rahmet okuttular!

Konu ile mütenasip, "*Rubâiyyât-ı Bircis*"ten bir rubâîmizle makalemizi bağlayalım.

ŞEYTAN ŞAŞAR!

(Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün)

— • — — / — • — — / — • — — / — • —

Sen tufeyli, müptezel, nankör, edepsiz, hilekâr!
Müfteri, pespaye, hain, dalkavuk, hem sahtekâr!
Şaklaban, ebleh, mürai, densiz, arsız, soytarı!
Şarlatan, küstah, düzenbaz, şerrine şeytan şaşar!

BİRİNCİ BÖLÜM

Hekimlik

Uyarıyorum!

Evet, bu bir uyarı yazısıdır. Hem çok yakın gelecekteki oluşabilecek problemlere işaret etmek, hem devlet ve hükümet yetkililerini uyarmak, dikkatlerini çekmek, önlem almalarına vesile olmak için ve hem de yarın Hakk'ın Divanında, uyarı görevimi yerine getirdiğimin delili olarak bu makaleyi kaleme alıyorum.

Bilindiği üzere, TUS imtihanlarında ilk yüze giren hekimlerin, Beyin Cerrahisi, Kalp Cerrahisi, Genel Cerrahi, Kadın Doğum, Ortopedi, Kardiyoloji gibi, gerek asistanlık sürelerinin çok yorucu, uzun ve yoğun olması ve gerekse çok zor ve çok riskli branşlar olmaları, oluşabilecek bir komplikasyonun bile, "doktor hatası" sayılarak çok yüklü tazminatlara mahkûmiyet kararına maruz kalacakları hasebi ile, tercih edilmediği, herkesin malumudur.

Çok yüksek puan alan bu başarılı meslektaşlarımızın, daha ziyade, "hasta", "hasta yakını" ve "insan faktörü" ile mümkün oldukça daha az, ya da hiç teması olmayan ihtisas dallarını tercih ettikleri bilinmektedir. Hiçbir branşın, bir diğerinden daha az önemli olduğunu söylemek doğru değildir. Ancak, karşılaşılabilecek riskler, idealist olan doktorlar çok arzu etseler bile, bazı branşların tercih edilmelerini

menfi olarak etkilemektedir. Hele, hemen her gün hekimlere cerrahlara ve sağlık çalışanlarına, insanlıktan nasibini almamış, nalları, boynuzları, salyaları, ayakları ve yularları eksik mahluklar(!) tarafından uygulanan, katledilmelerine kadar varan taciz, şiddet ve saldırıların, caydırıcı ve kâfi derecede cezalandırılmaması eklenince, bekle ki çok çalışkan ve idealist hekimler bu branşları tercih etsinler ve ihtisas yapsınlar!

Hekim ve cerrah düşmanı, kendileri, çocukları veya yakınları tıbbiyeyi kazanamadıkları için, içlerinde kontrol edilemeyen bir haset ve kin taşıyan, aşağılık kompleksli, ahbap-çavuş ilişkileri ve uydur-kaydır yöntemleri ile bir yerlere gelmiş bazı yönetici(!) ve yetkililerin(!) uyguladıkları zulüm ve mobing de tuzu biberi...

Bırakın saldırmayı, dövmeyi ve katletmeyi bir tarafa, başka bazı meslek erbaplarına, hakkını arayan insanların bir ters bakışının, itirazlarının ya da sinirlerine hâkim olamadan sarf ettikleri bir sözlerinin bile, çoğu zaman hapisle sonuçlanacağı hakikati ortada dururken, bırakın riskli ve zor branşları, tıp fakültelerini kim tercih eder, kim doktor olmak ister! Artık tıp fakülteleri de o kadar kontrolsüz, değerlendirilmeden ve mebzul miktarda açıldı ki, hangisinin tıp fakültesi, hangisinin Sağlık Meslek Lisesi olduğunu fark edemiyoruz ya... Allah'tan tabelaları var!

Diğer fakültelerle asla kıyaslanamayacak derecede (en azından önceleri öyle idi) çok zor ve uzun bir eğitim ve öğretim sonrası hekim/uzman/cerrah payesi alanlara uygulanan bunca itibarsızlaştırma girişimleri, aşağılama uygulamaları, eziyet ve cefanın arkasında, başka sebeplerin yattığını da akıllara getirmiyor değil...

Mevcudiyetleri ve ciddiyetleri bile şüpheli, sıradan bir fakülteden diploma alarak veya aldığını zannederek, nerede, nasıl ve ne şekilde elde edildiği meçhul akademik payelerle ortalıkta dolanıp, televizyon ekranlarından ve radyolardan arz-ı endam eden, Allah'ın adını da zikr ederek Yüce Mevla'yı istismar eden, pervasızca ahkam kesen, menfaatperest üfürükçülere nal toplatacak ve rahmet okutacak derecede, sahtekar, halkın sağlığı ile oynayan, hatta fetva veren, şarlatan, soytarı mutatabbiblerin itibar gördükleri ve saygın makamlara mazhar addedildikleri toplumlarda, ilim, bilim, hak, hukuk, hakikat, erdem, liyakat, sadakat, ahlak, emeğe saygı ve adalet mefhumları tartışmalıdır!

Yıllardan beri sürekli olarak katıldığımız bilimsel kongre, sempozyum ve konferanslardan, bahsi geçen bu zor ve riskli branşları tercih eden meslektaşlarımızın da ihtisas alanlarına giren çok tehlikeli ve zorlu ameliyatları yapmaktan imtina ettikleri ve dolayısı ile bu cerrahi müdahalelerde gerekli tecrübeyi kazanamadıklarını anlamaktayız. Bu uzmanların genellikle, riski daha az ve kolay operasyonları icra ettikleri, ekstra bilgi ve beceri gerektiren hayati ameliyatlardan kaçınmaları, son yirmi-yirmi beş yıldan beri yapılan yanlış ve eksik uygulamaların, nispeten de haklı bir sonucudur. Bu durum halen, Anevrizma, AVM, kalp/organ nakli, endoskopik cerrahi/girişim ve mikrocerrahi gibi komplikasyonları daha fazla muhtemel olan ameliyatları yapabilen başarılı cerrahların, 20-30 yıl sonra yaşlılık/emeklilik ve ölüm gibi, çeşitli sebeplerle bu müdahaleleri yapamayacaklarını varsaydığımızda, çok daha da büyük bir vahamet arz etmektedir.

Ayrıca, son zamanlarda iştirak ettiğim çeşitli tıbbi konferanslardaki bazı katılımcıları(!) gördükçe, bunlara nereden, nasıl ve hangi hocalar(!) tarafından hekim, uzman ve

cerrahlık diploması verildiğine, hangi uydur-kaydır yöntemlerle akademik titr sahibi edildiklerine şaşıyor ve bunlara muhtaç olan/olacak hastalara acımaktan kendimi alamıyorum! Ben de "Kel başa şimşir tarak" mı, arıyorum ne...

Yakın bir gelecekte karşılaşacağımız bu çok aciliyet arz eden hususu, önemine binaen bir kez daha, yetkililerin, özellikle Sağlık Bakanlığı ve YÖK'ün dikkatine sunmak ve uyarmak istiyorum. Bunu da bir görev olarak, kendimi mecbur ve mes'ul hissediyorum. Umarım, bu uyarılarım dikkate alınır ve gerekli düzenlemeler ve tedbirler düzenlenerek uygulamaya konulur!

Yine karamsar bir tablo çizerek canınızı çok sıktım, farkındayım. Yine çok yeni bir rubâîmizle, makalemizi bağlayalım.

LEYLÂ GÖRÜNÜR
(Mef'ûlü, Mefâîlü, Mefâîlü, Feûl)
— — • / • — — • / • — — • / • —

Aşk var ise Âlemde, bu Dünyâ görünür!
Gök kubbede yıldız gibi, hülyâ görünür!
Gülgûn kadehinden meyi içtikçe bana,
Hicran da Şirin, Aslı da Leylâ görünür!

Îtibârımızı Geri Verin!

Allah aşkına nedir bu hekimleri itibarsızlaştırma gayretleri... Nedir bu düşmanlık, bu çekememezlik böyle. Her aklına gelen hekimler hakkında ahkam kesiyor. Doktorlar üzerinden prim yapma peşinde...

Üniversiteden vaz geçtik, ilkokul, ortaokul, lise tahsilini bile başaramamış, izan, irfan, onur, burhan, haysiyet ve insaf yoksunu, hakiki anlamda okur-yazar olmayan zavallı, hasûd, aşağılık kompleksi ve kindarların, memleketin en zeki ve en çalışkan başarılı çoçuklarının seçilerek, geçirildikleri çok ağır ve uzun bir eğitim ve öğretimden sonra, bu mesleğe atılmalarını, canla başla çalışmalarını ve fedakarlıklarını, itibar görmelerini, hazmedememelerine, her mahluku utandıracak derecede hakaret, taciz, saldırı ve katliamlara maruz kalmalarına kim dur diyecek Allah aşkına!

Kırk yıl önce, bir tıp fakültesi öğrencisinin gördüğü itibarı, ne yazık ki, günümüzde bırakın bir hekimi, sahasında uzmanlaşmış bir mütehassıs meslektaşımız hatta, Profesör bile görememektedir!

Gelişi güzel açılan, kâfi derecede kontrol edilemeyen, öğretim kadroları yetersiz, pratik, öğretim ve eğitimde yeknesaklık sağlanamamış bazı tıp fakültelerinden mezun edilen

mebzul miktarda doktor(!)ların, hekimlik icra etmekten ziyade, her gün farklı bir mecraya itilen TUS'a hazırlanmak uğruna, bazen de gereksiz bilgilerle mücehhez kılınmaları da bunun tuzu biberi olmuştur. Pratik uygulamaları icra etmekten korkan veya yeterli derecede tecrübeli olmadıklarından, imtina eden meslektaşlarımızın vebalinin çoğu, müsebbiplerinin sırtındadır.

Ulufe mahiyetinde dağıtılan akademik unvanların, artık ahbap çavuş ilişkileri ile daha da iğdiş edildiği, hayatında hiç öğrenci görmemiş, hiç ders anlatmamış, pratik yaptırmamış, hatta yapmamış(!), üniversitede ele avuca sığar bir bilimsel faaliyette bulunmamış, ikbal peşinde koşanların taltif edildiği duyumları, uydur kaydır yollarla yararlandırıldıkları hususu da meslektaşlarımızın kafalarını kurcalamakta ve idealist doktorları karamsarlığa itmektedir.

İtibarlarının yerlerde sürüklendiği meslektaşlarımızın, kişisel-ailevi problemlerinin her gün daha da arttığı/arttırıldığı günümüzde, zırt pırt çok basit şikayetleri ile onları meşgul ve tahakküm eden, had bilmez, yol-yordam bilmez, kendini ağa/patron, doktoru uşağı/kölesi sanan canavar ruhluların varlığı ilave olunca, hiç kimse mesleğini ve sanatını isteyerek, zevkle ve samimiyetle yapmaz/yapamaz, icra edemez.

Astronomik tazminatlara mahkumiyetler, maaş tutarsızlıkları, gelecek endişesi, eş durumu haklarının göz ardı edilmesi, kraldan çok kralcıların mobing uygulamaları, her durumda hekimin haksız ve paragöz olarak presante edilmesi ve suçlu addedilmesi, hekimlerde ne şevk ne heyecan ne de çalışma arzusu bıraktı!

En alt düzeydeki bir devlet memurunun gördüğü itibara bile hasret bırakılan hekimlerin, zamanı ve fırsatı gelince bir başka mesleğe yöneleceklerini buradan ilgililere

hatırlatmak istiyorum. Günümüzde, çok başarılı hekim/cerrah oldukları halde, bütün bu sebeplerden ötürü, meslekleri-ni icra etmedikleri ve köşelerine çekildikleri de bir hakikattir. Bu da acaba kimin ayıbı sayılır dersiniz...

Bir önceki makalemde ifade ettiğim gibi, gerekli tedbirler alınmadığı takdirde, yirmi-otuz yıl sonra, hastalarımızı tedavi ettirecek çok iyi ve mahir hekim ve çok tecrübeli ve maharetli cerrah bulamayacağız.

İşte, henüz hiçbir yerde arz-ı endam etmemiş, farklı bir vezinde yazdığımız rubâî tadında şiirimiz.

AŞK İBTİLÂSI

(Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün)

• — — — / • — — — / • — — — / • — — —

Şikâyet eylemem aslâ, bu sevdânın cefâsından,
Sefâsından nasîbim yok, ümîdim yok vefâsından,
Ne dermansız bu dert Rabbim! Tabipler câresiz kalmış,
Bu ömrüm geçse, ben geçmem bu aşkın ibtilâsından.

Sözüm Hastalara

Bu makalemde, velinimetimiz, olmazsa olmazlarımız, tıbbî-cerrahî tecrübe kazanmamızın yegâne vesileleri, medyum-u şükranlarımız, bedenlerini ve organlarını ellerimize teslim eden, her şeye rağmen vefada kusur etmeyen(!) hastalarımıza seslenmek istiyorum. Onlara çok mühim tavsiyelerde ve hatırlatmalarda bulunmak arzusundayım.

Nitekim, son zamanlarda, bazı Allah'tan korkmaz, kuldan utanmaz, kanundan çekinmez, insanlıktan ve ahlaktan nasibini almamışlar tarafından, öyle yanıltıcı reklamlar yapılıyor ki, şeytana bile rahmet okutur, pabucu ters giydirir ve "Ya Rabb! Bunlar varken beni neden yarattın!" dedirtircesine, sahtekârlıklara ve tuzaklara rastlamaktayız.

Bazı Televizyon ekranlarında, gazete ve diğer medya organlarında, "tuzu kuru" kapitalist düşünce sahiplerine ödedikleri para karşılığında, tıp fakültelerinin yanından geçmeyi bile hak edememiş, çiçekçi, otçu, taşçı, toprakçı, üfürükçü sahtekâr şarlatanlarca, bangır bangır her türlü hastalığı, "Allah'ın adını da su-i istiğmâl ederek" tedavi ettiklerini ilân etmekte, ilaçlarının(!) satışını yapmakta ve saf temiz insanları da kandırmakta, haksız ve haram kazanç elde etmektedirler. Maalesef, yetkili ve sorumlu hiçbir Allah'ın kulu da bunlara müdahale etmemekte ve hatta bu surette teşvik

sayılabilecek bir tavır da sürdürmekteler(!). Bu sahtekarlara inanan bazı saf hastalar da bazen verilen tıbbi tedavi programlarını aksatmakta, kesmekte ve kaçınılmaz sona doğru bîhaber koşmaktadır. Kendilerine, müstahsillerine bile faydası olmayan bu ürünleri kullanmak, bazen çok vahim sonuçlara sebep olmaktadır.

Aklınızı başınıza alın, hekim olmayan hiç kimsenin şifa niyetine sattığı ne bir ilacı-ürünü(!) alın ne kullanın ne de tavsiye edin! Vebali de çok büyüktür.

Bir de şu, "ücretsiz check-up"çılar var. Bazıları öyle dalavere öyle düzenbazlıklar sergiliyorlar ki, şeytanın aklına bile gelmez. Her türlü iletişim aracını kullanarak, haksız yöntemlerle, ahlaksız yalanlarla, insanlara ulaşıp, bedava tetkik, Check-up yaptıklarını söyleyip, inandırmakta ve hiçbir şikâyeti olmayan kişileri dahi hastahane(!) ya da merkezlerine(!) getirtip, tuzaklarına düşürmektedirler. Üç kuruşluk tahlili, sözüm ona ücretsiz yapıp, arkasından "şu, şu... tetkik ve tahlillerin de yapılması gerek, çok mühim ve acil...!" diyerek, korkutmakta ve hasta olmayıp da hasta ettikleri garibanları, hatta aklı başında bazı entelektüel geçinenleri(!) de kandırmakta ve soymaktadırlar.

Siz, siz olun, aklınızı başınıza toplayın! "Bedava peynirin, sadece fare kapanında olduğunu" unutmayın! Bu sahtekâr kişi ve kuruluşlara inanmayın, itibar etmeyin!

Öyle önemli bir şikâyetiniz yoksa, doktora, hastaneye zırt-pırt müracaatla, gidip kafanızı karıştırmayın. Belli durumlar haricinde, "gelmişken bir kontrolden geçeyim" havasında, Check-up yaptırmayın. Sıhhatli iseniz, doktordan ve hastaneden uzak durun ki, hakiki hastaların tetkik, tahlil, tedavi ve ameliyatları aksamasın. Hekimler gönül rahatlığı ile mesleklerini icra etsinler. Acil departmanlarını, yıllardan beri var olan kıytırık şikayetlerinizle meşgul etmeyin.

Gündüz randevu alarak, aklı başında erdemli insanlar gibi polikliniklere müracaat edin. Doktorunuzu etki altına alarak, yönlendirmeyin, su-i istimal etmeyin. Edebinizle hareket edin, saygılı davranın, kötü söz söylemeyin, aklınızdan dahi buğz ve küfür etmeyin ve adam gibi muayene olun. Hekimler sizin babanızın uşağı ya da kölesi değildir. Onlar da insan, onlar da işlerini yapıyorlar. Şüphesiz biz doktorların da kusurları vardır. Zaten, *"Ah Bu Doktorlar!"* isimli kitabımı bunun için yazmadım mı? Ama yine de siz hoşgörülü olun. Zira tedavinizi bizler yapıyoruz. Stres içindeyiz, bize düşmanlık sergileniyor, kıskanılıyoruz. Aile düzenimizi bozuyorlar. Yoksa insanlıktan nasibini almamış mahlukların, meslektaşlarımıza saldırmalarını, hakaretlerini, yaralamalarını hatta öldürmelerini kabullenmek ne mümkün! O mahluklar, cesaretleri varsa, aynı tavrı ve hareketleri, gitsin diğer devlet memurlarına, polislere, savcılara, hâkimlere sergilesinler bakalım! Doktor sahipsiz, doktor kimsesiz... Oku babam oku!

Hürmette kusur edilen hekimin ilacı, samimiyetsiz olur. Samimiyetsizce yazılan ilaç da ne kadar doğru ilaç olursa olsun, samimi bir yürekle yazılan ilaç gibi şifa vermez.

Bu da kulağınıza küpe olsun!

Dumanı üstünde bir rubâîmizle bitirelim.

BAYRAM ETSİN GÖZLERİM
Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün
— • — — / — • — — / — • — — / — • —

Gözlerim yollarda kalmış, hasretinle özlerim.
Bunca yalvardım sana, kâfî değil mi sözlerim,
Sevdi bir kez geçmiyor bak asla Hicran'dan bu can,
Sevgilim aç göğsünü gel, bayram etsin gözlerim.

Hastalara Vefa Borcumuz

Hekimlik, evrensel ve hatta İlâhi bir meziyetin, sıfatın ve kaadiriyetin yeryüzünde yine O'nun izni ve yardımı ile sâye-i tecellisi ve tezahürü olan bir meslek dalıdır. Cerrahi ise, bütün bunlara ilâveten, insan denen meçhul üzerinde gerekli görülen değişiklikleri ve müdâhaleleri deruhte etme yetki ve yetisine sahip olan, özellikle Orta Çağ'da Tanrısal bir iş(!) olarak telâkki edilen, Ambrose Pare'nin ifadesi ile, muhteşem ve ulvî bir san'at dalıdır.

Gerek hekimlik ve gerekse cerrahi sanatımızı insanlık uğruna icra etmek için lâzım olan bilgi ve tecrübeyi elde etmede, en büyük kaynak, en önemli eğitici ve öğretmen, ölü ya da diri, yine insandır.

Her hastanın ve hatta her ölünün, hayat için bir ışık olduğunu unutmamak gerekir. Bu nedenledir ki, Allah'ın rızası laboratuvarlarda gizlidir. Anatomi laboratuvarlarında hekimlerin ve özellikle de cerrahların en önemli eğiticilerinin ölüler olduğu hakikati, kulaklarımızda küpe olmalıdır. Zira, H. Rouviere'in (Paris, 1922) ifadesi ile, *"Anatomi tıbbın ve cerrahinin hep meş'alesi olmuş ve olmaya da devam edecektir"*.

Ülkemizde çeşitli imkansızlıklar sebebi ile, maalesef cerrahi anatomiyi ekseriyetle ameliyathanelerde öğreniyor ve öğretiyor olsak da bunun esas yerinin, ölülerin dirileri eğittiği Anatomi laboratuvarlarının olduğu unutulmamalıdır.

Her hastadan ve her ölümden, biz hekimlerin çıkartacağı dersler ve kazanacağı tecrübeler vardır. Bu nedenledir ki, bilgi birikimimizi ve cerrahi tecrübemizi bizi yetiştiren hocalarımıza borçlu olduğumuz gibi, hastalarımıza da borçluyuz.

Beyin, Omurilik ve Sinir Cerrahisi, evrensel adı ile Nöroşirurji; yaratılan evrende, ahenk, armoni, estetik, balans ve san'atın en muhteşem örneğini temsil eden, sonsuz kapasite, cevher ve kabiliyete sahip olan, şahsiyetimizi oluşturan ve geliştiren konnektomumuzu barındıran, bir mücevher kutusunu andıran kafatası içerisinde muhafaza edilmiş beyin denen meçhule ve onun uzantılarına dokunabilme, o esrarengiz yapıya müdahale edebilme ve üzerinde değişiklikler yapabilme kabiliyetine ve yetkisine haiz olan, tıbbın sıradışı bir branşıdır.

Bu mesleğin mensupları olan beyin cerrahları ise, galaksileri ve yıldızları izlemelerine rağmen onlara asla dokunamayan gökbilimcilere, muazzam atom parçalayıcılarının buhar izlerinde Allah'ı hissedebilen ancak parçacıkları göremeyen, protonlara temas edemeyen, kuarklara el süremeyen atom fizikçilerine ve çifte sarmal DNA'nın, gen ve kromozomların hikâyelerini anlatan, ve sadece bunların fotoğraflara düşen gölgelerini izlemekle yetinme mecburiyetinde olan moleküler biyologlara kıyasla, çok imtiyazlı ve haklı bir gururun temsilcileridir *(http://www.medimagazin.com.tr/authors/ismail-hakki-aydIn/tr-norosirurji-imtiyazli-meslek-72-87-4019.html).* Zira onlar, o müstesna “BEYİN"e dokunabilmekte ve hatta üzerinde işlem yapabilmektedirler.

İşte bu sıradışı ve ilahi bir vazifeyi, o Yüce Yaratan'ın izni ile, deruhte etmemiz ve gerekli tecrübeyi elde edebilmemiz için, beden ve özellikle "Beyin"lerini ellerimize ve parmaklarımıza emanet eden hastalarımıza, her zaman minnet ve vefa borcumuz olduğu unutulmamalıdır.

Ömründe tıp fakültesi önünden hiç geçmeyenin doktorculuk(!) yaptığı, sağlığımız hakkında esip savurduğu, hak etmediği unvanına(!) ve oturduğu koltuğa(!) güvenerek atıp tuttuğu, hiç beyin görmeyenin "Beyin" hakkında kitap(!) yazdığı bir dünyada, bu yazdıklarımın ne önemi olduğunu da varın siz düşünün!

Zamanımızın, sosyal problemlerine bir nebze olsun ışık tutacağı ve çözüm getireceği temennisi ile, dumanı üstünde bir rubâimizi paylaşarak bitirmek istiyorum.

MARİFET İÇİN!

Marifet ve serveti terk gerek devlet için!
Devleti, marifeti terk gerek servet için!
Makamlardan münezzeh, mücehhez ilim ile,
Servet ve devleti terk gerek, marifet için!

Hâşiye:

"Devlete talipseniz, servete de marifete de talip olmamalısınız!

Servete talip olacaksanız ne devlete ne de marifete talip olmamalısınız!

Şayet Marifete talipseniz, o zaman devlete de servete de talip olmamalısınız!

İlim haricinde hiçbir şeyle ne meşgul olacaksınız ne de itibar edeceksiniz!"

Genetiği Değiştirilmiş Doktorlar (Gdd)!

Daha önce yazdığım makalelerimde, kitaplarımda, verdiğim konferanslarımda ve televizyon programlarımda, sık sık, moda tabirle genetiği değiştirilmiş gıdalardan, hayvanlardan ve hatta insanlardan bahsetmişimdir. Ayrıca, maalesef bazı cahil ilâhiyatçı ve şöhret düşkünü zavallı hocalar(!) tarafından, önce fıkhın ve hadislerin, daha sonra da Kur'ân-ı Kerim'in ve dolayısı ile de İslam dininin genetiği ile oynanılarak, değiştirilmeye çalışıldığını (Genetiği Değiştirilmiş Din!) zaman zaman dile getirmiştim. Bu durum, maalesef nerede ise, "ne kadar farklı inanan Müslüman(!) varsa, o kadar farklı mezheb(!), farklı fetva(!)" fraksiyoner(!) tefrika garabetine ve zilletine varmak üzeredir.

Bu arada, Atatürkçülüğün de genetiği ile oynanarak, temel prensiplerinden ve ideallerinden uzak, çok farklı ve çok tehlikeli bir mecraya çekilmeye çalışıldığını da ifade etmek istiyorum. Hem içerden hem dışardan hâin sosyal mühendislik planları ile, milletimizin de milliyetçiliğimizin de istiklâlimizin de istikbâlimizin de istikâmetimizin de devletimizin de dinimizin de inancımızın da genetiği ile oynanarak, emellerini gerçekleştirmek peşinde olan, sinsi ideolojilere karşı uyanık olmamız gerekmektedir.

Yakın bir zaman önce, ortak dostumuz Sevgili Mehmet Barlas'ın ifadesi ile, Ûdî Prof. Dr. Ahmed Rasim Küçükusta Kardeşimin bir makalesindeki mizahi ifade ile dile getirdiği "Genetiği Değiştirilmiş Doktorlar!" hususunu okuyunca, üzerinde durulması ve ehemmiyet arz ettiği inancı ile, düşüncelerimi paylaşmak istedim.

Kanaatimce, yeterli derecede gerekli altyapı çalışmaları ve ihtiyaç planlaması yapılmadan, çeşitli mülâhazalarla açılan çok sayıda üniversite ve tıp fakülteleri, bir tuşe ve enjeksiyon yapmadan, doğum görmeden, dikiş atmadan, sonda takmadan, fizik muayeneyi uygulamalı olarak tam öğrenmeden, kadavranın yanından geçmeden, hatta hiç hasta ile muhatap olmadan, hekimlik pratiğinden ziyade TUS eksenli yetiştirilen ya da yetişen(!) doktorların (!), kâfi derecede denetlenemeyen ya da denetlenmeyen bazı temelsiz ve baraka mekteplerden(!), taşıma su ile(!) mezun edilmesi, hekimlerin topluma paragöz, açgözlü, ard niyetli ve düşman belletilmesi, sağlık çalışanlarına şiddetin bırakın caydırıcı derecede cezalandırılmasını, nerede ise bazı medya kuruluşlarınca teşvik(!) edilmesi, performans denen muammanın, ucûbenin(!) bir türlü rayına oturtulamaması, branşlar arasındaki adaletin ve dengenin sağlanamaması, mecbûrî hizmet ve stratejik personel gerekçeleri ile meslektaşlarımızın mağdur edilmesi, ailelerin parçalanması, çeşitli bahanelelerle bir anlamda doktorların zulme uğratılmaları, ve bütün bunlardan dolayı da meslektaşlarımızın meslek aşklarının ve sevgilerinin azalması, bezginlikleri, mahrumiyetleri, mahkumiyetleri ve mahcubiyetleri yaşam arzularını sekteye uğratmakta, bu durum da haliyle, onların, giyimlerinden kuşamlarına, davranışlarından hastalarla ilgilenmelerine, kendilerini yetiştirmelerinden, güncellemelerinden hayat felsefelerine ve yaşam düzenlerine kadar etki etmekte,

ve karşımıza, akıl, irade ve muhakemeden ziyade laboratuvarlara ve teknolojiye mahkum farklı bir hekim tipini, saçı sakalı birbirine karışmış, giyinmeyi, konuşmayı, oturmayı-kalkmayı, gülmeyi ve neş'eyi bilmeyen, hayattan umudunu kesmiş, küskün, bezgin **"GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ DOKTOR" (GDD)** tipini çıkarmaktadır.

Bu GDD'lerin günahını da bu hususlarda payı olan herkesin çekeceğini ve mağdurlarca yapılan teheccüdî beddualardan yüklü miktarda hissedâr olacaklarını hatırlatmak istiyorum.

Bu arada, Yüksek Lisans, Doktora, Doktor Öğretim Görevlisi, Doçent ve Profesörlük aşamaları konusundaki değişiklikler ve Yabancı dil sınavlarındaki başarı puanının 55 "Elli Beş" gibi şaka(!) sayılabilecek seviyelere çekilmesi, doçentlik aşamasında, akıllara durgunluk veren, şeytanın bile aklına gelmeyen dalavere ve şaibelerin kol gezdiği makale(!) dünyasında, sınavın kaldırılması veya ihtiyâri olması, pratik değerlendirilmenin yapılmaması gibi zannımca çok yanlış bulduğum düzenlemeler ile, çok kritik ve problem hasta değerlendirmeden ve tedâvi planlamasından bîhaber, çok üst seviyede önemli bir ameliyat yapmadan-yaptırmadan bu unvanların dağıtılması(!), korkarım üniversitelerin de, tıp fakültelerinin de, akademisyen ve bilim adamlarının da genetiklerinin (GDÜ, GDF, GDA...) değişmesine sebeb olacaktır!

Daha önce, kişisel soytarılıklarla, şark kurnazlıkları ve ahbap çavuş ilişkileri ile kendini "Hoca(!)" sanan sahtekârlar ise ne geni ne de kromozomu değiştirilenler sınıfına girmektedirler. Onlar, evlere şenlik, ayrı bir malforme tür...

İlgililerin ve yetkililerin bu hususta, bir kez daha dikkatlerinin çekilmesi temennisi ile, henüz hiç bir yerde

yayınlanmamış, dumanı üstünde, çok yeni bir rubaimizi ve meraklıları(!) için de öz geçmişimizin biyografik linkini *(http://www.biyografya.com/biyografi/10054), (http://www.biyografya.com/arama/search_type/search-bio/category/81/siralama/goruntulenme/)* paylaşarak, makalemizi bağlayalım.

BİR DEMET GÜL DER GÖNÜL!
(Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün)
— • — — / — • — — / — • — — / — • —

Sen baharsın, ben hazânım, gülşen ister her gönül.
Böyle bir gülzâre meftûn bülbüle, gül, der gönül.
Bir çözümsüz sır içinde, geçmeden fânî ömür,
Gel bu sevdâ bahçesinden, bir demet gül der, gönül!

Doktor Eksikliği Yok, Fazlalığı Var! Hastalıklarda Artış Yok, Hasta Olmak İsteyen Çok!

Evet, yanlış duymadınız. Ülkemizde doktor eksikliği yok, aksine fazlalığı var. Hastalıklarda artış yok, hasta olmak için can atan, en küçük şikâyeti için ortalığı velveleye verip abartma merakındaki insan sayısında artış var. Zira istatistiki veriler, bunu teyit etmektedir.

İnsanlar vücutlarının, immün sistemlerinin, savunma mekanizmalarının direnç kazanmasına fırsat vermiyorlar ki... Bir korkudur sarmış âlemi, öldük, ölüyoruz, doktor yetiş...

Çocuğun ateşi olur, "Doktor antibiyotik yaz! öksürüğü var, öksürük şurubu!" sonra da çocuk hayat boyu hastalıktan kurtulamaz. Neden? İmmün sisteme fırsat verilmiyor ki kendini güçlendirsin.

Moralim bozuk, koş doktora. Canım sıkıldı, doğru âcile. Uykusuzum, doktor nerdesin? Nezle oldum, tam teşekküllü tahlil yaptır. Grip oldum, bir torba ilaç! Başım ağırdı, MR çektirmeden olmaz. Midem yanıyor, hortum attırmaya geldim! Kabız oldum, aletle baktıracağım. Bedava muayene ettiğinizi duydum, geldim. Bir şikâyetim yok ama, şöyle bir tepeden tırnağa bilgisayara girmek istiyorum. Gelmişken

bir de muayene olayım dedim. Geçiyordum, ücretsiz Check-up yapıyormuşsunuz. Tansiyonumu ölçtüreceğim. İğne yaptıracağım. Şimdi âcilde muayene olmak istiyorum. Âcil değil ama, yarın gelemem, dükkâna bakacak kimse yok! Daha neler neler...

Sonra da o hastane senin, bu hastane benim, doktor doktor dolaş dur. Hastaneler hınca hınç dolsun, hastane yetmiyor, hasta yatağı yok, doktor yok!

MR çekiminde dünyada en bonkör davranan şampiyon biziz çok şükür! Muayenesiz MR... Çekilen MR sayısındaki pozitiflik oranı, dünya standartının çok altında. Plasebo etki... Yok yok! Nosebo etkisini göz ardı etmemek gerek. Niçin? Biz ön tanı olmadan, muayenesiz tetkike zorlanıyoruz da ondan. Tabii ki, "performans belası" da etkilemiyor değil.

Ya gereksiz ameliyatlar... Keyfi uygulamalar? Bazı "Özel" hastanelerin menfaatperest prensipleri(!) ve hekimlerin geçim sıkıntısı belasının yönlendirmesi, emekli hekimlerin maaşlarının, en güvenilir imtihanlardan ilk sırada olduğuna inandığım üniversite giriş sınavlarındaki başarılarının asla yanına yaklaşamayanların, kendileri kadar ağır bir eğitimden geçmeyenlerin, iş riskinin daha az olan ve daha konforlu iş şartlarına haiz olanların emekli maaşlarının üçte biri oranında olması da üzerine tuz biber serpmektedir.

Yakın bir zaman önce, bir meslektaşımızın sosyal medyada dolaşan bir yazısı dikkatimi çekmişti. Hekimler ile fahişeler arasındaki yakın benzerlikleri(!) çok ironik bir şekilde ifade ediyordu. Gerçekten enteresan bir benzetme manzumesi ile meslektaşlarımızın unuttukları "kahkaha ile gülme"lerine vesile olmuştu.

Teknolojik gelişmelerin tedavi modalitelerimize müspet anlamdaki katkısı şüphesiz yadsınamaz. Ancak, tıbbi müktesebatımızın bize kazandırdığı ve hekimlik nosyonumuzun

oluşmasında olmazsa olmazımız, "anamnez ve fizik muayene"yi unutmamız, ya da unutturulması sebebi ile, artık "doktor eli değmemiş hastalara", el değmemiş tedaviler ve ameliyatlar uygulamaktayız(!).

Bütün bunlar, hastalık sayısını arttırdığı(!) gibi, herkese bir hastalık bulma ve uydurma çabalarımız(!), teşhissiz ve hastalık bulamadığımız insanları aşağılık kompleksine sürüklemektedir(!).

Nitekim, ülkemizde ne doktor açığı var ne de hasta yatağı ihtiyacı...

Hasta olmayıp da hasta olmak için can atan, çok bilmiş pimpiriklilerin, hastahaneleri ve hekimleri meşgul etmeleri söz konusu...

Tabii ki, bir de canlarını dişlerine takarak üç kuruş için cansiperane çalışan hekim meslektaşlarımızın güvenliklerini, itibarlarını ve maaşlarını yerlerde süründüren düşmanca zihniyet...

"Nefes" isimli kitabımızdan (İsmail Hakkı AYDIN, Eser Matbaası, 2010), ve T.C. Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Mûsıkîsi Korosu Şefi Sayın Mustafa Fatih Salgar'ın Hicaz Makamında bestelediği, *"Sultanım Bilir"* isimli bir rubâîmizle bir başka âleme seyahat edelim.

SULTANIM BİLİR

Kimse bilmez hasretim, kalbim, efganım bilir.
Ben bilmem, sen bilmezsin, sadece canım bilir.
Kendimden de sakladım, Hak bilir, bu Sevda'yı,
Feryadım bilmez amma, sırrı Sultanım bilir.

“Ah Bu Hastalar!” İçin

Bu makalemi bir anlamda, bir sevincimi kaarilerimle paylaşmak ve bilgilendirmek için kaleme alıyorum. Zira, *"Ah Bu Hastalar!"* isimli kitabım, Girdap Kitaptan yayımlanmış ve 14 Mart 2017 (Tıp Bayramı) tarihi itibari ile seçkin kitapevlerinin raflarında yerini almıştır.

Nikâhlı Eşim mesabesinde olan hekimlik, beyin cerrahlığı mesleğimin dışında, felsefe, tarih, teoloji, hat, edebiyat, mûsıkî ve rubâî gibi, "Sevgililerim" olarak addettiğim, paramedikal konuları ihtiva eden makalelerimden ve röportajlarımdan oluşan *"Ah Bu Hastalar!"* ismiyle neşr edilmiş olan bu on ikinci kitabım, daha çok, çeşitli vesileler ile değişik yerlerde ve özellikle de 2008’den beri, Medimagazin Editörörümüz Sayın Dr. İbrahim Ersoy’un daveti üzerine, düzenli olarak yazmakta olduğum Nöroflozofi köşemde yer alan yazılarımı havi ve daha önce okurlarımla buluşan, *“Rabbim Beni Doktorlardan Koru!”* ve *"Ah Bu Doktorlar!"* isimli kitaplarımdan sonra, bir serinin devamı olarak ortaya çıkmıştır.

Kitabımıza ad olan, *“Ah Bu Hastalar!”*, daha önce aynı isimle yayımlanan ve her zaman gurur duyduğum mesleğim olan “Tıp Doktorluğu”nu ve hastaları ironik olarak eleştiren

bir makalemin, ileri derecede menfi-müspet anlamda tepki alması sebebi ile, tercih edilmiştir.

Her zaman ifade ettiğim gibi, makalelerimin hemen hemen hepsinin temelini, hekimlik mesleği merkezli, bilim, ahlak, sanat, gelenek, etik ve eleştirel aklın muvacehesindeki objektif düşüncelerim, fikir ve projelerim teşkil etmektedir. Bilim adamı kimliğimden ve objektiviteden taviz vermeden, zaman zaman ironik ifadelerle de olsa, okuyucularımı gülümsetmeyi yeğledim.

Makalelerimin temel ilham kaynağı, özellikle öğrencilerin, doktorların, hastaların, hasta yakınlarının ve üniversitelerin maruz kaldıkları tasvip etmediğim uygulamalar, güncel olaylar, okuduğum kitaplar, seyahatlerim, hayallerim ve akıl ve mantık süzgecinden geçirdiğim rüyalarımdır.

Gerek kitaplarımda ve gerekse makalelerimde kullandığım "Yazı Dili" hususuna gelince, benim de bazı prensiplerim vardır. Nitekim bazı okuyucularım tarafından eleştirilmiş olsam da kullandığım dil konusunda kendimi asla zorlamadım. Yazılarımı yazarken aklıma ister Osmanlı Türkçesi ister Cumhuriyet Türkçesi ve isterse ilmi bir ifade, Latince v.s olsun, hangisi gelmiş ise o kelimeyi kullandım, asla kendimi bu dil ummanında zorlamadım, bir mecburiyet, bir esaret altına sokmadım. Makalelerimde zaman zaman Osmanlı Türkçesi'nin temayüz etmesi, şimdiye kadar yayımlanmış altı Şiir-Rubai (*Suz-i Dilara, Aşk, Vuslat, Nefes, Hicran, Ya Hayy!*) kitaplarımda kısmen kullanmaya ve yeniden diriltmeye çalıştığım arûz vezni kaideleri sebebi ile olması muhtemeldir. Ayrıca, dilimizin zenginleştirilmesi için edebiyatçıların da gayret göstermesi ve hatta her yazarın, her bilim insanının bunu bir görev olarak kabul etmesi gerektiği inancındayım. Çünkü milletler, dillerinin zenginliği ile de büyük millet olurlar. Bunu da kendime şiar edindim.

Zaman zaman yazılarımda referans vermeyi de ihmal etmemiş olsam da bu hususta ilmi kurallardan ziyade, okuyucularımın zihinlerinde yanlış bir algının oluşmaması için, bazen internet bazlı da olsa, kaynak göstermeyi uygun buldum. Ama genellikle de makalelerimin sonunda mehazı belirtilerek, bir rubaimizi almayı ihmal etmedim.

Aynı minval üzere yayımlanan diğer kitaplarımda olduğu gibi, bu kitapta da toplanan makalelerimin çoğu, bazı yayın organlarında, yazılarda, kitaplarda ve internet sitelerinde iktibas edilmiştir. Ancak bunların hepsine ulaşabilmem mümkün olmadığından, en azından bir liste halinde dahi verilememiştir.

Meftunu olduğum ve bir şeyler üretmeye çalıştığım, gerek Uluslararası Nöroşirurji (Beyin, Omurilik ve Sinir Cerrahisi) Bilimi sahasında, gerek şiir, rubai, edebiyat, felsefe, ilahiyat-teoloji, kaligrafi, musıkî alanlarında ve gerekse bu yazılarımdaki fikir ve cesur projelerimin bir kıymet-i harbiyesi varsa, bu benim çok nadir şanslı insanlardan birisi olmamdan kaynaklanmaktadır.

Zira, yaklaşık beş yüz yıllık bir ilmiye sınıfı geleneğine sahip ve ilmi, irfanı, kitabı, kalemi, öğrenmeyi ve öğretmeyi kendine şiar edinmiş, ömrünü ve nefesini bu hususta harcamış, başka hiçbir yola tevessül etmemiş bir soydan gelmiş olmam ve böyle fedakâr bir aile içinde yetişmem, bana da başka bir çıkar yol bırakmamıştı!

Şüphesiz her alanda yetişmemde emeği geçen bütün hocalarımı ve Nöroşirurjide (Beyin Cerrahisinde) bana hep yeni bir ufuk açan, bana "Ben" olmayı öğreten, yaptıklarımın, yapacaklarımın, yazdıklarımın ve yazacaklarımın ilham kaynağı, parmak hareketlerimin hüner ve mahareti, Asrın Bilim Adamı, "Nöroşirurji Tarikatı"nın Şeyhi, Mürşidim,

Ustam ve Hocam Prof. Dr. Mahmut Gazi YAŞARGİL'i ve Beyin Cerrahisindeki bu mesleki tecrübeyi kazanma fırsatını bana veren, bedenlerini ve münhasıran beyinlerini çok büyük bir güvenle ellerime teslim eden tüm hastalarımı minnet ve şükranla anmak, benim için mukaddes bir görevdir.

İşte bu nedenledir ki, *"Ah Bu Hastalar!"* isimli kitabımız, bir anlamda hastalarımıza karşı olan bu vefa ve şükran borcumuzun bir ifadesi olarak neşr edilmiştir.

Paramedikal sahada neşr edilmiş *"Öfke Kontrolü ve Motivasyon"*, *"Beynin Şifresi"* ve on birinci Kitabım olarak da *"Beyin Fırtınası"*nda olduğu gibi, *"Ah Bu Hastalar!"* isimli bu eserimin yayınlanmasında da en büyük pay, şüphesiz gayretleri ve teşvikleri sebebi ile "Girdap Kitap" Yayınevi Sahibi, Sayın Muttalip Asılı Beyefendi'ye ve çok titiz bir çalışma sonucu bu eserimizin kitaplaştırılmasını başaran Sevgili Editörüm Semiha Kavak Hanımefendi'ye aittir. Münhasıran kendilerine, Girdap Kitap ve çalışanlarına kalbi şükranlarımı sunuyorum.

Bu on ikinci kitabımızın tanıtımını, şükür bâbında, beşinci kitabımız olan *"Hicran"*dan (Öteki Adam Yayınları, İstanbul, 2012) bir rubâimizle noktalayalım.

SANA MUHTÂCIM RABBİM!

Bu rindâne âlemde, yok tahtım, tacım, Rabbim! Senden başka kimseye yok ihtiyacım Rabbim! Kul ne kadar âcizmiş! Sensiz ne gelir elden. Cenneti verseler de sana muhtacım Rabbim.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim ve Üniversiteler

Hangi Üniversite

Bildiğiniz gibi, çok hızlı bir şekilde değişim gösteren zamana evrensel boyutta ayak uydurabilmek, ayakta kalabilmek ve söz sahibi olabilmek için, gerek üniversite, eğitim sistemi ve politikaları ve gerekse bilim insanı yetiştirme programları hakkında, ilmi ve pratik tecrûbî müktesebatım ışığı altında, sık sık makaleler, kitaplar yazmakta, konferans, panel, toplantı, sempozyum, çalıştay ve TV programlarında fikir beyan etmekteyim. Bunu bir anlamda da kendime görev addediyorum. Zira, hilkat itibarı ile, bu kâinatın suyunu içip havasını soluyan her canlının, kendi çapında ve tecrûbesince hayata katkı sağlamak gibi çok önemli bir vazifesinin mevcudiyetine inanıyorum. Bu vazifeyi, ülkemiz ve insanımız açısından dikkate aldığımızda ise, çok daha fazla ehemmiyet taşıdığını, her akl-ı selim sahibi farkındadır.

Benim açımdan, üniversite, bilim insanı, akademik paye kazanımı ve unvanının hakkını verebilme, eğitim, öğretim, evrensel boyutun yanında ülkeme ve milletime katma değer sağlayanların yetiştirilmesi, bilim ve teknoloji üretimi gibi çok önemli hususlar olarak telakki edilmektedir.

Uluslararası Bağımsız Değerlendirme Kurumlarınca, çeşitli bilimsel kriterler dikkate alınarak yapılan sıralamalarda,

üniversitelerimizin durumu yürekler acısıdır. Daha da vahim olanı, hakikatte "Üniversite" vasfını taşıyabildikleri bile tartışmalı olanlar bir yana, çok köklü 50-60 yıllık bazı üniversitelerimiz bile, çok matahmış gibi, bu sıralamada ilk 500 ve hatta ilk 1000 içerisine girebildiklerini, reklâm eder gibi, övünerek ifade edebilmektedirler. Kendilerince, fakülte bazındaki yerlerini ise, işlerine geldiği gibi serd etmektedirler. Adı sanı duyulmayan, iğdiş edilen unvanlarla ortalıkta dolanan, ancak ilmi kriterler çerçevesinde hayatta olmayanların(!) istihdam edildiği kuruluşların, mangalda kül bırakmayan beyanatlarını ise, siz kaarilerimin engin ve samimi tefekkürüne tevdi ediyorum.

Öğrenci avına çıkan üniversiteler, boyalı, cafcaflı ve göz boyayıcı reklamlardan ziyade, uluslararası bilime katkıları, buluşları, ilmî ve ciddî ödülleri, ülke ekonomisine, sanayisine, ticaretine ve özellikle ihracatına faydaları, teknolojik kazanımları, akademik kadrolarının, hocalarının(!) ilmî potansiyelleri, mezunlarının evrensel başarıları ve sahip oldukları patent sayıları gibi kriterler ile arz-ı endam etmeleri gerekir. Öğrencilere bir şekilde, çeşitli hedef ve mülahazalarla sadece bir diploma vermek gibi gayesi olup da hayata katkı sağlamaları gibi bir mottosu ve kaygısı olmayan kuruluşların "Üniversite" ismini kullanmaya hakkı olmamalıdır! Yoksa, liseyi bitiren her öğrenciye, lise diploması yanında bir de "Üniversite Diploması(!)" vermek sureti ile, aileleri bu külfetten kurtarmak mümkündür! Gerçi, lise eğitimi de yürekler acısı ya... Neyse.

Karamsarlığa düşmeden, kendimizi bir an önce toparlayıp, hedef belirlemek lazımdır. Özellikle YÖK, acilen gerekli önlemleri almalı ve değişiklikleri gerçekleştirmelidir. Bu hususta neler yapılaması gerektiğini yıllardan beri, söylüyor ve yazıyoruz.

Tabii ki, örnek alınabilecek üniversitelerimiz ve fakültelerimiz de yok değil. Kötü, asla örnek teşkil etmemelidir! En azından iyi bir örnek olması açısından, "takdir anlamaktır" düşüncesi ve İbn-i Sina'nın "Bilim ve Sanat Takdir Edilmediği Yerden Göç Eder" (her ne kadar yıllar önce bir beyanatımda bu ifadeleri kullandığım için üniversitede hakkımda soruşturma açılmış olsa da) özdeyişi ile, takdire şayan bir örneği paylaşmak istiyorum.

İstanbul'da, Bahçeşehir Üniversitesi Tıp fakültesi Dekanı Sevgili Prof. Dr. Türker Kılıç'ı, her zaman planlı ve programlı çalışmaları, hayata ve bilime katkısı, ilmî prensiplerinden ödün vermeyen tavrı ve onurlu duruşu ile hep takdir ve teşvik etmişimdir. Kurucu Dekanı olduğu Tıp Fakültesini, Dünya çapında bir Fakülte yapabilmek için hem çok iyi hekim ve hem de çok iyi bilim insanı yetiştirebilmek adına, bizzat yaptığı mülakatlarla, daha ilk sınıflarda öğrencileri tercihlerine göre yönlendirmekte, klasik eğitimin yanında, kendisinin ihdâs ettiği "Bilim İnsanı Seçme Programı" ile de tıp eğitimine yeni bir vizyon getirmiştir. Lise sınıflarından bizzat giderek, çalışkan ve istikbal vadeden öğrencileri alıyor, ameliyathanelere ve laboratuvarlara sokup zehirlemekte(!) ve geleceğin müstesna-müstakbel hekim ve bilim insanlarına ışık olmaktadır. İstihdam edeceği akademisyenlerde, "olmazsa olmaz" şartları belirlemiş, objektif ilmî bir kriter olan "H Faktörü"nden asla taviz vermeden, kadrosunu oluşturmuş ve yakinen şahit olduğum üzere, bütün bu açılımlarında Mütevelli Heyetin desteğini hep arkasında bulmuştur.

Örnek alınabilecek bir fakülte, yönetici, bilim insanı ve vizyon sahibi olarak telakki ettiğim için bu makalemde bu hususu zikretmekten de kendimi alamadım. Bundan sonra, bize düşen de bu olmalıdır.

Her zaman kötümser de olmamak lazımdır. İyiler takdir, standartları tutturamayanlar teşvik, ya da tecziye edilmelidir.

Yine, “Rubâiyyât-ı Bircis”den bir rubâimizle bitirelim.

HİCRÂN MI BULUNMAZ
(Mef’ûlü, Mefâîlü, Mefâîlü, Feûlün)
— — • / • — — • / • — — • / • — —

Sabreyle, senin derdine derman mı bulunmaz.
Her dem şakıyan bülbüle, hayran mı bulunmaz.
Ah eyleyerek kendine zülm etme, cefâdır.
“Bircis” isen ey dil, sana “Hicrân” mı bulunmaz!

Üniversiteler Ekmek Kapısı Olmamalıdır!

Dünyanın çeşitli bağımsız organizasyonlarınca, zaman zaman bütün ülkelerdeki üniversiteler, belirli bazı standart kriterler dikkate alınarak değerlendirilmekte ve uluslararası ranking sıralamaları yayınlanmaktadır. Bizim üniversitelerimiz de işlerine geldiği gibi, bu sıralamalardaki yerlerini, farklı kriter ve farklı açılardan değerlendirerek, kendilerine göre haklı(!) gerekçelerle, daha üst sıralara çıkarma gayretleri içerisine girmektedirler. Nereden bakılırsa bakılsın, hangi kriter dikkate alınırsa alınsın, halen üniversitelerimizin durumu yürekler acısıdır!

Zaten, bilim insanı sayısının iki elin parmaklarını geçmediğine inandığım üniversitelerimizde, kaç akademisyenin olduğunu bile tartışmak abesle iştigal olur düşüncesindeyim. Zaman zaman öz eleştiri yaparak şahsımı sorguluyorum da her şeye rağmen, yetiştirdiklerimi, yaptıklarımı ve yazdıklarımı kâfi derecede bulmayıp, kendimi affedemiyorum.

Nereden, nasıl, hangi hocalardan(!) ve hangi üniversiteden(!) lisans, yüksek lisans ve doktora, hatta doçentlik ve profesörlük aldığı belli olmayan, kendilerini ispatlayamamış, kıyıda köşede kalmış, ezik, pasif, cesaretsiz, kendini ifade edemeyen ne bildiğini ne de bilmediğini bilmeyen ve

farkında olmayan, yabancı lisandan vazgeçtik, kendi ana dilini bile doğru dürüst konuşup yazamayan, bir yerde ekmek bulamamış, üniversiteleri geçim ve kazanç kapısı görenlerin, hayatlarında ciddi, güvenilir, bilimsel standartlara uygun, bilime, insanlığa, hayata ve kainata en ufak bir katkısı olan bir araştırması ve çalışması bulunmayanların, hangi kademede olursa olsun, rektör, dekan, bölüm başkanı, öğretim üyesi ve elemanı olarak kadroları doldurulan kuruluşların(!), adları her ne olursa olsun, hakikatte üniversite olmaya hakları yoktur.

Hiçbir alt yapı, coğrafi, kültürel, sosyal, ekonomik ve stratejik fizibilite çalışması yapılamadan, üniversiteyi sadece "Ekmek Kapısı" olarak gören "bizim mahalleninde bir üniversitesi, tıp fakültesi, hastanesi olsun, kapıcı, çaycı, hastabakıcı, şef, müdür, asistan, araştırma görevlisi, hoca, yönetici kadroları alalım, kasabamızın, köyümüzün iş bulamayan çocukları boşta kalmasın, bir ekmek kapısı olsun, devletin kasasına bir anahtar da biz uyduralım!" mantığı ile üniversite, fakülte, enstitü ve yüksek okul açılmamalıdır.

Kara para sahiplerinin geri zekalı çocuklarına kreş açar gibi, "bizim çocuğun da bir üniversite diploması olsun, çoktandır boşta gezenlere bir yerden bir diploma ve akademik paye uydurur, hoca(!) da olurlar" düşüncesi ve "para, para, daha çok para..." hırsı ile, ilmi ahlakı kapitalist felsefeye feda eden, paradan başka bir şeyi gözü görmeyen ebleh, tufeyli ve aşağılık kompleksli sömürgenlerin ihtiraslarına, insanlıktan nasibini almamışlara kapı açılmamalıdır! Bu mantıkla açılan kuruluşların, "üniversite" adını taşımaya hakları olmamalıdır.

Bu düşüncelerle denetimsiz üniversiteler açmaya devam eder, dünyadaki ilmi kriterleri görmezden gelir, ahbap-çavuş ilişkileri ile basit hesaplar peşinde koşarsak, dünya

üniversiteler sıralamasında, bugün olduğu gibi, değil Suudi Arabistan ve Mısır Üniversitelerinin gerisinde kalmak, Uganda'nın sırasını bile mumla arar duruma düşebiliriz.

Üniversiteler, vatan hainlerinin, din ve devrim yobazlarının, cemaatlerin, tarikatların, satılmışların, milletine ve insanına düşman olanların, milli değerlerine, devletine ve bayrağına küfredenlerin, ahlaksızların, zavallıların, hayatlarında "hiçbir kazmaya sap" olamamışların, giydiği cübbesinin hakkını veremeyenlerin, emekliliğini ve ölümünü pinekleyerek bekleyenlerin, bin yıl daha yaşamayı hedefleyebilecek kapasite ve mefkûreye sahip olmayanların yuvalandığı yer olmamalıdır!

Her ne surette olursa olsun, üniversiteler sadece ve sadece ekmek kapısı olarak görülmemelidir. Esas gaye, bilime, insanlığa ve hayata katkı sağlamak olmalıdır.

Hayata katkı sağlamayan, en azından ülke ekonomisine, sağlık sektörüne, kültürüne, savunmasına, sanayisine ve güvenliğine katkısı olmayan, ve milletin sırtında yük ve memlekete külfet olan üniversiteler kapatılmalı, kadroları işgal eden vasıfsız, makale ve kitap yazmayan, araştırma yapmayan, devlet memuru kafası ile "ekmeğin özüne, güneşin gözüne" bakan, öğrenciye bir vizyon kazandıramayan, "hayata, insanlığa, ülkeme, üniversiteme, öğrencilerime ve bilime daha ne gibi katkılar yapabilirim..."den ziyade, yaş haddini bekleyerek emekliliğini planlayanların işlerine son, torunlarını sevmelerine fırsat verilmelidir.

Bütün bu açıklamalardan sonra, Netice-i Kelam; Âcilen, "1933 Üniversite Reformu"na benzer bir reforma ve Kanununa ihtiyaç vardır. "Mebzül Sahte Kreş"ler ilgâ edilip, "Sahte Hoca"lar, mecbûrî istirâhate sevk edilmeli ve

"Üniversite" gibi 15-20 "Üniversite" kurulmalı ve "Hoca" gibi "Hoca"lar istihdam edilmelidir!

Vesselâm...

Yazdıklarımın dikkate alınması temennisi ile, Rubâiyyât-ı Bircis'den, mutad dışı, farklı bir vezindeki rubâimizle makalemizi bitirelim.

BİRCİS

(Mef'ûlü, Mefâîlün, Mef'ûlü, Feûl)

— — • / • — — —/ — — • / • —

Dert sâhibi bel bağlar hep saf terine,
Derman, sızı, muhtaç kalmış neşterine,
"Bircis" adının "İsmâil Hakkī" diye,
Nâmın yazılır âşıklar defterine.

Yeni Doçentler

Yeni doçentlik kanunu yayımlanarak yürürlüğe girdi. Hayırlı olsun demek düşer bize artık! Yıllardan beri bu hususta, yazdık, konuştuk, konferanslar verdik, onlarca makale ve kitap neşrettik, televizyon programlarında sesimiz kesilinceye kadar anlattık, ilgili mercilere raporlar gönderdik, çıkabilecek problemlerden, telafi edilemeyecek sıkıntılardan bahsettik, çözüm yollarını gösterdik, ama sözümüz geçmedi. Yılların tecrübesi ile önerilerde bulunduk, lakin dinletemedik.

Şimdi, başımızı avuçlarımızın arasına alıp hal-i pürmelalimizi düşünme zamanı... Zira, 55 dil puanı ile doçent ve profesör olan akademisyenler, bırakın bir başka konuda konuşmayı, fikir beyan etmeyi ve konferans vermeyi, kendi branşlarında dahi, kendilerini prezante edebileceklerini ve savunabileceklerini nasıl kabul edebiliriz. Yurtdışı tecrübemiz, bunun hiç de kolay olmayacağını göstermektedir. Kaldı ki, bu düzeydeki bir yabancı dil ile ne okunanların doğru dürüst anlaşılabileceği ne de makale yazılabileceği kanaatindeyim. Bu hususu Medimagazin'de çok kez gündeme getirdim. Hatta, doçentlik kapılarında bekler durumda olan meslektaşlarımdan bile çok eleştiri aldım. *(https://www.medimagazin.com.tr/authors/ismail-hakki-aydIn/*

tr-yardimci-docentlik-ve-docentlik-72-87-4087.html) Şimdi onların bana kıs kıs güldüklerini de hissetmiyor değilim. *(https://t.co/MUp9mXH0C3)* Lakin, acısı daha sonra sorunlarla yüzleştiklerinde çıkacak.

Doçentlikte, sözlü/yazılı imtihanın kaldırılmasının, özellikle cerrahi branşlarda uzun yıllardan beri ihmal edilen ameliyat ve ders anlatma aşamalarının da göz ardı edilmesinin çok sakıncalarının olduğunu birçok makalemde, yine bu köşemde sizlerle paylaşmıştım. Yeni yasaya göre, bu husus üniversitelerin inisiyatifine bırakılmıştır. Başlangıçta bir ferahlama gibi adaylar tarafından algılanmış olsa da bence bu, çok büyük ayırımcılığa da sebebiyet verecektir. Bir anlamda, yeni doçentler ve hatta profesörler arasında, "Şırnak Doçenti, Edirne Doçenti, İstanbul Doçenti, Ankara Doçenti, Trabzon Doçenti, Erzurum Doçenti... ya da Profesörü" gibi kavramlar dolaşacak, bu da akademisyenleri rahatsız edecektir. Şimdiden bazı çatlak sesler de kulağımıza gelmektedir. Özellikle doğudaki üniversitelerimizde bu akademik titrleri alan öğretim üyelerinin, hakikatte fark olmasa bile, daha fazla etkileneceği kanaatindeyim.

Ya makale hususu... Bu imtihanlar ve atamalar konularında da çok makaleler yayınlamıştım. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde de Yüksek Öğretim Komisyon Raporunda çok teferruatlı tekliflerde bulunmuştum.

(http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/Download/3218/oik550.pdf). Yüksek Öğretim Dergisin'de de çok detaylı bir makale yazmış ve ilgililerin dikkatine sunmuştum. *(http://www.yuksekogretim.org/Port_Doc/YOD_2014002/YOD_2014002002.pdf)* Her nedense dikkate alınmadı.

Bir de bu akademik jürilerin tespiti çok önemlidir. Jüri üyelerinin belirlenmesi mutlaka ilmi kurallar dikkate alınarak seçilmelidir. Her profesör, kriterleri sağlamadığı

müddetçe jüri üyesi olmamalıdır. Bazen aday kadar bilimselliği olmayanların jüri üyesi olduklarına şahit oluyoruz. Katiyetle, bu vahim duruma müsaade edilmemelidir. Tabii ki, bu jüri üyelerini kimler seçecek, onların kriterleri ne olacak konusu da çok önemlidir.

Akademik unvanların maalesef bazen ahbap çavuş ilişkisi ile dağıtıldığı, hak etmeyene, dernek-loca-kulüp veya tarikat-cemaat-barikat üçgeninde kanuni şartları yerine getirmeyenlere bile verilerek iğdiş edildiği hususu da gözden kaçmamalıdır.

Sahte doktorların(!) hatta profesörlerin(!) cirit attığı, harem ağası gibi caka sattığı bir ortamda, hekimlere de gösterilen düşmanlığın ve şiddetin had safhaya ulaştığı bir dönemde, bizim de uğraştığımız ve yazdığımız şeylere bak! Liyakat hak getire. Sen sadakatten haber ver! Çıkmamış çivi mi kaldı ki...

Sahi, bu meslektaşlarımıza bu kadar düşmanlığın gösterilmesinin altında, her kesimde içten içe birilerini kemiren dayanılmaz bir aşağılık kompleksi ve kindar bir çekememezlik yatmış olmasın!

Allah aşkına, bize herkes mi düşman...

Yine, henüz hiçbir yerde yayınlanmamış rubâîmizle kulak verelim.

PEYMÂNEYİM

(Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün)

— • — — / — • — — / — • — — / — • —

Yâr elinden her zaman mecruh gezen dîvâneyim,
Ben bu sevda âteşinden hep yanan pervâneyim,
Çâresiz bir derde düştüm kimse bilmez hâlimi,
Dağda Ferhâd, çölde Mecnûn, elde bir peymâneyim.

Yabancı Dil ve Yardımcı Doçentlik

Ben oldum olası, atmış seneyi aşkın bir eğitim-öğretim hayatım boyunca, eğitimin mutlaka, ama mutlaka insanların kendi anadilleri ile olmasının gerekliliğine inanan ve savunan bir kişiyim. Dört-beş yabancı dili bilmeme ve rahatlıkla okuyup yazma ve her platformda tartışabilecek ve tezimi ve görüşlerimi savunabilecek derecede konuşabilmeme rağmen, yine de mimiklerimin, duygularımın, vurgularımın ve esprilerimin, anadilimde olduğu gibi, bir başka dile yeterince ifade etmemin mümkün olmadığının bilincindeyim.

Ancak, özellikle hem akademisyenlerin hem de bilim insanlarının, kesinlikle bir, hatta iki-üç yabancı lisanı çok iyi derecede bilmelerinin gerekli olduğunu, devamlı surette, kitaplarımda ve makalelerimde yazdım, konferans ve TV programlarımda dile getirdim ve bunun için öğrencilerimi ısrarla teşvik ettim.

2547 sayılı Üniversite Kanunu'nun belirlediği hükümler çerçevesinde, bu problemin tamamıyla çözülebileceği kanaatinde değilim. YÖK Kanunu ile birlikte başlayan bu ciddi süreç, zamanla daha kolay bir yola yönlendirilmiş ve son dönemde, daha da kolaylaştırılarak, nerede ise "gereksizmiş", "olmasa da olur!" gibi bir zehaba sokulmuştur.

Bu hususta ki özgür ve samimi düşüncem, seksenli yıllardaki uygulama gibi, sınavlara kesinlikle "interwiev" aşamasının da ilave edilmesi ve geçer notun en az 70-75 olmasından, asla taviz verilmemesidir.

Evet. Yardımcı Doçentliği tartıştığımız bu günlerde, doçentlik hazırlıkları içerisindeki genç akademisyenlerin, yabancı dil barajını geçebilmek için çok zaman ve efor sarf ettikleri doğrudur. Ancak bu problem kesinlikle "Doktora" öncesi dönemde halledilmesi ve başarılması gereken bir hususdur. Zira, bu doktoranın ciddiyetini ve sıhhatini de etkiler. Uydur-kaydır master-doktoraların(!), makalelerin(!) ve pâyelerin-unvanların(!) nelere mâl olduğunu, zaman zaman hissediyor ve uluslararası bilim camiasındaki yerimizi nasıl kötü yönde etkilediğinin acısını yaşıyoruz.

Bu "yabancı dil probleminin" halledilmesi için yıllardan beri, Üniversite-Devlet Bütçesinden büyük bir mâli yüke katlanılarak, öğrenciler yurtdışına gönderilmiş, ancak kâfi derecede başarı sağlanamamıştır. Kendi hayatımdan da tecrübeli olduğum sebebi ile, bu uygulamanın da kesinlikle karşısında olduğumu, yıllardan beri resmî, akademik ve idari toplantılarda dile getirmiş ve itirazlarımı ve delillerimi ifade etmişim.

Bir yabancı dili öğrenebilmek için, her zaman yurtdışına gitmenin, bunca döviz kaybının gerekli olmadığına inanıyorum. Hatta, kendi ülkemizde, kendi üniversitemizde ve kendi evimizde bunu rahatlıkla başarabileceğimiz kanaatindeyim.

Kendi hayatımdan örnek vermem gerekirse; doçentliğe müracaat aşamasında gerekli yabancı dil imtihanı için, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise dönemimden beri, Fransızca dahil bir kaç dil bildiğim halde, İngilizceden imtihanlarda başarısız olan bazı arkadaşlarımla girdiğimiz tartışmalarda,

bana Fransızcanın kolay olduğu ve bu sebeple benim bu imtihanı rahatlıkla geçebileceğim imasında bulunmaları sonucu gururuma(!) yedirememeyerek, o zamanlar bilmediğim bir lisanı, "İngilizce"yi tercih etmiştim. Ancak, hiç bir yere gitmeden, sadece ve sadece kendi gayretimle, fakültedeki ve kliniğimdeki eğitim ve öğretim görevimi de hiç aksatmadan, özellikle evde Türkçe konuşmayı da yasaklayarak bu işi, üç-dört ay gibi kısa bir sürede çözümlemiş, ve zamanımızdakilerle asla mukayese kabul etmeyen zorluktaki sınavı çok yüksek bir puan alarak başarmış, o arkadaşlarımı şaşırtmış, hatta gerçekten ben İngilizce 'den mi, yoksa Fransızca'dan mı bu çok yüksek notu aldım diye, gelip başarı belgemi inceleyip meraklarını giderme ihtiyacını duymuşlardı.

Bu inadım(!), sadece benim İngilizce öğrenmeme sebeb olmamış, biri halen Profesör, birisi doktora aşamasında yüksek mühendis ve bir diğerinin de mühendis ve iş kadını olan üç çocuğumun ve eşimin de İngilizce öğrenmesine vesile olmuştur.

Şimdi, "Senin Tuzun Kuru!" diyenler olabilir. Ancak, aksaklıkları ve özellikle yurtiçi-yurtdışı ilmi-sosyal toplantılarda bazılarının düştüğü durumu gören ben, bu hususdaki görüş ve çözüm önerilerimi, ülkemizin, devletimizin, milletimizin, akademisyenlerimizin, üniversitelerimizin, insanımızın ve hatta tüm insanlığın bekâsı ve bilimin haysiyet ve onuru için dile getirmeyi bir görev ve borç olarak telakki ediyorum.

Haaa...

Anadilimiz Türkçe mi? Yürekler acısı!

Tabii ki önce Türkçe'den okkalı bir imtihan gerektir!

Vesselâm...

Mutat olduğu üzere, işte son günlerde kaleme aldığım bir rubâî...

BU GECE
(Mef'ûlü, Mefâîlü, Mefâîlü, Feûl)
— — • / • — — • / • — — • / • —

Ey Sevgili! Hicrânımı dindir bu gece,
Bağrındaki vuslatla, sevindir bu gece,
Doğsun yine sînemde, sabâhın güneşi,
Mızrâbını rûhumda gezindir bu gece.

Yardımcı Doçentlik ve Doçentlik

Bilindiği gibi, yardımcı doçentlik YÖK'ün kurulması ile ihdas edilmiş, zannımca iyi niyetle, öğretim üyesi bulunmayan bölümleri ayakta tutabilmek amacı ile, ihtisas ve doktorasını almış kişilere, bir başka üniversiteye giderlerse hemen, kendi üniversitelerini tercih ederlerse üç yıl gibi bir bekle süresi sonunda, uyduruk bir yabancı dil sınavı ile atanılan bir kadro idi. Daha sonra bu üç yıllık süre de kaldırılmış, nerede ise istenilen herkese, bu kadro çoğu yerde, ulufe dağıtılır gibi, rektörlük seçimlerinde oy kazanımı gibi mülahazalarla dağıtılır olmuştu. Ancak doçentlik, yine de gerek imtihan aşamaları ve gerekse atama sürecinde bir ciddiyet taşıyordu.

Şimdi gelinen noktada, Sayın Cumhurbaşkanımızın yardımcı doçentlik sisteminin hepten ilga edilmesini istemesi, bu minval üzere doçentlik sınavını da kolaylaştırıcı bir sürece sokması, yılların tecrübesi sonucu benim, bazı hususları dile getirmemi mecbur kılmaktadır. YÖK'te bu problemler ne kadar tartışıldı, bilmiyorum. Lâkin, kanaatimce yeni getirilen taslak teklifini incelediğimde, bazı sakıncaların gözden kaçırıldığını düşünüyorum.

40 yıllık meslek hayatımda, 34 yıllık öğretim üyeliği ve yöneticiliğim süresince edindiğim tecrübe ve düşüncelerim ışığında, üniversite araştırma-eğitimi, master, ihtisas, doktora, yardımcı doçentlik, doçentlik, profesörlük, dekanlık ve rektörlük ve hatta YÖK başkanlığı ve üyeliği gibi hususlarda, gerek verdiğim sayısız konferanslarda, televizyon programlarında ve gerekse yazdığım makalelerimde ve neşr ettiğim kitaplarımda, görüşlerimi ısrarla beyan etmiş ve gerekli önlemlerin alınmasını istemiştim.

Bugün dönüp arkaya baktığımda, beğenmediğimiz eskiyi özler halde, durumun daha da vahim olduğunu müşâhade etmekteyim. Her yere açılan devlet üniversitelerinin ve hemen hemen her isteyene bahşedilen vakıf-özel üniversitelerinin durumlarını gördükçe, kendimi bu yaraya parmak basmak ve çözüm önermek için mes'ul ve mecbur addetmekteyim.

Üniversite açmakla üniversite olunmaz. Üniversite olmak kurumsal şahsiyet gerektirir. Çok acil bir üniversite reformuna ihtiyaç vardır. Yakın bir zaman önce yazdığım gibi, *(https://www.medimagazin.com.tr/authors/ismail-hakki-aydIn/tr-universite-ve-tip-egitimindeki-bazi-problemlere-cozum-onerileri-72-87-4080.html)* yeni baştan konu dikkatlice değerlendirilmeli, sorun ve çözüm yolları tespit edilmeli ve gerekli düzenlemeler, akîl, erdemli, bilgili, tecrübeli ve liyakat sahibi akademik insanlar tarafından ard niyetsiz olarak yapılmalıdır.

Master ve doktora programları yeniden gözden geçirilmelidir. Kendi akademik unvanlı ve payesi şaibeli olanların, değil master ve doktora programı yönetmesi, ilmi kuruluş ve organizasyonlarda, hangi pozisyonda olursa olsun, barınmalarına bile asla müsaade edilmemelidir. Buna göz

yuman kuruluşlara da göz yumulmamalı, eğitim ve öğretimden men edilmelidirler.

Yardımcı doçentliğin kaldırılması, eskiden olduğu üzere, "şef dö klinik", ve "uzman başasistan" gibi "doktor öğretim görevlisi" pozisyonunun ihdası münasip olmakla birlikte, "öğretim üyesi" sınıfına dahil edilmesinin, "Yrd. Doç." likte yaşanan sıkıntıların aynen yaşanacağını, hatta doçentlik için gerekli olan geçerli yabancı dil puanının çok aşağılara çekilmesi, sınav yapılmadan sadece yayın değerlendirilmesi ile verilecek "doçentlik yeterlilik belgesi" neden sonra, atanma ve hakiki (!) "doçentliğin" üniversitelere(!) bırakılması, "üniversiteler ve akademisyenler arasında ayırım" gibi, çok büyük problemlere neden olacağı kanaatindeyim. Bu sebeple, merkezî sözlü sınav mutlaka olmalı, ancak jüri üyeleri liyakatli, kişilikli ve mümkün olduğunca uluslararası ilmi tanınırlığa ve "hoca"lığa haiz profesörlerden seçilmelidir. Ayrıca, ameliyat gibi özellikle tecrübe ve el becerisi gerektiren branşlarda, pratik sınav da yapılmalı, "ders anlatımı, kollokyum" mutlaka ilave edilmelidir.

Lisan bilmeyen dekan ve rektörlerin olduğu bir ortamda, kendi ana lisanını bile doğru düzgün konuşup yazamayanların varlığından da haberdar olduğumuzu ifade etmek isterim. Bence, her akademisyen, katiyetle bir yabancı dili ana dili gibi bilmeli, uluslararası platformlarda tezini savunabilmeli, eziklik duymamalı, haksız ve yanlış gördüğü her konuda itirazını çekinmeden yapıp, doğru yolu gösterebilmelidir. Şahsen eğitimin mutlaka ana dilde yapılmasını savunmamla birlikte, akademisyenler için, yabancı dil imtihanının, 35 yıl evvel olduğu gibi, komplekssiz ciddi jürilerce, belirli merkezlerde hem sözlü hem de yazılı yapılmasını ve geçer notun en az 70-75 olmasını öneriyorum.

Hele profesörlük için çok daha sıkı ilmi ve objektif kurallardan yanayım. İrticalen bir yabancı dilde konferans

veremeyenlere bu unvan verilmemelidir. Yatan ve uyuyan hocaların(!) da nerede olursa olsun, unvan kullanmalarına müsaade edilmemelidir. Profesörler de en çok beş yılda bir, erdemli kurullar tarafından objektif değerlendirmeye tabi tutulmalı ve gerekli uyarılar yapılmalıdır.

Akademisyen maaşları da asgari ücrete göre değil, hakîki emek ve terleri dikkate alınarak, mebuslara ödenenlerin parametreleri çerçevesinde belirlenmelidir.

Her geçene unvan dağıtılmamalı, etrafta dolanan, caka satan sahte ve şaibeli profesörlere(!) müdahale edilmeli ve görev verilmemelidir. Bu arada doktor olmayıp da doktorculuk oynayan sahtekârlar ve hiçbir akademik unvana sahip olmadan profesörcülük oynayanlar da cabası...

Bu memleketi, bu milleti, bu insanlığı, bu canlıları, bu tabiatı, bu hayatı ve hatta bu Kâinatı seven bir Allah'ın kulu çıkıp bu konulara bihakkın samimiyetle eğilmesi ve düzenleme yapması temennisi ve sadece haksızlıklar karşısında yüreğimdeki yangını hafifletmek ve deşarj olmak gayesi ile, muhataplarının anlamaktan bile âciz ve câhil olduklarının da farkında olduğum için kimseyi muhatap almadan, son yazdığım bir "hiciv-taşlama" rubâî(!) denemesi(!) paylaşımıyla bitirmek istiyorum.

ŞEYTAN ŞAŞAR!
(Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün)
— • — — / — • — — / — • — — / — • —

Sen tufeylî, müptezel, nânkör, edepsiz, hîlekâr!
Müfterî, pespâye, hâin, dalkavuk, çiğ, sahtekâr!
Şaklaban, ebleh, mürâî, densiz, arsız, soytarı!
Şarlatan, küstah, düzenbâz, şerrine Şeytan şaşar!

Üniversite ve Tıp Eğitimindeki Bazı Problemlere Çözüm Önerileri

Bu konunun çok geniş ve ehemmiyetli olduğunu, daha önceki makalelerimde, kitaplarımda, konferanslarımda, resmî toplantılarımda, TV programlarımda, özellikle bu "Nöroflozofi" Kösemde yazdığım yazılarımda, sıklıkla dile getirmiş ve DPT Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde, Yüksek Öğretim Özel İhtisas Komisyon Başkan Vekili olarak, çok detaylı bir rapor *(http://www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/Download/3218/oik550.pdf)* halinde ilgili mercilere sunmuş olsam da, bilimsel kriterler çerçevesinde, gerek üniversitelerimizin ve gerekse tıp eğitimi ve hekimlerimizin, bilimselliğimize paralel olarak, uluslararası standartlardaki düzeyinin gitgide düşüş göstermesi sebebi ile, konu üzerindeki kısa, fakat çekirdek çözüm önerilerimi bir kez daha, ilgililerin ve yetkililerin dikkatlerini çekmek ve bir katkı sağlamak gayesi ile bu makaleyi, biraz da sıra dışı olarak kaleme alıyorum.

Üniversiteler, devlet olsun vakıf olsun, eğitim ağırlıklı, araştırma ağırlıklı, branş ve tematik üniversiteler olarak yeni baştan organize edilmelidir. Gerekli sosyal, ekonomik, stratejik, coğrafik, ihtiyaç eksenli ilmi çalışma yapılmadan, çeşitli mülahazalarla üniversite ve fakülte açılmamalıdır. Hatta

açılanlar bile, uluslararası bilimsel standartlara ve ülke felsefesine uymadıkları takdirde kapatılmalıdır.

Lisans, master ve doktora dereceleri çok sık elenerek verilmelidir. Hele "DOKTORA" akademik hayatın en önemli merhalesidir. Öyle ilmi kriterlere uymayan, eskiyi tekrar eden, intihal kokan, kopyacı, görüş, buluş ve yenilik getirmeyen, patent hakkına haiz görülmeyen, uluslararası katkısı olmayan uyduruk çalışmalar(!) "tez olarak" kabul edilmemelidir. İki günlük uzmana veya doktora sahibine, yardımcı doçentlik(!) verilerek, "master ve doktora hocası" olarak atanmamalıdır.

Doktorası, doçent ve profesörlüğü şaibeli, lisan bilmeyen, yayın-araştırma hak getire(!) ve H Faktörü yerlerde sürünen, dünya ve/veya ülke çapında bilimsel tanınırlıktan vaiz geçtik, kendisinden başka kimsece tanıyanı olmayanların, değil Rektör, Dekan ve İdareci olarak atanmaları, üniversitelerde, fakültelerde ve Yükseköğretim Kurumlarında barınmalarına müsaade edilmemelidir. Profesörlerin ilmi faaliyetleri bile, belli sürelerle, adil, liyakati, erdemli ve aklı başında kurullarca değerlendirilmeli, inaktif veya başarısız olanların jürilere girmesi engellenmeli, hatta üniversitelerle ilişiği kesilmelidir.

İhtisas, doktora, doçentlik ve profesörlük imtihan, değerlendirme ve unvan tevdii, merkezi sistemle, liyakati kurullarca belirlenen jürilerde hem pratik hem de teorik imtihanla yapılmalıdır.

Üniversite dışında, öğrenci yüzü görmemiş, ders anlatmasını bilmeyen, araştırma-asistan nedir bilmeyen, problem vaka çözmemiş, riskli büyük ameliyat yapmamış kişilere, ilaç şirketlerinin ve alet, cihaz ve malzeme firmalarının harem ağası havalarında reklamlarını yapan, ciddiyetten uzak ve kendisinin de bihaber olduğu uyduruk yayınlarla, onun

bunun ricası ile, bazen de kuralları ihlâl ederek, özel hastanelerde, muayenehane tabelalarında ve kartvizitlerde kullanılması için unvan verilmemeli, ve asla buna müracaat ve tevessüle bile müsaade edilmemelidir.

Özellikle doktora ve İhtisas sınavlarında başarısız olanlara, bir-iki yıl yeni bir süre verilmeli, tekrar başarısız olanların ihtisasları iptal edilmeli ve bu hakları geri alınmalıdır. Adayları ve öğrencileri sürekli başarısız olan ve belli bir seviyeyi aşamayan, üniversite, fakülte, enstitü ve anabilim dallarının, İhtisas ve doktora verme yetkileri durdurulmalı veya iptal edilmeli, hocaları tekrar değerlendirmeye tabi tutulmalı, gerekirse daha da ağır şartlar getirilerek standartlardan ödün verilmemelidir.

Devlet, belli sayıda ve standartta araştırması, uluslararası bilime katkısı, yayınları, araştırma fonları, laboratuvarları, ilmi tanınırlığı ve mezun başarısı açısından, devlete ait olsun vakfa ait olsun, bütün üniversiteleri ve fakülteleri, periyodik, adil ve sıkı bir şekilde denetlemeli, belli bir düzeyin altında kalanları, eğitim ve öğretimden lağv ve men etmeli, hatta kapatmalıdır.

Devlet tarafından, siyasi ve politik mülahazaların, ahbap çavuş, eş dost, arkadaş ilişkileri dışında, mezun başarısı, bilim insanı ve öğrenci mübadelesi, atıf, yayın, impakt faktörü ve TUS'taki muvaffakıyet oranları gibi, reel ve ilmi kriterler çerçevesinde, tüm üniversite ve fakültelerin bilimsel başarı sıralamalarını her yıl yayınlanarak, özellikle bazı vakıf üniversitelerinin, telefon mesajlarına kadar, sosyal medyayı kullanıp, sanal ve olmayan fiziki vaatlerle, işportacı çığırtkanları gibi, "...tercih edenlere yüzde bilmem ne kadar burs, erken gelene..."(!) tarzındaki, cafcaflı ve boyalı reklamlarla, kurumların(!) haksız rekabetlerine, hatta öğrencileri yalan-yanlış bilgilerle aldatmalarına müsaade edilmemelidir. Devlet, "serbest pazar ekonomisi" olsa

da bu hususta da asla bilimsel veri, standart ve kriterlerden taviz vermemeli ve etik dışı faaliyetlere mani olmalı, cezai işlem uygulamalı, gerekirse faaliyetlerine son verilmelidir.

Gerek Vakıf üniversiteleri ve gerekse Devlet Üniversiteleri Tıp Fakültelerinin müfredatlarında yeknesaklık sağlanmalı, öğretim üyelerinin verdikleri dersler ve yaptırdıkları staj ve pratikler saatlerine ve dağılımına kadar, tarafsız, Allah'tan korkan, adil ve liyakati kişiler ve/veya kurullarca denetlenmeli, belli sınıflarda belli yerlerde, merkezi sınavlar yapılarak bütün Tıp öğrencilerinin seviyeleri belirlenmeli, "eleme sistemi" getirilmeli, intörn mübadelesi ile farklı kliniklerin eğitim ve öğretime katkılarına fırsat verilmeli, öğrencilerin, stajyerlerin, intörnlerin özellikle pratik, hasta muayenesi, damar açma, idrar kateteri takma, doğum yaptırma, acil müdahale, entübasyon, resussitasyon, reanimasyon, mide sondası koyma, yara dikme, apse açma, reçete yazma, pansuman, tuşe, adli-idari rapor yazma, velhasıl bu "olmazsa olmaz" hususlarda uygulaması-yapması gereken standart sayılara ulaşmaları için, ne surette olursa olsun, hiç bir fedakarlıktan kaçınılmamalıdır.

Yetişen hekimlerin, mutlaka "MERKEZİ DİPLOMA SINAVI"na tabi tutulmaları, ya da "TUS" modifiye edilerek, belki "pratik" bölüm de ilave edilerek, belirli bir barajı aşamayanların, yeniden belli bir süre eğitime tabi tutulmaları, bu hekimlerin mezun oldukları üniversite ve fakültelerin dikkatlerinin çekilmesi, uyarılması ve hatta, anabilim dallarına ve öğretim üyelerine kadar yaptırım ve cezalandırılmaları ile, doktorların belli bir düzeyde bilgi ve tecrübe birikimine sahip ve insanlığa-hastalara faydalı olabilmeleri sağlanacaktır.

Aksi takdirde, yakınını, anasını, babasını, kendisini hastalandığı durumlarda, acil bir ihtiyaçta, beraber eğitim ve öğretim görerek mezun olduğu hekim arkadaşına teslim

etmekten korkan ve kaçınan doktor mezun etmekten kurtulamayız!

"TUS DERSANELERİ"ne öğrencilerini yönlendiren Üniversite ve Tıp Fakültelerinin durumları, yeniden gözden geçirilmeli ve esas görevlerinin "iyi hekim yetiştirmek, akademik çalışma ve yayın yapmak," olduğu hakikatini hatırlatacak ciddi yaptırımlarla, devlet otoritesi katiyetle sağlanmalıdır.

Bu hususlardaki problemleri, aynı minval üzere dile getiren birkaç kaynağı da burada zikretmekte fayda mülahaza ediyorum.

1. SUNGUR A. Tıp eğitimindeki çıkmazlardan biri: fakülte yönetimi ile hastane yönetimi ikilemi. Tıp Eğitimi Dünyası; 2016; 46:14-18.
2. KAPICIOĞLU S. İ. M. Eğitim ve araştırma hastanelerinin bugünü ve geleceği. Sağlık Düşüncesi ve Tıp Kültürü Dergisi. 2011; 20: 20-23
3. ÖZTÜRK R. Tıp ve diğer sağlık bilimleri eğitimi alanında önemli sorunlar ve çözüm önerileri. http://www.sdplatform.com/Yazilar/Kose-Yazilari/336/Tip-ve-diger-saglik-bilimleri-egitimi-alaninda-onemli-sorunlar-ve-cozum-onerileri.aspx
4. Türk Tabipler Birliği Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi 2010 yılı raporu. https://www.ttb.org.tr/kutuphane/mote_2010.pdf
5. KEBAPÇILAR L. Ve Akreditasyon Özdeğerlendirme Kurulu 2. Çalışma grubu. Genel Tıp Dergisi, 2013;23(Ek1):22-3.
6. https://www.medimagazin.com.tr/guncel/genel/tr-vakif-universiteleri-tip-fakulteleri-ve-tip-egitiminde-durum-11-681-75254.html

7. https://www.medimagazin.com.tr/guncel/genel/tr-bir-docent-bir-urun-11-681-75266.html

Hülâsa-i Kelâm, çok acil bir âkil, âdil ve liyakatli "ÜNİVERSİTE REFORMU"na ihtiyaç vardır. İnşallah özellikle devlet yöneticileri, Sağlık Bakanlığı, YÖK ve ilgililer bunları dikkate alır ve gerekli düzenlemeleri yaparlar. Ben, bana düşeni yapayım da yarın Hakk'ın divanında, görevini yapmış olmanın huzuru ile, alnım açık olsun, mahçup olmayayım.

Haaa...

Üç kuruş maaşa çalıştırıldığı halde "paragöz" damgası yiyen performans mağduru, "stratejik personel" diyerek, birini Mağrib'e, diğerini Meşrik'e mecburi ikamete(!) mahkûm edip, aileleri parçalayan, mecburi hizmetini bitirdiği halde, yine de ailesi birlikte aynı şehirde-ilçede çalışmasına müsaade edilmeyen, en basit devlet memurlarına tanınan anayasal bir hak olarak uygulanan "Eş Durumu"ndan mahrum bırakılan, her gün mobing, tehdit, tezyif, tahkir, taciz, darp, hatta intihar ve cinayet haberlerini duymaktan üzüntü, kahır ve haya ettiğimiz, emekliliklerinde yoksulluğa terk edilen, topluma "düşman olarak" belletilen, Allah'tan başka kimsesi olmayan ve sadece O'na iltica eden, sahipsiz hekim meslektaşlarımızın durumları ortada iken, bu yazdıklarımızın ne önemi olabilir. Bunu da kaarilerimin, akl-ı selimlerine tevdi ediyorum.

Çok taze bir rubâimizle soluklanalım.

Veznini de lütfen siz bulun artık!

GÖNÜL!

Tükenmez mi senin derdin, neden uslanmadın hâla,
Kıyametler koparmak, hiç yakışmaz bunca vâveylâ,
Ömür bitmiş, nefes yetmez, bırak, vaz geç şikâyetten,
Bu Âlemden gider oldun, niçin aklında hep Leylâ.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

“Hoş Sadâ” Bırakanlar

Bir Yücel Kanpolat Vardı!

Bu belki biraz gecikmiş bir makale olacak ama, mevcudiyeti ve mesuliyeti hususunda emin olmadığım ilmi müktesebatımızın, aslında bilim ve teknoloji üretmek mecburiyetinde olan kurum ve kuruluşlarımızın ve bilim adamlarımızın(!) acınacak ve istihza edilecek durumu dikkate alındığında, *"Âlimin ölümü, âlemin ölümüdür"* kutsî hakikatince, gerçek bir bilim adamından, Yücel Kanpolat'tan bahs etmek vacip olmuştur.

Daha önce ismen kendisini duymuş olsam da onu yakinen ilk kez, 1981 yılında düzenlenen multidisipliner organizasyonlu bir Mikroşirurji Sempozyumunda tanımıştım. Bu ilmi toplantıya, Tıbbın bütün cerrahi branşlarından, mikroşirürji ile yakından ilgilenen, bilim adamları iştirak ediyordu. Bu sempozyuma, beyin cerrahisinden de sadece ben ve Yücel Kanpolat, katılıyorduk.

Yücel Bey, Türk Nöroşirurji (Beyin, Omurilik ve Sinir Cerrahisi) Tarihinde, TÜBİTAK Ödülü alan ilk bilim adamı olmasının verdiği gurur ve güvenle, Ağrı Cerrahisine ışık tutacak *"Köpeklerde Gasser Ganglionu Blokajı"* isimli bir konferans verdi. Tartıştık, yakınlaştık, derken samimi iki arkadaş, ağabey-kardeş olduk. Olmasına olduk ama, içten

içe, bende bir kıskançlık duygusu da belirmeye başladı. "O aldı da ben neden almayayım ki TÜBİTAK Ödülünü!" düşüncesi beni kemiriyordu. Nitekim, 1990'da benim de bu ödülü almamda, bu şekilde onun da payı oluyordu!

Yıllar geçiyor, genellikle yurtdışı ilimi kongre ve toplantılara birlikte katılıyor, samimiyet ve dostluğumuz perçinleniyor, taktığımız rengarenk papyonlarımız da birbiri ile yarışıyordu!

Doçentliğe hazırlanmam sürecinde sık sık, Ankara, İnkılap Sokak, 24/2'deki muayenehanesinde, Sekreteri Sevgili Bilge'nin yaptığı kahveleri yudumlarken, bana imtihan için taktikler veriyordu. Zaten daha sonra da imtihana girerken, benim mihmandarlığımı yapmıştı. Nitekim o dönemde, doçent adaylarına bir kıdemli doçentin, yol göstermek, heyecanını hafifletmek ve yardımcı olmak amacı ile mihmandarlık yapması, hiyerarşik, akademik ve mesleki bir gelenekti.

Barselona'da yapılan, 1987 Avrupa Beyin Cerrahisi Kongresine, tebliği olarak yine birlikte katılmış, benim sunumlarımı teşvikle beni cesaretlendirmiş, kendisinin ilk kez dünyaya sunduğu "Ekstra lemniskal perkütan miyelotomi" konusundaki buluşunu, gururla izlemiştik. Daha Kongreye giderken, aktarma yaptığımız Roma Havaalanında, kendisinin tavsiyesi ile, konferansları kaydetmek için birer adet cep tipi Sony Kayıt cihazı satın almıştık. O teyplerle, nerede ise "lecture"lerin hepsini kaydetmiştik. Kendisini, benim daha önceden tanıdığım Takanori Fukishima ile tanıştırmama, çok sevinmişti. Kongreyi takiben, Zürih'teki Hipofiz Sempozyumuna, M. G. Yaşargil Hocamın daveti ile, Türk Ekibi olarak birlikte iştirak etmiş ve Gazi Hocamızın evine misafir olmuştuk.

Amerika'da, CNS ve AANS Kongrelerinde hep beraberdik. Benim bu ilmi kuruluşlardaki pozisyonumu hep takdir ediyor, Eşim'e "Emin'e Hanım! Senin bu Kocanı ben çok kıskanıyorum... Amerika'daki Beyin Cerrahisi Derneklerine girebilmek için İsmail Hakkı'nın izni ve referansı gerekiyor. Bu adam bu kadar itibarın, binde birini Türkiye'de neden görmüyor ki!" diye espriler yapıyor ve serzenişte bulunuyordu.

Yine Dünyada ilk defa geliştirdiği, göğsümüzü kabartan "KANPOLAT KİT"ini Radyoniks, Amerika'da, CNS Kongresinde teşhir ederken, sonsuz haz duyuyor ve onunla dost ve arkadaş olmanın nâmütenâhî gururunu yaşamıştım.

Yücel Ağabeyimin Sevgili Eşi Ayfer Ablanın Anevrizma ameliyatında, ne denli sıkıntılar ve endişeler yaşadığını bütün camiamız bilir. Daha sonra, Arda'sını kaybeden Kanpolat Ailesi "Allah düşmanımıza bile göstermesin!" kabilinden, dayanılmaz bir acı yaşadı. Bütün bunlara katlanmasını bildi, metanetini asla kaybetmedi.

TÜBA Başkanlığı döneminde, kendisi de rahatsızlanıyor, ama hiçbir zaman çalışmayı bırakmıyor. Hatta, vefatından yakın bir zaman önce, birlikte katıldığımız bir Ağrı Sempozyumunda, ortak arkadaşımız olan Fransız Prof. Dr. Marck Sindou ile yemekte rahatsızlığı gündeme gelince, "Mezara kadar bilim!" mesajını vermişti.

Öğrencileri için hiçbir fedakarlıktan kaçınmayan, "Bilim Adamı" Programını hayata geçiren ve Kuruluşunu tercihte ilk sıralara yükselten, Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı, Sevgili Kardeşim Prof. Dr. Türker Kılıç'ın, "KANPOLAT SINIFI" ihdas etmesi, herkese örnek olması bakımından, büyük bir vefa örneği oldu.

Yücel Ağabey ebedi istirahatgâhına uğurlanırken, bütün bunlar bir film şeridi gibi gözümün önünden akıp gidiyordu!

Mekânı cennet, Türk ve Dünya Nöroşirurjisinin başı sağ olsun...

Bir Rubâî ile yâd edelim. (*Yâ Hayy!*, İsmail Hakkı AYDIN, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2014)

YARINI VER!

(Mef'ûlu mefâîlü mefâîlü feûl)

— — • / • — — • / • — — • / • —

Al gölgeni benden, ne olur aslını ver.
Bir türlü çözümsüz yaşanan sırrını ver.
Senden gelecek her şeye râzı bu gönül,
Mânâ kapısından, dünü al, yarını ver!

Bir M. Kemâli Baykaner Vardı!

Uluslararası düzeyde, Türk Nöroşirurjisinin (Beyin, Omurilik ve Sinir Cerrahisi) çok iyi bir yerde olduğu tüm dünya tarafından kabul edilmektedir. Türk Beyin Cerrahlarının, gelişmelere ve yeniliklere ayak uydurması, hatta bazı hususlarda öncülük etmesi ve bilime katkıları herkesçe malumdur.

Beyin Cerrahisi içerisindeki bilim dallarının ve branşlarının gelişmesi ve başarısı ise, muasır nöroşirurji ile paralel seyir göstermiş ve hatta, bazı durumlarda ışık olmuştur.

Bu çerçevede Ülkemizde, bu alt Bilim Dallarından birisi de Pediatrik Nöroşirurji (Çocuk Beyin, Sinir ve Omurilik Cerrahisi)'dir. Bu alt bilim dalının kurulmasında ve gelişmesinde, çok büyük katkıları olan Bilim adamlarımızdan birisi de Prof. Dr. M. Kemali BAYKANER idi.

Nöroşirurji Anabilim Dalı bünyesinde Pediatrik Nöroşirurji Bilim Dalını YÖK nezdinde (yakın bir zaman öncesinde yine YÖK tarafından bu bilim dalı ilgâ edilmiş olsa da) resmî olarak kuran, Marmara Üniversitesinde Prof. Dr. M. Necmeddin Pamir (bilahare Prof. Dr. Memet Özek ile birlikte) ve Ege Üniversitesinde Prof. Dr. Saffet Mutluer'den sonra üçüncü kişi, Gazi Üniversitesinde Prof. Dr. M. Kemâli BAYKANER olmuştur. Dördüncüsünü de uzun ve

yorucu gayretlerimiz sonucu Atatürk Üniversitesinde ben kurmuştum ve Bilim Dalı Başkanlığına da Prof. Dr. Yusuf Tüzün'ü getirmiştik.

Nöroşirurji Mesleğimizin yanında, bu Pediatrik Nöroşirurji münasebetlerimizle birlikte, Kemâli ile olan dostluğumuz, kardeşten öte bir muhabbetimize dönüşmüştü.

Türk Nöroşirurji Derneği Başkanlığı da yapan Prof. Dr. M. Kemâli Baykaner ile, 1993 Yılı Acapulco, Mexico Dünya Nöroşirurji Kongresinde, bir Dünya Kongresini Türkiye'ye alabilmek için, Prof. Dr. M. Nur Altınörs ve diğer birçok arkadaşlarla birlikte nasıl canhıraş çalıştığımızı, kulis yaptığımızı hatırlıyor ve 2017 Dünya Nöroşirurji Kongresinin ülkemizde, İstanbul'da yapılacak olmasındaki o harcın ehemmiyetini farkında olarak, bu satırları yazıyorum.

Artık ailece Kemâli ile görüşür olmuştuk. Kardeşten de öteydik ya... Sevgili Eşi Hülya da eşimle kardeş gibi olmuşlardı. Kayak için Erzurum'a geldiklerinde de Nöroşirurji Anabilim Dalımı ve Pediatrik Nöroşirurji Bilim Dalını ziyaret ederek, hayranlığını ifade etmiş, evimde misafirim olmuşlarda.

Muzip tavrım sebebi ile, ona sık sık takılmaktan kendimi alamıyordum. Kongrelerde, toplantılarda, fırsat buldukça hep beraber oluyorduk!

Yine bir Uluslararası Beyin Cerrahisi toplantısında yan yana oturuyorduk. Önümdeki bloknota bazı notlar alıyordum. Hep dolmakalem kullandığım için, Kemâli'de "yazımın güzelliği"ni dolmakalem ile ilişkilendiriyordu(!). Bu esnada ben, temiz bir sayfaya, biraz kaligrafik ve biraz da esprili olsun diye, "Yahu ne olacak bu Beyin Cerrahisinin ve bilimin hali! Bak, İbn-i Sina, Hipokrat ve Galen öldü. Cushing ve Dandy yok, (Yaşargil'i kast ederek) Hoca da yaşlandı. Ben de bu günlerde kendimi iyi hissetmiyorum...!" diye yazdım. Yazıyı okudu, bana "Altına tarih ile birlikte o güzel imzanı da at!" dedi. Tarih ve saat yazarak imzaladım.

Kâğıdı aldı, önemli bir doküman gibi itina ile büktü ve cebine koydu. "Ne olur ne olmaz, bende bulunsun!" dedi. O hatırayı, uzun süre hep dile getirir, şakalaşır ve gülüşürdük. Derken, bir gün Sevgili Kemâli Kardeşimin rahatsızlandığı haberi ile yıkıldık. Türkiye'den Amerika'ya uzanan uzun bir tedavi süreci başlamıştı. Ama ben artık, Kemali'nin yüzüne bakamaz ve gülümseyemez olmuştum. O ise muzipliklerinden hiçbir şey kaybetmemiş, toplantılara katılıyor, konferanslar veriyor, adeta hastalığı ile dalga geçiyordu. Bana, "Yoksa, o yazıyı benim için mi yazmıştın?" esprisinde, hatta serzenişinde bulunuyor, beni mahçup ediyordu. O ise, gitgide eriyordu gözlerimizin önünde...

Birlikte katıldığımız son Nöroşirurji toplantısında, Sevgili Eşi Hülya, Kemâli'den habersiz, benden benim için çok zor bir ricada bulundu. Türk Nöroşirurji Derneği bünyesinde, O'nun adına bir ödül ihdas edilmesi için, bir teklif yazısı yazmamı istiyordu. Mecburen, bîçâre, yazıyı yazdım ve Derneğin dönem Başkanı, Sayın Prof. Dr. Zeki Şekerci Kardeşime verdim. Başkan teklifimizi mahzun ve mahcup olarak, hemen işleme koydu. Kemâli olaydan haberdar olunca, bana "Zaten senden başka ne beklenir ki!" sözleri ile, yine akıbetinin bilincinde, espriler savuruyordu!

Kötü haberi aldığımda, yurtdışında olduğum için son yolculuğunda yanında olamadım!

Türk Nöroşirurjisi çok büyük bir hocasını, dünya önemli bir bilim adamını kaybetti.

Mekânı cennet olsun!

Bir rubâi...

YİNE HİCRAN

Firkatinle erguvan mahzun, mahur hal aldı,
Kucağımda simsiyah hüzzam bakışın kaldı.
Sensizliğe büründü, vurgun mahkûmu gülşen,
Filizlenen umutlar, yine hicrana daldı.

Bir Nurcan Özdamar Vardı!

O'nu ilk olarak, hafızam beni yanıltmıyorsa, 1981 yılında bir Nöroşirurji toplantısı vesilesi ile tanımıştım. Birlikte katılıyorduk bu ilmi sempozyuma. Yakışıklı, sevecen, gülümseme ile ciddiyet arası bir yüz ifadesine sahip bir ağabey olarak kendisini prezante ediyor, ya da ben öyle algılıyordum. Konumumuz ve ilk tanışmamız sebebi ile mesafeli duruyordum kendisine...

Zaman zaman, bilimsel toplantılar vesilesi ile bir araya geldiğimizde, samimiyetimiz arttı, bu ilişki, daha samimi bir ağabey-kardeş ilişkisine dönüştü.

Hele, Dünyadaki bütün nöroşirurjiyenlerin İsviçre'deki kliniğine gitmek, birkaç günlüğüne de olsa, ameliyatlarını izlemek için can attığı ve sıraya girdiği, Prof. Dr. Mahmut Gazi YAŞARGİL'in yanına gideceğim haberini kendisine verince, kendisinin de Yaşargil Hoca'nın kliniğinde özellikle mikronörovasküler cerrahi eğitimini aldığını ve bunun benim için de çok büyük bir mesleki adım olacağını ifade ederek, çok sevinmişti.

İsviçre'de kaldığım süre içerisinde, Zürih Üniversitesi, Nöroşirurji Kliniğinde, özellikle mikronöroşirurji Araştırma Merkezinde, Gazi Hocamdan ve münhasıran Rosemarie

Frick Hanımefendiden, Prof. Dr. Nurcan ÖZDAMAR hakkında duyduğum stayişli sözler, beni kendisine daha çok yakınlaştırdı. Bir anlamda, Zürih Üniversitesinde, Nurcan Bey ile, halef-selef olmuştuk.

Yurda döndüğümde, artık çok daha fazla görüşüyor ve haberleşiyorduk. Yurt içi ve yurt dışı kongrelere ve ilmi toplantılara, nerede ise ailece hep birlikte katılıyorduk. Eşim Emine ile Nurcan Beyin Eşi Sevim Hanım da çok iyi arkadaş olmuşlar, konferanslarda çok uyumlu iki aile, dört samimi arkadaş gibi olmuştuk.

Sevim Hanım, Eşim Emine'ye Ablalık, Nurcan Bey de bana Ağabeylik yapıyordu hemen her toplantıda, her ülkede...

Dostluklar, dernek toplantıları, arkadaşlıklar bir yana... Anılarımız çok onunla, ilmi toplantılarla ilgili...

1987 Barcelona Avrupa Nöroşirurji Kongresi, Moskova Dünya Kongresi, Almanya, Berlin Kongresi, İngiltere, Glasgow Toplantısı... O kadar çok ki hatıralarımız, burada zikretmem imkânsız. Lakin bir olay var ki, paylaşmadan edemeyeceğim.

Yıl 1993, Mexico, Acapulco'da Dünya Beyin Cerrahisi Kongresindeyiz. Yaklaşık 20 kişilik bir Türk Ekibi ile Kongreye katılıyoruz. Erdem Tuçbay, Aykut Erbengi, Naci Seber... Hep beraberiz. Nurcan Ağabeyin anevrizma ve vazospazm ile ilgili bir tebliği var. Tebliğini sunuyor, bir Japon bir de İtalyan Nöroşirürjiyen, biraz da Türkleri küçümsercesine, eleştirilerde bulunuyor. Nurcan Beyin Efendi kişiliğini biraz da suistimal ederek eleştirilerine devam etmeleri üzerine canım çok sıkılıyor, cevap vermek istiyorum, ama Nurcan Bey bana sakin olmamı söyleyerek, cevap vermeme müsaade etmiyor.

Allah'tan, iki saat sonra, aynı pervasız ve hadsiz, muarız kişilerin, benim özellikle üzerinde çalıştığım, "anevrizmalar, cerrahi, vazospazm ve deneysel modeller" ile ilgili olarak tebliğlerini dinliyorduk. Benim için kaçırılmaması gereken bir fırsat doğdu.

Aykut Erbengi Hoca, Nurcan Bey, Tunçalp Bey (Özgen) ve Nezih Bey (Oktar) benim hemen arka sıramda oturuyorlardı. Konuya çok iyi hâkim olduğumdan, bilimsel eksikliklerini ve hatalarını yakalamıştım. Tebliğlerini sunduktan sonra, ben söz alarak, modellerindeki ilmi hataları ve eksiklikleri ifade ettim ve benim modelimi kullandıkları halde, benden referans vermemelerinin (zikretmemelerininin) de bilimsel etiğe aykırı olduğunu söyledim. İtalyan, kem küm etti, cevap veremedi, "haklısın" diyerek geçiştirdi. Japon Bilim Adamı, panikledi, heyecanlandı, cevap veremedi ve elindeki pointeri (slayt kontrol paneli) yere düşürerek parçaladı. Bu arada, arkamdan Nurcan Ağabey benim ceketimi çekiştiriyor ve oturmamı, fazla ileri gitmememi ikaz ediyordu. Ben ise, gençliğimin verdiği güven ve heyecan ile, avını köşeye sıkıştırmış bir avcı gibi, üstüne üstüne gidiyordum.

Sonra arkama dönerek, bizim Türk ekibine, Türkçe olarak "Yeter mi?" diye sordum. Sevgili Nurcan Bey bana, "Yeter yahu, Adamı rezil ettin, intikamımızı aldın! Tamam." dedi ve ben de eleştirilerime son vermiştim.

Kaderin garip cilvesi ki, aynı Japon, akşam yemekte Sevgili Nezih Oktar ile aynı masaya düşmez mi... Allah kimseyi o Japon'un ve o İtalyan'ın konumuna düşürmesin.

Sonraki toplantılarda, bir araya geldiğimizde, Nurcan Ağabey ile hatıralarımızı hep anımsar ve yâd ederdik.

Yıllar akıp giderken, birdenbire Nurcan Beyin, Türk Nöroşirurjisinin Ağabeyisinin rahatsızlandığı haberini aldık.

Şok olduk bu haberle... Kendisi çok mütevekkil karşıladı hastalığını. Çareyi de çaresizliği de çok iyi biliyordu zira...

Çok geçmedi nitekim. Acıları, sızıları ve çaresizlikleri bir gün son buldu.

Ben Zürih'teki Selefimi, Türk Beyin Cerrahisi camiası bir hocasını kaybetti.

Kabri nur, mekânı cennettir inşallah.

İşte, beşinci kitabımız "HİCRAN"dan bir rubaimiz...

BU ALEMDE DERMANIM

Zülfün, kâkülün gibi, hicrinle perîşânım.
Âteş-i sûzânına, fedâdır, bende Cânım.
Hasretin alev alev, tutuşturdu ummânı,
Vuslatın mı bilinmez, bu âlemde dermânım.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Siyaset ve Gündeme Dair

Yeni Bakanlar Kurulu Açıklandı!

Yeni Bakanlar Kurulu açıklandı!

Sadece Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinden, biri Başbakan Yardımcısı olmak üzere, üç bakan var kabinede. Fakültedeki öğrencilikleri itibari ile, kıdem sırasına göre, Dr. Ahmed Eşref Fakıbaba, Dr. Ahmed Demircan ve Dr. Receb Akdağ. Her üç bakan arkadaşımızı da tebrik ediyorum.

Daha önce yine bu köşede, "Atatürk Üniversitesi Rektörlük Fakültesi" isimli bir makale *(http://www.medimagazin.com.tr/authors/ismail-hakki-aydin/tr-ataturk-universitesi-rektorluk-fakultesi-72-87-3659.html)* yazmış ve son yayımlanan kitabım *"Ah Bu Hastalar!"*a ilave etmiştim!

"Atatürk Üniversitesi Bakanlık Fakültesi" isimli bir makale yazmam lüzumu hasıl oldu mu acaba, diye düşünüyordum ki, şimdilik bu fikrimi erteleyerek, mesleki problemler sebebi ile, bu makaleyi münhasıran hem Sevgili Kardeşim Dr. Ahmed Demircan'ı Sağlık Bakanlığına atanması sebebi ile tebrik, hem de mesleğimiz ve uygulaması ile ilgili bazı tespitlerimi dile getirmek için kaleme alıyorum.

Bir vesile ile, Doğu Anadolu'da birkaç günlük bir seyahat gerçekleştirdim.

İntibalarımı da bu sebeple, özetlemek gerekirse;

1. Daha önce de sosyal medya aracılığı ile, ifade ettiğim gibi, "20-30 yıl evvel Doğu Anadolu'dan ameliyat ettiğim hastalarım, bunca yıldan sonra, beni bayram havasında ağırlıyorlar. Duyan duymayanı haberdar ediyor. Ne onlar ne de ben, gözlerimize inanamıyoruz.! Tarifsiz bir gurur...

İyi ki, bir vesile ile de olsa, gelmişim buralara.

Lâkin, baraka hastaneler(!), memurlaştırılan hekimler, parçalanan aileler, istifa eden eşler, umutsuz gözlerle gün sayan doktorlar yürek yakıyor, Vicdan sızlatıyor! Bîçârelerin bedduaları, âsumânı inletiyor...!!!".

Bu duygularım katlanarak artmıştır.

2. Hekimlerin çoğu, terör, güvenlik, aile parçalanması, eş durumu uygulanmaması, teknik donanım eksikliği, hasta yükü, gereksiz hasta yığılımı, organizasyon bozukluğu, itibarsızlaştırma düzenlemeleri, devamlı icap nöbetleri, bayram ve tatillerden yararlanamama, resmi yıllık izinlerinin mecburi süreden sayılmaması, performanstaki adaletsizlikler, aksaklıklar ve su-i istiğmaller, kraldan fazla kralcılar, gerçeklerin yansıtılamaması, iletişim eksikliği, teknik cihazların rantabl faaliyet gösterememesi, bazen hasta ve yakınlarınca hekimlerin kapıkulu gibi görülmesi ve ona göre işlem yaptırılmak istenmesi, mecburi hizmetin ifa edilmiş olmasına rağmen tayin yaptıramama, gibi sebeplerle memnuniyetsizlik ve şikayetler diz boyu.

3. Devlet Doğu'ya çok büyük yatırımlar yapmış. Bu açıdan bakılınca, en mahrum bırakılan bölge, Karadeniz Bölgesi gibi görünüyor.

4. Baraka hastaneler var, fakat yeni devasa hastanelerin yapımı hızla devam ediyor.
5. Bazı yerleşim yerlerinde, tarih boyunca görmedikleri ve göremeyecekleri kadar, doktor ve sağlık personeli, her şeye rağmen çalışıyor.
6. Suistimal hususunda halktan çok şikâyet var.
7. Yerel yöneticiler ile ilgili şayia çok. Dillendirilemeyenler ise, dudak uçuklatan cinsten.
8. Bazı yerlerde, devlete, millete, bayrağa, birlik ve beraberliğimize düşmanlık, nankörlük ve ihanet had safhada.
9. Gizli terörist ve hain, tahminlerin çok ötesinde.
10. İhanet, organlara ve hücrelere öyle metastaz yapmış ki, Dünya Sağlık Teşkilatı (WHO) bunun için nasıl bir sınıflandırma yapacak, merak ediyorum.

Çözüm:

"Merhamet etmeyene, merhamet edilmez!"

Yeni Kabineyi ve Sayın Bakanları tekrar tebrikle, başarılı hizmetlere vesile olmalarını temenni ediyorum.

*"Nefes"*ten bir rubâimizle bitirelim.

"BEN" İ SARAN KEFEN

Bugün "Hiç"liğe inat, "Hiç"lik cezb eder beni,
Her seher ikliminde, hissederim cezbeni.
Ömrüm boynunu eğmiş sırılsıklam gölgene,
Aşkınla tütsüledi, "BEN" i saran kefeni.

Seçimler ve Bir Anı

Kazasız belâsız, 2018 Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimleri birlikte yapıldı, sonuçlandı. Allah, Vatana millete hayırlı kılsın. Bu seçimle birlikte, ülkemiz yeni bir yapılanmaya, yeni bir yönetim şekline fiilen geçmiş oldu. Çok daha güçlü bir Cumhurbaşkanlığı (Başkanlık) ve etkin denetim görevindeki parlamento sistemi hâkim olacak. İnşallah, devletimizin ve milletimizin istikâmeti, istikbâli, istikrârı ve istiklâli için çok daha hayır ve faydalı olur.

Bu seçimler ve özellikle milletvekili belirleme esasları çerçevesinde, başımdan geçen, çok da hoş olmayan bir anımı, mebusânın hoşgörüsüne sığınarak, sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu makalem, biraz da tatil havasında olsun istedim.

Beni tanıyanlar çok iyi bilirler ki ben, liyâkata ileri derecede ehemmiyet veren, sözünü budaktan esirgemeyen, kafasına koyduğunu yapan, bilimsel-ilmî hakikatlerden asla taviz vermeyen, el-etek öpmeyi kabullenmeyen, hak yemeye ve yedirmeye isyan eden, biraz da inatçı bir kişiliğim vardır.

Yıllar önce, Türkiye'de yapılacak olan yine böyle bir genel seçimler arafesinde, bilim adamı kimliğimle, milletvekili adaylarında aranması gereken şartlarla ilgili olarak, basına tamamen bilimsel bir beyânâtım olmuştu. Aynı

görüşlerimi, hâlen de zaman zaman, yazılarımda, makalelerimde, kitaplarımda, konferanslarımda ve televizyon programlarında ifade etmeye devam etmekteyim.

1995 yılındaki bu beyanatımda, milletvekilleri adaylarından istenmesi gereken belgeler arasında, sağlık raporunun da olmasının gerektiği üzerinde durmuştum. Tamamen bilimsel veriler eşliğinde, şoför ve memur adaylarından, silâh ruhsatı alacak olanlardan istenen sağlık raporunun, ülkeyi yönetmeye ve kanun yapmaya talip olan mebus adaylarından da istenmesi gerekliliğini, beyin cerrahı, bilim adamı sıfatımla, ilmi veriler eşliğinde ifade etmiştim. Haberi yapan, **muhabir-bölge müdürü Sayın Macid Gürbüz**, benim ifadelerim çerçevesinde, beyanatıma sadık kalarak, söz konusu haberi hazırlayıp hemen basına servis etmişti. Ertesi gün, birçok gazete ve televizyonlarda haber, "**Dünya çapında ünlü Beyin Cerrahı Prof. Aydın: Milletvekillerinin Beyinleri İncelensin!**" manşeti ile çıkmaz mı? Her zaman olduğu gibi, basın, haberi çok çarpıcı hâle getirmek gâyesi ile, ifadelerimi çarpıtıp yayınlamıştı. Ülke genelinde çok büyük yankılar ortaya çıkmıştı. Ben de haberi yapan Sevgili Macid Gürbüz de çok üzülmüştük. Lâkin yapacak bir şey de yok gibiydi. Ok yaydan bir kez fırlamıştı!

Her ne kadar, haberin aslı öyle olmasa da itiraz etsek de TBMM'de büyük infial oluşmuştu bir defa... Zamanın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Ayvaz Gökdemir**, Macid Gürbüzü arayarak, ona ve benim bilim adamı kimliğime de hakaretler yağdırmıştı. **(Bir Beyin Cerrahının Anıları, İsmâil Hakkı AYDIN, 2017, Macid Gürbüz'ün Makalesi)** Allahtan beni aramamış, ya da ulaşamamıştı. Nitekim kişiliğim, mütekabiliyet çerçevesinde cevap vermekten geri kalmayacaktı!

Gerekli işlemlerden sonra, hakkımda tahkikat komisyonu kurularak, soruşturma başlatıldı. Haberin aslına sadık kalmak sureti ile, ilmi verileri de kullanarak, belki de haberde geçen ifadelerden daha da ağır ve iğneleyici bir savunma yazıp gönderdim. Daha sonra, savunmamda yazdıklarımı kimse üzerine alınmış olmayacak ki, bir anlamda benim gönlüm alındı ve soruşturma cezasız-belâsız kapatıldı.

İşin en çarpıcı tarafı, uzun bir müddet sora ortaya çıktı! Bir gün Ankara'da, Esenboğa Havaalanı VİP Salonunda, babalarımızın medrese, bizim de çocukluk-gençlik Arkadaşı olduğumuz, zamanın **Erzincan Valisi merhum Recep Yazıcıoğlu** ile birlikte Erzurum'a seyahat etmek üzere beklerken, içeri TBMM Başkanı Sayın Yasin Hatipoğlu (**Genç Meslektaşımız, Beyin Cerrahı, Sevgili Doç. Dr. Mustafa Aziz Hatipoğlu'nun** babası) girdi. Ben kendisi ile ilk kez karşılaşıyordum. Lakin Recep Bey, iyi tanışıyor olmalılar ki, hoş-beş ve tanıtma faslından sonra, hemen sözü benim soruşturma konusuna getirmiş ve serzenişte bulunmuştu. Ben her ne kadar işin aslını ifadeye çalışsam da aynı zamanda soyadı ile müsemma, muhteşem bir hatip, şair ve de çok nüktedan kimliği ile tanınan Sayın Hatipoğlu, hemen sözümü keserek bana, "Hocam! Size meclis teşekkür etmeliydi! Ben aslında bu hususta, size TBMM'nin madalya vermesini teklif ettim! Ama kabul ettiremedim!" dedi. Ben de "Aman Efendim, öyle dememiştim, Yaman efendim..." diye itiraz edecek oldum. Sayın Başkan Yasin Hatipoğlu (Allah sağlıklı uzun ömür versin!), o nüktedan, hiciv kabiliyeti ve kıvrak zekâsı ile söze devam etti. "Yahu! Sen dünyanın en meşhur Beyin Cerrahlarından ve bir Bilim adamı olarak, diyorsun ki; Milletvekillerinin beyinleri incelensin! (Hayır, Efendim ben öyle demedim! diye itirazlarımı sürdürsem de) bu milletvekillerinde beyin olduğunu bilim

adamı kimliğinle kabul ediyorsun demektir. Ya, "bunlara beyin MR'ı çekip beyin olup olmadığına bakalım!' diye beyanat vermiş olsaydın ne olacaktı! Bu sebeple sana madalya vermeniz gerekirdi! Ama kabul ettiremedim!" diyerek tadına doyum olmayan bir sohbeti sürdürmüş ve bol bol gülüşmüştük.

Bu vesile ile tekrar, Sevgili Kardeşim Vali Recep Yazıcıoğlu'na Allah'tan rahmet, Muhterem Yasin Hatipoğlu Beyefendiye de sıhhat dolu uzun bir ömür temenni ediyorum.

"Her şeyde bir hayır vardır!" diyerek, yıllar önce yazdığım, ancak hiçbir kitabımda neşr edilme şansına sahip olamayan, bir köşeye saklanmış bir meçhul, mahzun ve mahcup rubaimle, makalemizi noktalayalım.

NE KÂRIM VAR!

(Mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün)

• — — — / • — — — / • — — — / • — — —

Ümîdim yok o dilberden, tükendim, inkisârım var.
Sesim çıkmaz, yoruldum hep ne feryâdım ne ârım var.
Gönül tahtında kor âteş, kızıl bir gül durur amma,
Ne tâkatım ne gülzârım ne hicrânım ne kârım var!

İsmâil Hakkı AYDIN
Amsterdam, 2015

Fetvâ

Sevgili okuyucularımın müsaadeleri ile bu makalemde, bilim insanlarını ve meslektaşlarımızı çok yakından ilgilendirmese de planlarına, programlarına ve araştırmalarına yön ve istikamet vermeleri açısından, farklı bir toplumsal konu üzerinde durmak istiyorum.

Zaman zaman, medya organlarında gerek şöhret düşkünü ve gerekse zavallılıklarını kompanse etmek isteyen bazı hasbelkader unvanlı-unvansız kara cahil, kendilerini Din Adamı(!) veya İlâhiyatçı(!) sanan zekâ problemli insanların, "Fetvâ" adı altında, abuk-sabuk beyanatlarına ve haberlerine şahit olmaktayız. Hatta bazı televizyon kanallarında, bu hususlarda kelli felli adamların(!) katıldığı, ciddi ciddi(!) tartışma programları ve soru-cevaplı oturumlar tertip edilmektedir. Konular ve sorular ise, evlere şenlik...

Yıllardan beri de pek değişen bir şey de yok hani. Ramazan geldiğinde, orucu ne bozar ne bozmaz, iftarı zeytinle mi, hurmayla mı yahut su ile mi açmak daha sevaptır vesaire... Yok deve idrarı(!), yok yanmayan kefen(!), yok sırat köprüsü terliği(!)... Şimdi de "asansör fetvâları", "el öpme ve dokunma"lar cirit atıyor, açık oturumlara konu oluyor!

Bütün bunları duydukça, kendimden, taşıdığım unvanımdan ve bu zavallı kara cahillerle aynı inanç kategorisinde(!) telâkkî edilmekten utanç duyuyorum. Fâtihâ'yı bile düzgün okuyamadıkları için, peşlerinde namaz kılmanın câiz olmadığı bazı profesör ünvanlı hocaların(!), toplumun problemlerine ışık tutacak fetvâları(!) da ancak böyle olur.

Orta çağda Cennet'i parselleyen ve anahtarını satan kilise zihniyetinin(!), günümüzde bir başka cephede, bir başka şekilde tezahürü olarak telâkki ettiğim bu husus, sadece milletimizi değil, bütün İslâm Âlemini, hatta bütün insanlığı töhmet altında bırakmaktadır. Senkronize horultular, Müslümanları maalesef, Papa'nın fetvâsına(!) muhtaç hâle getirmiştir.

Bilim dünyası, nöronal kök-kök hücre çalışmaları, sitoplazma değişimi, mitokondrial transpozisyon, moleküler çalışmalar, kromozom ve DNA cerrahisi, gen transferi, embriyo transformasyonları, sperm ve ovum olmadan kök hücreden embriyo ve fetüs araştırmaları, aminoasit denemeleri, 3D organ üretimi, organ süpermarketleri, bebek marketleri, yapay zekâ, hologram ve robotik üretimler, hayvan hatta insan kopyalamaları ile meşgul olurken, bu ve bu gibi konularda ilâhiyatçıların aydınlatıcı ve yol gösterici beyanatlarını merak ediyorum.

Gerçek anlamda "Âlim" sayılabilecek İlâhiyatçılarımızdan ve münhasıran da Diyânet İşleri Başkanlığı ve Din İşleri Yüksek Kurulundan, bu ve buna benzer muasır problemlere çözüm ve araştırmalara ışık tutacak fetvalar beklemek, sadece Müslümanların değil, tüm insanlığın hakkıdır.

"Çekirdeğin zarına dokunmayın!" emrindeki çekirdeği, hurma, zeytin ve hatta kabak çekirdeği zanneden zihniyetin, bu hususlarda fetvâ vermesini beklemek, daha büyük

cehâlettir. Kromozomu, geni, hücreyi, rölativiteyi, uzayı ve insanı tanımayan, fizik, kimya, matematik, biyoloji ve felsefe bilmeyenlerden ve Allah'ın rızasının tespih tanelerinden ziyâde, laboratuvarlarda gizli olduğunun bilincinde olmayanlardan başka nasıl bir "fetvâ" beklenebilir ki...

Sadece Arapça bilmekle, Kur'ân-ı Kerim, hadisler ve dolayısı ile İslâm hakiki anlamda anlaşılabilmiş olsaydı, günümüzde Arap Âleminin burnu hiç bataklıkta kalır mıydı?

Daha önceki makale ve kitaplarımda yazdığım, konferans ve televizyon programlarında ifade ettiğim ve ısrarla üzerinde durduğum gibi, "İnsanlığın Bekâsı" için, acilen bir üniversite reformu ve bununla birlikte, İlâhiyat fakülteleri müfredatı düzenlenmesine ihtiyaç vardır!

Bu makaleyi de yarın Hakk'ın divanında, bu hususta ki görevimi ifâ ettiğimin delili olarak sunacağımı, ilgililerin, yetkililerin ve sorumluların bilmesini isterim.

Çok yeni bir rubâîmizle sözlerimizi bağlayalım.

AZGIN DENİZİN KOYNUNA GİRDİK
(Mef'ûlü, Mefâîlü, Mefâîlü, Feûl)
— — • / • — — • / • — — • / • —

Yelkenleri açmış güne yorgun gemimiz.
Ummanda safa bulmaya çıkmış gibiyiz.
Enginde umut var diye, tam yol ileri!
Azgın denizin koynuna girdik yine biz!

Yine Fetvâ

Daha önce yine bu köşede, konunun ehemmiyetine binâen "FETVÂ" isimli bir makale *(https://www.medimagazin.com.tr/authors/ismail-hakki-aydIn/tr-fetv-72-87-4094.html)* yayınlamıştım. Tam da tevâfuk etmiş olacak ki, aynı tarihlerde, Diyanet İşleri Başkanlığından, Din İşleri Yüksek Kurulunda bazı hususların görüşülmesi için düzenlenen çalıştaya dâvet edildim.

18 Nisan 2018 tarihinde, Ankara'da, Din İşleri Yüksek Kurulunda, "Hayatın Sonlandırılmasına Dâir" ana konulu bu çalıştaya iştirak ettim. Din İşleri Yüksek Kurulu, hepimizin bildiği gibi, fetvâ verme ve problemlere İslâmî açıdan cevap bulma açısından ülkemizdeki en yüksek yetkili makam ve kuruldur.

Sabah, 09:30 da başlayan çalışmalarımız aralıksız, 17:30'a kadar devam etti. Birçoğu akademik kariyer yapmış Kurul üyeleri ile tanışmış ve özellikle, Hakiki Ölüm, Beyin Ölümü, Bitkisel Hayat ve Gerçek Hayat gibi konuları detaylı olarak aramızda müzakere ederek, münhasıran organ nakli için yeni fikirler ve yeni fetvâ düzenlemeleri ile ilgili olarak, bilimsel ve ilmî tartışmalar yaptık.

Kurul üyelerinin, sahalarında çok iyi yetişmiş ilâhiyatçılardan müteşekkil olması, beni ileri derecede memnun etti. Özellikle Kurul Başkan Vekili Sayın Prof. Dr. Cenksu Üçer ve Çalıştay Başkanı Dr. Muhlis Akar Beyefendilere, olaylara bakış açıları ve değerlendirmeleri için münhasıran teşekkür ve takdirlerimi ifade etmek istiyorum.

Organ nakli, kalbin durdurulması, sûnî solunum, gen müdâhaleleri, kromozom cerrahisi, embriyo transferleri, klonlama, hücreye, sitoplazmaya, çekirdeğe ve DNA'ya tıbbi girişimler konularında gelen soruların cevabî fetvaları konularında çok detaylı ve hararetli tartışmalar yaptık.

Bazı hususlarda, Kurulun çok hassas davrandığını ve kılı kırk yardığını müşâhade ettim. Bu da beni ileri derecede rahatlattı ve memnun etti. Zira, halkımızın kafasının saçma sapan fetvâ(!)larla karıştırıldığı günümüzde, Türkiye Cumhuriyetimizin Resmî bir Kurumu olan, Diyânet İşleri Başkanlığı, Dinişleri Yüksek Kurulunun varlığı ve ileri derecede hassas ve tedbirli davranması, insanımızın şarlatan, sahtekâr ve düzenbazların "fetvâ" adı altındaki laflarına ve palavralarına itibar etmemelerinin, gerektiğinde en doğru cevabı ve gerçek fetvâyı alabilecekleri bir ilmî kurulun varlığı, ve bu sebeple de aklıselim ile davranabilecekleri düşüncesi, yüreklere su serpmiştir.

Lâkin, gerek Kur'an-ı Kerim'in yeni tefsirinin hazırlanmasında ve gerekse çağdaş fetva çalışmalarında, daha doğru kararlar verebilmek açısından, bu kurullara mutlaka branş üyeleri de seçilerek dahil edilmelidir. Ancak bu üyelerin, İslâmî konulara da belli bir düzeyde vâkıf olmaları elzemdir. Aksi takdirde, yanlış yönlendirmeler ve hatta hatalı kararlar kaçınılmaz olur.

Yine her zaman üzerinde durduğum gibi, bu Din İşleri Yüksek Kurulu Çalıştayından da edindiğim tecrübe ile, İlâhiyat fakültelerinde, felsefe, fizik, kimya, matematik ve genetik gibi derslerin müfredâta zorunlu ders olarak konulmasının ve okutulmasının bir kez daha çok ehemmiyetli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Henüz hiçbir yerde arz-ı endâm etmemiş, konumuzla da yakînen münasebeti olan bir rubâîmizle, makâlemizi bağlayalım.

FETVÂ
(Mef'ûlü, Mefâîlü, Mefâîlü, Feûl)
— — • / • — — • / • — — • / • —

Fetvâ verebilmek için, ihsan gerekir.
İlhamla tefekkür, ilim, irfan gerekir.
İnsan olabilmek bile muhtaç gönüle,
Olmazsa da hiç olmazı, burhan gerekir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çilesi Bitmeyen Tarikat; *Nöroşirürji*

Nöroşirürji ve Felsefe

**(Beyin ve Sinir Cerrahisi Felsefesi,
Fonksiyon ve Estetik)
Prof. Dr. İsmail Hakkı AYDIN
NÖROŞİRÜRJİ, İMTİYAZLI BRANŞ**

Beyin, Omurilik ve Sinir Cerrahisi, evrensel adı ile Nöroşirurji; yaratılan evrende, ahenk, armoni, estetik, balans ve san'atın en muhteşem örneğini temsil eden, sonsuz kapasite, cevher ve kabiliyete sahip olan, şahsiyetimizi oluşturan ve geliştiren konnektomumuzu barındıran, bir mücevher kutusunu andıran kafatası içerisinde muhafaza edilmiş beyin denen meçhule ve onun uzantılarına dokunabilme, o esrarengiz yapıya müdahale edebilme ve üzerinde değişiklikler yapabilme kabiliyetine ve yetkisine haiz olan, tıbbın sıradışı bir branşıdır.

Bu mesleğin mensupları olan beyin cerrahları ise, galaksileri ve yıldızları izlemelerine rağmen onlara asla dokunamayan gökbilimcilere, muazzam atom parçalayıcılarının buhar izlerinde Allah'ı hissedebilen ancak parçacıkları göremeyen, protonlara temas edemeyen, kuarklara el süremeyen Atom Fizikçilerine ve çifte sarmal DNA'nın, gen

ve kromozomların hikâyelerini anlatan, ve sadece bunların fotoğraflara düşen gölgelerini izlemekle yetinme mecburiyetinde olan moleküler biyologlara kıyasla, çok imtiyazlı ve haklı bir gururun temsilcileridir. Zira onlar, o müstesna "BEYİN"e dokunabilmekte ve hatta üzerinde işlem yapabilmektedirler.

Ben bu sebeplerle, oldum olası hep nöroşirurjinin, tıbbın sıra dışı bir dalı olduğunu ve bu branşla uğraşanların da her açıdan farklı olmalarının gerekliliğini iddia ederim. Beyin en kutsal organdır. Ona dokunan, tüm cerrahlar arasında farklı bir yeri bulunan/bulunması gereken ve bunun kutsiyetinin farkında olmak mecburiyetindeki nöroşirurji uzmanı da en kutsal mesleği yapar. Onun için, bu kutsiyetin hem gururunu hem de mesuliyetini taşımanın verdiği ruh hali ile, bütün cerrahları genelleyerek, Fransız cerrah **Ambrose Paré** (1510-1590), yüzyıllar önce *"Tanrı komplikasyonları, cerrahların alçak gönüllü yapmak için yaratmıştır"* şeklinde, hınzırca serzeniş ve yakınmasında bulunmuştur.

TARİH

Minimal ekposure, minimal retraksiyon, minimal operasyon süresi triadı, temel kavram olarak, asırlardır hiç değişmedi. Ancak genel olarak baktığımızda, özellikle nörobilim alandaki gelişmeler, her şeyin ilacı olan zamanın akışı ile yarış halindedir. Hangi birimiz, bir gün önce yaptığımız ameliyatı, bugün yapıyoruz, ya da yıllar önce yazdıklarımıza ve yaptıklarımıza dönüp baktığımızda gülümsemiyoruz? *"Daha iyi olmak için değişim şarttır, en mükemmel olmak için ise, sıklıkla değişim şarttır"* diyen Churchill ne kadar haklı imiş! Her şey değişir, değişmelidir, değişmeyen ve değişmemesi gereken tek şey değişimin kendisidir. Ama değişim değişim diyerek asla geçmişimizi, bizden öncekileri,

bizi bu duruma getirenleri, ufkumuzu açanları, hiçbir beklentileri olmadan bilimsel miraslarını bizlere aktaranları ve tarihimizi unutmamalıyız. Zira, bir Rus Atasözü ne güzel ifade etmiş *"Dwell on the past and you'll lose an eye. Forget the past and you'll lose both"*. Yine, Isaac Newton'un 5, Şubat 1675 de Robert Hooke'a yazdığı mektupta, *"If I have seen further, it is by standing on the shoulders of giants"* ifadesinde bulunarak, zarif bir gururla tevazusunu göstermiştir. Ya, Marquis de Halifax'ın (1633-1695) *"The best qualification of a prophet is to have a good memory"* sözüne ne demeli?

Bilgi dümensiz bir gemi gibidir. Onu yakalamak için devamlı reseptörlerimiz açık olmalıdır. Aldığımız bilgiyi aktardığımız sürece kalıcı olur. Yine Çin atasözüne göre *"The best learning with the teaching"* en iyi öğrenme öğretmek iledir. Diğer taraftan, zekanın ve aklın zekâtı, mizah ve espri, bilginin, ilmin ve tecrübenin ise öğretmektir. Herkesten öğrenebileceğimiz bir şey mutlaka vardır, bu fırsatı kaçırmamak gerekir.

İnsan fenotipi iki şeyden oluşur. Birincisi endojen bilgi ki bu yıllarca hiç değişmeden aktarılan genetik bilgidir. Diğeri ise eksojen bilgidir, çevremizden tecrübe kazanarak edindiğimiz bilgi. Bu bilgiyi bulduğumuz her yerde almalıyız, verebildiğimiz her yerde de vermeliyiz. Mevlana'nın felsefesindeki gibi, aldığın kadar vermesini de bileceksin. Yine aynı paralelde, Halil Cibran'ın *"Der Prophet"* adlı eserinde söylediği gibi *"alabileceğin her şeyi al, verebileceğin her şeyi ver, bu insanı Tanrıya yaklaştırır"*. (1-22).

DEĞİŞİM-İNSAN

Evet değişim baş döndürüyor, kuantum fiziği, Laniakea, Kosmoz, nörobiyokimya, nörobiyoloji, Nörozihin,

Konnektom, Konnektom Cerrahisi, (Konnektom, Konnektom Cerrahisi ve Laniakea konusu, ayrı bir makale olarak düşünüldüğünden, burada üzerinde durulmayacaktır.) nörofizyoloji, nörofarmakoloji, mikronöroanatomi, nöroimmunoloji, nörogenetik, geno-kromozomal cerrahi, telemedisin, robotik cerrahi, endonöroşirurji, nanonöroşirurji heyecan veriyor, adrenalin deşarjına sebep oluyor, seratonin tepe yapıyor, nöroşirurjiyenleri empati, otokritik ve vicdan muhasebesi yapmalarına zorluyor, cerrahi tatmini etkiliyor, operatif libidoyu tetikliyor, insanın kaliteli yaşam ve refahını yükseltiyor, dünyayı daha yaşanılabilir bir ortam haline getiriyor, gençlere yeni ufuklar açıyor, velhasıl her alanda sıra dışı etkileşimlere neden oluyor. Her ne kadar tüm dünyada her alanda, teknolojik sömürüye mani olabilecek **basit, ucuz, kolay** ilkeleri sarsılmaz ekonomik düstur olsa da bütün bunlar, külfetsiz nimet olmaz, sefasını sürmek için cefasını çekmek, bu yolda ter dökmek, acı ve sıkıntıları hazza dönüştürebilmek bağlamında, bizlere çok zor görev ve sorumluluklar yüklüyor. Görmeden önce bilmenin ve hayal etmenin erdem ve öneminin farkında olması gereken bizleri, bir başka boyuta taşıyor.

Bugün geldiğimiz noktayı ne küçümsemeliyiz ne de itibara almalıyız. Düne bakarak bugün iyi olduğumuzu söylüyoruz ama yarını düşündüğümüz ve hayal edebildiğimiz zaman ne denli ilkel ve ne denli kötü bir noktada olduğumuzu anlıyoruz.

Bütün bunları dikkate alarak düşündüğümüzde, gelecekte bir gün ameliyat masasında ya da hastanın yatağının başında portatif bir makinede, nöropeptit ve nörotransmitter hatta gen salınımları ile santral sinir sisteminin, organların multimedya olarak izleyebileceğiz. Bunu bugünden hayal etmek durumundayız. Zira bunlar çok uzak değil. Nöronlarla

barışık yaşamayı öğrenmeliyiz. Bunu düşündüğümüzde bugün ne kadar geri olduğumuzu görüyoruz. Bugün belki kendimizi çok modern olarak düşünebiliriz, fakat unutmayalım ki yarın eskiyeceğiz. Asla eskileri küçümsememeliyiz. Bugün eskiler için söylediklerimizi, yarın bizim için söyleyecekler. Bugün 1900'lü yıllardaki nöroşirurjikal ameliyatları eleştirirken yarının nöroşirurjiyenleri bugünkü nörosirurjiyenler için çok daha büyük hakarete haiz sözler söyleyebilirler. Bunlar 1900 veya 2000'li yıllarda hangi cesaretle beyin ameliyatı yapıyorlar demeyecekler mi? Çünkü bugün moderniz ama, yarın eskiyeceğiz. Çünkü onlar içinde asırlar sonra başkaları aynı şeyi söyleyeceklerdir. Kendimizi buna hazırlamalıyız. Onlara bizim için bu sözleri söyleme fırsatını vermemek için ufuk ve hayalimizin geniş, azim, hırs, gayret ve istikrarımız sonsuz olması gereklidir.

Cushing'ten önce de cerrahi vardı. Ama Cushing ile kraniospinal cerrahi, fizyolojik nöroşirurji devreye girdi ve ondan sonra santral sinir sisteminde fizyolojik ve fizyopatolojik hemostaz, estetik, balans ve armoni ehemmiyet kazandı. Cushing bu günleri ya da yarınları sıra dışı hayal etmiş olmalı ki, bugün biz buradayız.

Tarihin temellerine ayaklarımızı sağlam basmalıyız, ama istikbali de ihmal etmemeliyiz. Ancak istikbalin bizleri şekillendirmesine de izin vermemeliyiz. **George Bernard Shaw** (1856-1950) ironik bir şekilde *"The reasonable man adapts himself to the world. The unreasonable one persists in trying to adapt the world to himself. Therefore all progress depends on the unreasonable man."* sözleri ile bu konuya parmak basmış olsa da bizler farklı merak, ilham ve hayal dünyamızla istikbali şekillendirmeliyiz.

Hasan Ali Yücel, çok haklı olarak, aruzu ve divan şiiri okumayı tavsiye eder ve divan şiirinin beynin jimnastiği

olduğunu iddia eder. Edebiyat, Matematik, Etik, Teknoloji, Teoloji, Sanat ve Felsefe beyni güçlendirir. Sanat ve felsefenin, estetik etik ile etik estetik arasındaki dinamik bir denge sağladığını unutmamalıyız. Çünkü felsefe insana muhayyile gücü kazandırır, tevekkül imkânı verir. Cerrahi-tıbbi başarı, teknoloji, bilim, sanat ve felsefenin birlikte koordineli estetik balans uyumu içerisinde kullanılması sonucu elde edilir. Küçük şeyler, büyük buluşlara, evrensel yeniliklere ve tarihsel devrimlere sebep olabilecek ilhamlara zemin hazırlayabilir. "Big Mini" kavramının özü budur. Her bir şeyden, muhakkak alınabilecek bir ders vardır. Topal (Aksak) Timur fütuhatını ve başarısını, bir bacağı kopmuş topal bir örümceğe borçludur. Bu örümceğin düştüğü hamamdaki kurnadan çıkma çabası ve sonundaki başarısı, Timur'u çok etkilemiş, ona ilham, azim, hırs vermiş ve Timur'u Timur yapmıştır. Fatih, İstanbul'u feth ettiği kadar gemileri karadan Haliç'e indirme cesareti, hayali, azmi ve gayreti gösterdiği için, hala dillerde... Ama Bizans çok mu kötüydü, kimseden yardım almadan 54 gün dayanmış ve o zamanın şartları ile Haliç'e zincir çekebilmiş bir cesaret ve dayanma gücü sembolü... Ya yaklaşık 250 yıl, doğru olsun yanlış olsun, Selçuklulara felsefe, mizansen, hırs ve azim ile kök söktüren Alamut Hükümdarı(!) Hasan Sabbah'a ne demeli, cesaretini, inadını inkâr etmek mümkün mü? (21-41).

SANAT

Sanat, özgürlük, güven, hırs, yetenek ve yaratıcılık duygusunun ortaya çıkmış şeklidir. Kendisi ile barışık olan bir insanın, toplumla da barışık olduğunu, bir şekilde ifade etmelidir. Her insanda, bu barışıklığın sonucu olarak, az ya da çok, kendisinde var olan herhangi bir kabiliyetini ortaya koymak, insanlığın yararlanmasına sunmak durumundadır.

Aldığı hazzı, duyduğu mutluluğu diğer insanlarla paylaşmak, insani bir haslettir. Ölçü ve sınır tanımayan yaratıcılık, ahenk, denge, armoni, hoşgörü ve uyum özellikleri, yozlaşan toplum ve çevreyi yeniden barışık hale getirir. Toplum için yararlı duyguları baskı altında tutan, soy ve insanlığından nefret eden ve utanan kişi ne kendi mutlu olabilir ne de çevresine huzur verebilir. Hayatın özü SEVGİ'dir. Bu da kendisini EVRENSEL SANAT olarak gösterir. Yaratılan varlıkların içerisinde, zevk, ahenk ve armoninin, kısaca bütün güzelliklerin zirveye çıktığı yegâne sanat şahikası, insandır. Bunun estetik orgazm noktası ise beyindir. İnsanı kendine meslek ve uğraşı edinen ve onu malzeme olarak kullanan insan, içindeki yetenek ve güzellikleri daha kolay keşif ve ifade etme imkânı bulur. Bu nedenle, TIP ve SANAT birbirinden ayrılamayan iki sevgili gibidir.

HEKİMLİK

Hekimlik, bir sanat şekli, hekim de bir sanatçıdır. Hekimler, cerrahlar, özellikle nöroşirurjiyenler duyarlı, hassas ve ince bir kalbe, güçlü ve engin bir hafıza ve ruha, derin bir sezgiye, geniş kültür, bilgi birikimi ve muhakeme gücüne sahip olmalıdırlar Hemen her hekim, sanatının gereği olarak, dikkatli bir gözlemci, iyi bir araştırıcı, usta bir yorumcu ve kompozitör olmak zorundadır. O, en küçük ayrıntıyı bile değerlendirerek, büyük başarılar elde edilebilir. Diğer bir ifade ile hekim, bildikleri ile bulduklarını birleştirerek bir sonuca varır. Bu arada, hepimizin çok iyi bildiği, deneysel tıbbın kurucusu, Fransız Hekim **Claude Bernard**'ın (1813-1878) *"...He who does not know what he is looking for, will not understand what he finds"* (Ne aradığını bilmeyen, bulduğunu anlayamaz) sözünü bir kez daha hatırlatmak isterim.

Hekimlik sanatının tüm özellikleri, aynı zamanda bir sanatçı kimliğinin de en önemli kriterleridir. Nitekim hekim, yaratılanı Yaradandan ötürü, en yüce değer sayan bir görüş ve düşüncenin somut bir örneğidir. Bu felsefenin temelini, resimden edebiyata, müzikten mimariye bütün güzelliklerin zirvesi olarak tecelli eden, O yüce varlıktan bir parça olan "insan" oluşturmaktadır. Bu nedenle, sanatçı bir hekimin konu ve malzeme aramasına gerek yoktur. Çünkü, hekimin işleyeceği tema, Allah'ın en güzel şekilde yarattığı sanat harikası, hala Nuh'un gemisinden inmeyi başaramamış, metamorfotik bir kaynaşma ve çalkalanmanın hüküm sürdüğü, ruh ve beyinlerinde kasırgaların koptuğu, her bir özelliğinin keşfedilmeyi beklediği, İNSAN denen meçhuldür. Bu meçhulü ancak sanatçı, yaratıcı bir kimlikle çözmek mümkün olabilir. Bu anahtarı bulabilmek, sanat gibi ebedi olabilmenin ilk merhalesidir. İnsanların dertlerine yetişebilmek, bu nedenle de ilahi bir haslettir. Yüzyıllar önce, bu sebeple **Hipokrat** *"Sedare dolorem opus divinum artem"* (Ağrıyı dindirmek ilahi bir sanattır) demiştir. Yine buna paralel olarak *"Ars longa vita birevis"* (insan fani, sanat ebedidir) ifadesi ile de sanatı da ezeli ve ebedi olan Allah'tan bir parça olarak görmüşlerdir. (1-41).

BİLİM

Bilim, her zaman değişime ve tekamüle mahkûmdur. Düzenli ve birikime bağlı gelişmeler, ürettiği bilgi oranında değerli ve etkin sayılabilecek olan bilimin özelliğidir. Bilimi, bir başka ifade ile, kendini bulma, evreni ve gerçeği tanıma ve keşf etme, tutarlılık ve tecrübelerle yanılgı ve yanlışları ayıklayıp, hangi yöntemle olursa olsun, doğruyu bulabilme ve kişilik arayışı olarak da tanımlayabiliriz. Bilim, semavi dinde olduğundan farklı olarak, "yanılgısız duru

gerçek" kavramından yoksundur. Bir anlamda, özü eleştirilerle dolu ve ondan kesinlikle tamamen arıtılmamış, bir deneme-yanılma sürecinden ortaya çıkan, geçici ya da kalıcı olduğunu bilemediğimiz ilkelerdir. Sanatla iç içe olmasına karşın, bilimde yaratıcılık, inanç sistemlerinin temelini oluşturmasına rağmen, bilimde yanılmazlık prensipleri yoktur. Bilimin yenilenmeye açık ve özlem dolu dinamik bir yapısı vardır. Konservatif düşünceden sıyrılabilen, an'ane ve geleneklerini ilmi çalışmalarının dışında tutabilen ve en acımasız eleştiri ve cezalardan yılmayan bilim adamlarının, bilim tarihinde en büyük atılım ve devrimsel buluşlarını gerçekleştirdiklerini görüyoruz. Sezgi enginliği, fütursuz hayal gücü, sınır tanımayan ve merak dolu şüphecilik, gerçeğe giden yoldaki bireysel kilometre taşlarını oluşturan özelliklerdir. İşte bilim, sanat, felsefe, estetik, din, matematik, tıp, cerrahi... Bütün bunların en mükemmeli, nöroşirurjiyen olarak tecelli etmelidir.

Başarının üç temel esası **sevgi, inanç ve azim**dir. Mazeret aczin ifadesidir. Mazeret bulmak çok kolay, başarmak zordur. Kolayı başarmak basitliktir, sufîliliktir. Uluhiyyet ve uluviyyet, zoru başarmaktır. Zoru başardığımız oranda erdemimiz artar ve Tanrı'ya yaklaşırız. Einstein, kendisine "sen ne kadar zeki bir adamsın" diyenlere "hayır bende çok büyük akıl ve zekâ olduğuna inananlar yanılıyorlar, bende bitmek tükenmek bilmeyen bir merak, azim ve arzu vardır" şeklinde cevap vermiştir. Yine o, başarı %99'u ter, %1'i ilhamdır diyor. Bu %1 ilhamın da %99'u yine terdir. Gerçek ilhamı A. Einstein söyle açıklar. "L'intuition est une marque divine, lorsque DİEU vent restér discret". Yani, ilham, Allah'ın (çalışan, gayretli, azimli ve istekli) insanlara fark ettirmeden yaklaşma halidir. İstemeyene, azm etmeyene,

bütün gücünü ortaya koymayana Allah ilham vererek yardım etmez. Ter, işte bu nedenle kutsal sayılır.

Bilim insanlığın ortak malıdır. Bilimin dini, mezhebi, milliyeti, vatanı yoktur. İnsan olarak olsa da bilim adamı kişiliği ile olamaz, olmamalıdır. Bilim ve bilim adamı insanlığın ortak mirası ve sermayesidir. İlim insanın ve insanlığın kayıp ettiği çok kıymetli bir mücevheri gibidir, Onu nerede bulursa almalıdır ve tüm insanlığın hizmetine sunmalıdır.

1945 yılında daha tıp öğrencisi iken Saal'da bir kurbağadan transpalatin yolla hipofizi eksplore edip orta lobu çıkartabilen, muhayyilesi çok geniş, 20 Şubat 1960'ta, Th11-12 seviyesine, özel olarak yaptırdığı teleskopik vidayı, bu günkü spinal cerrahi ile uğraşan nöroşirurjiyenlere müstehzi bir sükse ile göz kırparak transtorakal girişimle dünyada ilk olarak yerleştirebilen ve bunu Swiss Medical Journal'de yayınlayan Dr. Mahmut Gazi Yaşargil, bize hayalin ne denli önemli olabileceğinin işaretini verirken, daha o günlerden bugünün hayaliyle yaşayabiliyor ve 2000'li yıllardaki hedefini görür gibiydi. (1-40).

İnsanın bilmediğini bilmesi en büyük nimettir. Yaşargil birçok konuya hiç değinmemiştir. Ancak ufuk açmıştır. Mesela, kavernöz sinüs cerrahisinde durdurulamayan kanamalar olabileceği sabit fikrinden dolayı hep bundan çekinmiştir, ama Dr. Vinco Dolenc'i bu konuya yönlendirmiş ve Dolenc daha sonra yapmış olduğu kadavra çalışmaları ile kavernöz sinüs cerrahisinde söz sahibi olmuştur. Bu arada hemen ifade etmeliyim ki; anatomiyi ameliyatta değil laboratuvarda öğrenmek gerek. Ameliyathaneyi cerrahın tecrübe kazanacağı yer olarak görmek doğru değildir. Yani hocalık, yapmasan bile yol göstermektir, ışık tutmasını bilmektir.

Şöyle bir nörolojik ve cerrahi hafızamızı yoklasak, gözlerimizin önünde neler hala dün gibi canlanır. Sadece serebrovasküler tarih bile, bizin nereden gelip nereye gideceğimizi ve nerede olmamız gerektiğini göstermesi açısından yeterlidir.

Son yıllarda, özellikle anevrizmalar, arteriovenöz malformasyonlar, kanayıcı ve tıkayıcı serebral hastalıkların insan hayatını ileri derecede tehdit eden diktatörlüğü ve hegemonyası, serebrovasküler cerrahi yetenek ve hünerin nöroteknolojik gelişmelerle desteklenmesi sonucu, büyük bir oranda sarsılmış, halen devam etmekle olan nanonöroşirurjikal ilerlemelerle de nerede ise tamamen yıkılmış duruma gelmiş olacaktır.

Serebrovasküler cerrahinin karanlık çağı, Cushing'in yaklaşım gücünü, Dandy'nin sabır ve cerrahi maharetini ve Krause'nin atılgan enerjisini kendisinde toplayarak Mikronöroşirurjiyi bizlere en büyük miras olarak bırakan ve bütün dünya tarafından, "ASRIN BİLİM ADAMI" seçilen, YAŞARGİL'in ışığı ile aydınlanmış, nöroşirurjiyenler daha emin adımlarla, daha gururlu ve daha ümit var bir şekilde insanlığa hizmet yolunda yürümeye devam etmişlerdir.

Nöroendovasküler girişimlerin, gerek teşhis ve gerek serebrovasküler tedavi modaliteleri arasında yer alması sonucu, insanlık tarihi ile başlayan ve süregelen "Sarsılmaz bistüri saltanatı, tartışılmaz neşter hakimiyeti" bir oranda etkilenmiş, yaratılan en yüce ve en esrarengiz metamorfotik organ olan beyine dokunma ayrıcalığına sahip bulunan biz bistüri tutan Beyin Cerrahlarının, bu konudaki araştırmaların uzun dönem sonuçlarının halen tatmin edici düzeyde olmaması sebebi ile, çok hoşlarına gitmese de, Galileo Galilei'nin *"EPPUR Sİ MOUVE"* (ama dünya dönüyor)

haykırışının günümüze ulaşan yankılarıyla, serebrovasküler cerrahi bambaşka bir boyut daha kazanmıştır.

Dünya tarihine baktığımız zaman ne kadar saçma sapan fikirler olursa olsun ister teknolojik ister metafizik ister modern bilim anlanında olsun, müspet anlamda katkıda bulunmuştur. Bunun için çeşitlilik esastır, farklı düşünmek ayrıcalıktır. Oscar Wilde *"ne zaman insanların benimle aynı fikirde olduğunu görürüm, o zaman fikrimin yanlış olduğu inancına kapılırım"* der. Yani farklı düşünmek ayrıcalıktır. Biruni'nin (973-1048) de bildirdiği gibi, farklılık dünyanın düzenidir. Hangi fikir olursa olsun mutlaka tartışılmalıyız, yeni yeni düşüncelere, farklı dünyalara yelken açmayacağımızı kim garanti edebilir ki...

Hakikatin, gerçeğin, bilimin ve bu uğurda yapılanların ve dökülen terin, her şeyden daha aziz, daha değerli ve daha kutsal olduğunu, Aristo'nun (M.Ö. 384-322) hocası için söylediği "AMICUS PLATO, SEL MAGIS AMICA VERITA" (Eflatun benim için çok kutsaldır, ama hakikat her şeyden daha aziz ve daha kutsaldır) özdeyişi ile de bir kez daha vurgulamak istiyorum. (1-18).

AKIL-ZEKÂ ETKİLEŞİMİ

Akıl, zekâ, hareket, aktivite ve faaliyet çizgisindeki etkileşimlerle ilgili olarak birçok filozof farklı düşünceler beyan etmişler, MÖ'den hatta insanlığın başlangıcı ile ortaya çıkan bu değişik bakış açıları günümüze kadar gelmiş, insanlık var oldukça ve insan düşündükçe de bu devam edecektir.

Sokrat, Eflatun ve Aristo üçgeninde özellikle "Akıl" kavramı üzerinde farklı görüşler temayüz etmiş ve "Akıl-Düşünce" ekseninde insanlık önemli bir yol kat etmiştir. Kendisine zaman zaman Tanrıdan ilham geldiğinin imasında

bulunan ve bu nedenle de bir anlamda Tanrının yerdeki temsilcisi olduğunu dolaylı olarak, insanların beyinlerine yerleştirmeye çalışan "Atinalı Sahte Peygamber!" Sokrat, bir taraftan eleştirel aklın arkasına gizlenip, diğer yandan fikirlerinin eleştirilmesine tahammül edememiştir. Oysaki eleştirel aklın olmadığı yerde medeniyetin barınamayacağı, insanlığın bağnazlık ve cehalet karanlığında çırpınmaya ve fikri diktatörlük batağında debelenmeye mahkûm olduğu çok açıktır.

Gerçek, hakikat, doğru, hak ve hukuk kavramlarını "Akıl"ın ürünü olarak gören Aristo, bu mefhumları her şeyin üstünde tutmuş ve insanlığın en önemli mirası olarak görmüştür. "Amicus Plato, Sel Magis Amicas Veritas" (Hocam Eflatun benim için çok kıymetlidir, ancak hakikat daha kıymetlidir) diyerek bu gerçeği gözler önüne sermiştir.

Eleştirel aklın hararetli savunucuları arasında felsefi kimlikleri ile temayüz etmiş filozofların yanında, Hipokrat, İbn-i Sina ve Farabi gibi hekimlikleri ile öne çıkan düşünürlerin de bulunduğunu ve insanlık-medeniyet çizgisinde önemli kilometre taşları olduklarını unutmamak gerekir. Zira hekim, doğru düşünmek ve birçok istifhamdan hareketle gerçeğe ulaşmak mecburiyetindedir. Bu, akli melekelerinin bilim, zekâ ve tecrübe ışığı altında doğru ve ihtirastan arındırılmış olarak kullanılması ile mümkündür. Bu nedenle her hekim, aynı zamanda bir filozof olmak ve insanlığın medeniyet ufkuna katkı yapmak durumundadır. Tarih bu abidevi şahsiyetlerin, kutsal hatıraları ile dolu olup, ışıkları yolumuzu aydınlatmaya devam etmektedir. Bazı düşünürlerin toplum tarafından hep ruhani bir lider ve bir hekim olarak kabul edilmesinin ardında yatan gerçek de budur.

İnsanı olgunlaştıran, doğruyu bulmakta ve isabetli karar vermekte etkin olan en önemli olan faktör, tartışılabilir-eleştirilebilir

akıldır. Eleştirel aklın olmadığı yerde tekâmül mümkün değildir. Son asırlarda bu gerçeği, batıda Kant (1724-1804) ve Nietzsche (1844-1900), doğuda İkbal (1877-1938) hararetle savunmuş ve "insan-i kâmil", (ÜSTÜN İNSAN) her şeyi ile İNSAN, olabilmenin başka yolunun bulunmadığını vurgulamışlardır.

Kanaatime göre, akıl karar vermede, ruh (kişilik) ve vicdanı danışma, tartışma ve beyin fırtınası kurulu olarak kullanır. Akıl, ruh ve vicdan üçlüsünün karşısında, zekâ, ego ve şeytan (aykırı dürtüler) paktı bulunur. Bu iki taraf devamlı çatışma halindedir. Karar ve bunun sonucu oluşan hareket, bu çatışmanın sonucuna göre iyi, ya da kötü olarak tecelli eder. Akıl, ruh ve vicdan süzgecinden geçen fikir, zekâ, ego ve aykırı dürtüler (şeytani dürtüler) bloğunun fikrine galip gelirse, hareket insan ve insanlığın, bilimin, gerçeğin ve medeniyetin yararına olan "Sen" merkezli bir faaliyet olarak ortaya çıkar. Aksi takdirde "Ben" merkezli egosantrik, bencil, kendisinden başkasını görmeyen ve bağnaz bir fiil olarak insanlığın başına bela olur. "Vicdan içimizdeki Tanrının sesidir" diyen Birunî (973-1048) her halde bunu vurgulamak istemiştir. Zira akıl ve vicdan senkronize çalışır. Bunun yanında zekâ, daha ziyade egosantrik ve menfaatperest bir yaklaşım gösterir. İnsandan, yani "Sen"den çok "Ben"i dikkate alır. "Detay"ı akıldan çok, zekâ enstrüman olarak kullanır. Detayda başarı, sanat ve hasis ince bir düşünce, aykırı dürtü (Şeytan) gizlidir. Sanat ve başarı, "Detay"ın egosantrik çizgideki fonksiyonunun bir sonucudur. Detay, akıl ile etkilense de genelde bu hususta zekâ dominanttır. Güçlü ruh (kişilik) ve vicdan ile desteklenen akıl, genelde zekanın egosantrik planlarını alt-üst eder ve insanlık-medeniyet doğrultusuna katkıda bulunan "Sen" merkezli paralel fonksiyon yaratır. "Ben" ya da "Sen" merkezli

ortaya çıkan fikrin harekete dönüşmesinde, hem akıl, ruh ve vicdan, hem de zekâ, ego ve aykırı dürtüler birlikte hareket eder. Kısaca "Ben" ve "Sen" merkezli çatışmalar hayatı şekillendirir. En büyük hüner ve erdemin, "Seni ben sanmak yerine, beni sen sanmak" olduğunu unutmamak gerekir. (1-13).

"Nefs-i emmareye, şeytana uyduk", *"Akil insanlar doğru karar verdiler"*, *"Akl-ı Selim galip geldi"* ya da *"Vicdanım el vermedi"* gibi deyimleri sık sık kullanan atalarımız, bu gerçeği ironik bir şekilde ifade etmişlerdir.

Hala, neyin doğru, neyin yanlış olduğu hususunda metamorfotik bir iç çatışma yaşayan insanlık, bilim ve medeniyetin ilerlemesine engel olan, ayağındaki bu eleştiri kabul etmeyen egosantrik prangadan mutlaka kurtulmak mecburiyetindedir. Aksi takdirde insanlığın, bilim, gerçek ve medeniyet ekseninde, bir damlada ummanı, bir noktada evreni görebilmesi mümkün olamayacaktır.

AH BU AĞRILAR!

Ağrı, hayatın her safhasında şu ya da bu şekilde yer almaktadır. Her insan hayatı boyunca, mutlaka ağrıya maruz kalmaktadır. Hayatı çekilmez hale getiren unsurlardan biri de yine ağrıdır. Sağlıklı olabilmeyi de ağrısız bir ömür ile özdeşleştirenler de vardır. Paul Valery *"La santé, c'est le silence des organes"* (Sağlık, organların dinginliği, sükunetidir) diyerek bu hususa parmak basmıştır. Organsal demokrasi, ahenk, balans, armoni ve denge bozulduğunda, ağrı, bir alarm sistemi olarak devreye girmektedir. Diğer bir deyişle ağrı, organsal demokrasideki ihtilalin ayak sesleridir.

Hipokrat'ın *"sedare dolorem opis divinum artem"* (Ağrıyı dindirmek İlahi bir sanattır) sözü her kes tarafından

bilinmektedir. Bu söz bir anlamda da tıbbın kutsal, pragmatik ve teknik yönünü ifade eder.

"Ağrı" kelimesine XI. Yüzyılda, Kaşgarlı Mahmut'un Divan-i Lügat-i Türk adlı eserinde "ağrığ" ve ağrımak olarak yer alması sebebi ile, Türkçe bir kelime olduğu açıktır. Yine Türkçe olan "acı" kelimesi, daha çok soyut ve bedensel, ağrı ise, daha somut bedensel orjinli olarak kullanılır. Zaman zaman "ağrı" ile eş anlamlı olarak kullanılan "Dert" kelimesi, Farsça kökenlidir. "Dolor" Latince ıztırap anlamına gelmektedir. Ancak çok yoğun keder karşılığı olarak da kullanılabilmektedir. Hazreti İsa için üzülen, endişe eden ve kederlenen Hazreti Meryem "Mater Dolorosa" (Acılı Anne) dır.

Fransızca *"Peine"*, İngilizce *"Pain"* ağrı anlamına, eski Yunanca *"poine"* ve Latince *"poena"* ceza anlamına kullanılmakta olup, *"penalty"* ile ayni kökten gelmektedirler. İskenderiye prokonsülü Decius, Azize Apolonia ve Aziz Blaise'i Hristiyanlıktan vaz geçirmek ve Hazreti İsa'yı inkâr etmeleri için bir direğe bağlanmalarını ve dişlerinin sökülmesini emretmişti (MS. 249). Bu örnekte, insanları cezalandırmak amacı ile ağrı ve acı vermenin bir araç olarak kullanıldığını görmekteyiz. Bazı teolojik kaynaklarda, ilk insan Âdem ile Havva'nın ilk günahı işledikleri için Cennetten kovulduklarına ve ağrı ve acı ile cezalandırıldıklarına inanılmaktadır. İncil'in Tekvin Suresinde ifade edildiğine göre, Âdem ile Havva'nın dünyaya gönderilmesi esnasında, Allah, Havva'ya *"bundan böyle, acı içerisinde doğuracaksın"* diyerek cezalandırmıştır.

İngilizcede kullanılan *"Ache"* kelimesi, Grekçe ve Latince olmayan, bir Cermen sözcüğünden türediği sanılmaktadır.

İnsanı olgunlaştıran ve hayatının özünü teşkil ettiğine inanılan ağrı ve acı kavramları, mitolojide, teolojide, felsefede, tarihte, edebiyatta, müzikte, şiirde ve güzel sanatlarda sıkça kullanılmaktadır.

Afrodit, İda dağında (Kazdağı), haşhaşlar üzerinde yatarak uykuya dalar ve ağrılarını dindirirdi. İlk çağ sanatlarında ağrı ve acının geniş bir şekilde yer aldığı bilinmektedir. Nippur kaynaklı bir çivi yazılı tablette *"Ağrılar bedenimi kapladı. Ey Tanrım, kurtar beni ıztıraptan"* duası ile karşılaşmaktayız. Birçok motifte, yaralanmış Adonis, oklarla delik deşik olmuş Niobe ve Aziz Sebastian ve yılanın ısırdığı Laocon figürleri yer almaktadır. Orta çağ Hıristiyan sanatının ana temasını, Müslümanlar tarafından inanılmasa da çarmıha gerilen Hazreti İsa'nın maruz kaldığı acı ve ağrılar oluşturmaktadır. İslam inancında ağrı ve acı çekme sembolü olarak Kerbela şehitleri kabul edilmekte ve asırlar boyu, *"en kolay katlanılan ağrı, başkalarının çektiği ağrıdır"* özdeyişine inat, bu acıyı tatmak için, birçok inanan tarafından her yıl törenler düzenlenmektedir. Birçok teolojik akımlarda ve mistisizmde olduğu gibi, Hint felsefesine göre de ağrı, ıztırap ve acı çekmek insanı olgunlaştıran ve Nirvana'ya ulaştıran unsurlardan biridir.

Tarihsel çizgide, Fatih Sultan Mehmet'in ve Kristof Kolomb'un gut ağrıları, Roterdamlı Erasmus'un böbrek taşı ağrısı, Bethoven'ın karaciğer bölgesindeki ağrısı (belki safra koliği), ve *"beni öldürmeyen ağrı ve acı, ancak güçlendirir"* diyen ve çektiği ağrıları "köpek" olarak adlandıran Nietzsche'nin yılbaşı ağrıları kayıtlarda ağdalı olarak ifade edilmektedirler. (11-19).

Ağrılarını, acılarını, sızılarını ve elemlerini, rubaileri ile sarıp sarmalayan bu satırların yazarı, "acıyı bal eylemek" in

en büyük sanat ve hayatın özü olduğunu beyan eden Mustafa İsen, aşk ağrısından ve acısından şikayetçi olmadığını ve haz aldığını ifade eden Fuzuli, ağrılarının sevgilisinin gözlerinde dindiğini itiraf eden Abidin Dino, esas ağrının sebebinin bizzat hekimin kendisi ve hastanelerin olduğunu mısralarında kendine has bir yöntemle iddia eden Neyzen Tevfik, yaşamayı ölecek kadar sevebilmek için ağrılarına katlanmayı bir erdem gören Can Yücel ve musikimizdeki sayısız eserler, edebiyat ve sanat alanındaki örneklerdir. Acılarını, udunun, kemanının ve tamburunun tellerinden çıkan melodiler ile yoğuran, mızrabı ile estetize eden ve onlara ruh veren nice bestekarlar, kompozitörler var! "Ah bu kalp ağrıları...!" diye iç çeken insanların dünyalarını ve hissiyatlarını anlatmak için ise, her harfe, her heceye, her kelimeye ve her cümleye çok farklı anlam ve mesaj yükleyebilmek gerekir ki, bu da her edibin harcı değildir!

Batılı ressamların, ömrümüzün her safhasında, hiç beklemediğimiz bir anda bile, davetsiz misafir gibi, şu ya da bu şekilde kapımızı çalan ve kendisine yer bulmayı başaran ağrı ve acı duygusunu, kendi yorum ve hissiyatına göre, tuallerine yansıttığını görmekteyiz. Belki de Paul Valery'e nazire olarak, kendilerinin muzdarip oldukları ağrılarının patofizyolojik izahını yapmaya çalışıp psikofizyolojik sukûnet umut ve hayal etmişlerdir. Ancak bu sanatçıların, bu ağrı ve acı duygularını, birçok edebi şahsiyette gördüğümüz gibi, bu eserleri ile ölümsüzleştirmek arzusunda olma ihtimalini de göz ardı etmemek gerekmektedir. (1-41).

George Cruikshank (1792-1878), "*La colique* (1819)" ve "*Le mal de tete* (1819)" adlı eserlerinde, şeytani yaratıkların ağrıya nasıl sebep olduklarını (!) ifadeye çalışmıştır (Resim 1 ve 2).

Resim 1: George Cruikshank (1792-1878), "La colique (1819)"

Resim 2: George Cruikshank (1792-1878), "Le mal de tete (1819)"

Kan veren (hacamat) bir kişinin duyduğu acının yüzüne yansımasını, ressam fırçası ile ne de güzel tualine aktarmış!..

Resim 3: Ah bir de Salvador Dali'yi bulup, bizim spinal stabilizasyon endikasyonlarımıza ve enstrümantasyon ameliyatlarımıza inat, şu (Resim 4)'ü yorumlatabilsek!

Resim 4: Belki o zaman, Osmanlı İmparatorluğunun son yıllarında Trabzon'da, Hamamizade İhsan tarafından yazılan ve bastırılan "Hamsiname" adlı eserde, neden hamsi suyunun bütün ağrılar için iyi bir ilaç olduğunu mizahi-manzum bir üslupla iddia ettiğini anlamak mümkün olurdu!

Resim 5: Hamsiname (Hamamizade İhsan, Trabzon)

MATEMATİK ve DÜŞÜNCE

Ben hep başarı ve düşüncenin temelinde, insanlık zekâsının ortak anıtsal bir mirası olarak gördüğüm ve bundan dolayı da kutsallığı konusunda asla kuşku duymadığım matematiğin yattığına inanırım. Bu nedenle de rakamların büyüleyici ve hayranlık uyandıran gücü olarak tanımlayabileceğim matematik, bana hep manevi bir haz vermiş, tanrısal-teolojik ve esrarengiz bir tarafının olduğunu düşündürmüştür. Kelime olarak da matematik, antik Yunanca

"matesis, (ben bilirim)" kelimesinden türetilmiştir. Başarı, ilmî devlerin omuzlarından uzaklara bakabilmek ve çözüm arayışında yoğun ve sürekli matematiksel düşünebilmek sureti ile elde edilebilir. Rakiplerini geçmenin ve geride bırakmanın en kestirme ve en kesin yolu da yine, nöronal ve sinaptik aktiviteyi maksimum seviyede devreye sokabilme ve kullanabilme kabiliyetini kazandıran matematikten geçmektedir. Matematiksel fonksiyonlar üzerine kurulan ve matematiksek doğrularla faaliyet gösteren en büyüleyici, metamorfotik, enigmatik, esrarengiz ve hayranlık uyandıran organ da beyindir. Bu nedenle kudretin bilgide, bilginin de matematikte olduğu düşüncesindeyim. Matematik bilmeyenin de matematik geçirmez bir kafanın da matematiğe dirençli bir beynin de doğru düşünemeyeceği, isabetli karar veremeyeceği ve evrensel anlamda, insanlığın sırtında bir yük ve ayağında bir diken olarak kalmaya devam edeceği kanaatindeyim. Pür matematik, diğer bilimlerin aksine, her zaman zararsız, masum, entelektüel ve ilahi bir meşguliyettir. Biraz iddialı da olsa, semavi dinlerin esasını, matematiğin oluşturduğunu düşünmekteyim. Nitekim rakamlar birer sır küpüdür. *"Bende özel yetenek arayanlar yanılıyorlar, sadece derin bir anlama merakım vardır"* sözü ile rakamsal boyutta, neden-niçin çizgisindeki ter dökme merakını vurgulayarak *"Doğa olayları istatistiksel değildir, çünkü Allah zar atarak iş görmez"* diyen Albert Einstein, Tanrının da matematiksel kurallar çerçevesinde evreni yarattığını ima etmektedir. Teoloji ve matematik arasında yakın bir ilişki vardır. Zira bilimin diğer dalları yanılmaz dogmalar içermezken, din ve matematik genelde yanılmaz dogma ve kanunlar içerir. Matematikçilerin malzemesi, eskimeyen fikir ve düşüncelerdir. Bu nedenle, matematiksel kalıplar da kalıcı olur. Kelimeler çok hızlı eskir, fakat fikirler ya çok yavaş

eskir ya da hiç eskimez. Matematik, memur kafalı olmayan entelektüel bilim adamlarının kullandıkları evrensel bir lisandır. Ancak matematiksel kalıp ve düşünceler de bir ressamın tablosu, bir şairin şiiri ve bir heykeltıraşın yapıtı kadar estetik, uyumlu ve güzel olmalıdır. Zira matematik bir başka deyimle, aşkla yaşayabilmeyi ve matematiği aşkın içine sığdırabilmeyi gerektirir. Yani "güzellik" ilk sınavdır. Bir satranç oyununun ve probleminin güzel olduğunu söylemek, aslında matematiksel güzelliği ifade etmektedir. Küçük ve basit bir şeyi bile, matematikle büyük bir sanat harikasına çevirmek mümkündür. İnsanlığa çok önemli mesajlar veren ve herkesin farklı farklı boyutlarda yorumlayabileceği Rubailer'in yazarı Ömer Hayyam, belki de bu ustalığını aslında matematikçi olmasına borçludur. Matematik bütün bilimlerin kaynağıdır. MÖ 300 yıllarında 13 ciltlik eser yazan Euclides'in, eğitimini tamamladığı Atina'daki Platon Üniversitesinin kapısında "*Geometriyi bilmeyen hiç kimse bu kapıdan içeri alınmaz.*" yazmaktaydı. Uygarlıklar yok olabilir, ama bilim kaybolmaz. Babil ve Asur uygarlıkları kayboldu. Hammurabi, Sargon ve Nabuchadnezzar artık anlamsız isimler... Ancak bugün, Babil matematiği, 60 ölçekli Babil Cetveli astronomide hala kullanılmaktadır. Konuşma dilleri ölür. Milletler, devletler kaybolabilir. Ama matematiksel düşünceler kalıcıdır. Belki bu nedenle, matematikçiler de ölümsüzlük şerbetini içen grup arasında sayılmalıdır. Yunan matematiğini inkâr mümkün müdür? Her bilim adamı gibi matematikçinin de görevi, bir şeyler ortaya koymak, yeni teoremler ispatlamak, alanına, matematik bilimine katkıda bulunmaktır. Maalesef birçok bilim adamının yaptığı gibi, kendisinin ya da diğer matematikçilerin neler yapmış olduklarını anlatmak değildir. Zira açıklama, eleştirme ve övgü ikinci sınıf beyinlerin işidir.

Matematikçilerde, diğer bilim dallarından farklı olarak, başka bir özellik daha göze çarpmaktadır. Matematikçiler en büyük atılımlarını 50 yaşlarından önce yaptılar ve ömürleri kifayet etmişse, daha sonraki yaşamlarını, bilimsel anlamda, daha sakin olarak devam ettirmişlerdir. 1666 yılında, 22 yaşında iken, yer çekimi kanunu ve değişme hızını (fluxions) geliştiren, 37 yaşında "eliptik yörünge"yi keşfeden Newton, matematiği 50 yaşında bırakmıştı.

Genel istatistiklere nispeten, daha erken yaşta ölmeleri de diğer dikkat çekici bir hususdur. Mesela, Hintli bir kâtip olan Ramanujan'ı matematik dehası olarak ilk önce G. H. Hardy keşfetmiş, bütün imkânlarını kullanarak, 1914 yılında Madras'tan İngiltere'ye getirmiştir. Ramanujan, "Royal Society" tarafından 30 yaşında üyeliğe seçilmiş ve İngiltere'nin verebileceği en büyük şeref payelerini almıştı. Gauss ve Euler ayarında bir matematikçi olarak tanıdığımız Ramanujan'ı son günlerinde yattığı hastanede ziyarete giden Hardy'e, geldiği taksinin 1729 olan plaka numarasının çok önemli olduğunu ve iki küpün toplamı olarak iki ayrı şekilde ifade edilebilen en küçük sayı olduğunu söylemişti. Böyle bir deha, öldüğünde sadece 33 yaşında idi. Ancak, Galios 21, Abel 27 ve Riemann'ın da 40 yaşlarında öldüklerini dikkate alırsak, bunun matematikçiler için, "acaba esrarengiz bir özellik midir?" sorusunu akla getirmektedir. Matematik yapmak yerine, matematik hakkında yazmak, ikinci sınıf bir iştir. Hardy son yıllarında bunu yapıyordu. Bu arada yeri gelmişken, edebiyat tezkirecileri tarafından sadece ve sadece aşkı anlatmak için dünyaya geldiği iddia edilen Şeyh Galip, bu hususta gelmiş geçmiş en muhteşem eser olan *"Hüsn-ü Aşk"*ı yazdıktan ve insanlığa armağan ettikten sonra 42 yaşında vefat ettiğini de ifade etmek isterim. Ah bir de kendimize bakabilsek, düşünebilsek

ve ibret alabilsek! Utanmamız, sıkılmamız gerekirken, kibir ve havamızdan geçilmiyor! Matematik ve fizik, iç içedir. Matematik ve fizik, birbirini tamamlayan, ruhu yücelten, beyni terbiye eden, aklı ve bedeni uyum içine sokan, birbirinden ayrılması mümkün olmayan iki bilim dalıdır. Hırslı olmak, insanların ilk görevi olmalıdır. Zira hırs, asil bir tutkudur. Dünyada gerçekleşmiş hemen her tür büyük işin ardındaki itici güç, sarsılmaz bir irade, kararlı ve istikrarlı çalışma, azim ve bunları katalize eden hırstır. Bu hırsı bize temelde matematik ve fizik sunmaktadır. Fiziğin babası sayılan Galileo, aslında tıp tahsilini yarıda bırakıp fiziğe yönelmiş, ancak Padua Üniversitesinde Matematik Profesörü olarak görev yapmıştı. Dirac ve Bohr gibi fizikçileri; Maxwell, Einstein, Eddington ve aynı zamanda harika bir kriket oyuncusu olan Hardy gibi matematikçilerden ayırmak mümkün değildir. Hardy, daha iki yaşında iken bile milyonlu sayıları yazabiliyordu. İngiltere'nin en iyi matematik okulu olan Winchester, 12 yaşında Hardy'ye burs vererek onu tek kişilik bir sınıfta okutmuştu. Hardy, Allaha inanmıyor ve okulun kilisesine seçimlerde oy kullanmak için bile gitmeyi reddediyordu. Trinity'de kiliseye gitmek mecburi olmasına karşın o gitmiyor ve birçok zorlukla karşılaşıyordu. Bir kriket oyununda, haçından yansıyan ışın sebebi ile oyuncuların gözlerinin kamaşmasından dolayı, hakem tarafından haçı çıkartılması istenen bir papazın durumu, onun için hayatta en büyük eğlence vesilesi olmuştu. Zira matematikçi, en basit bir olayı bile, büyük bir mutluluk vesilesi yapma yeteneğine sahiptir. Aynı zamanda filozof ve tarihçi olan Bertrand Russell da önemli bir matematikçi idi ve savaşa gitmeyi reddettiği için kürsüsündeki görevine son verilerek açığa alınmıştı. Savaş aleyhtarı bir makalesi sebebi ile de hapsedilmişti. Hapiste bile,

hiçbir engel tanımadan, üzüntüye kapılmadan ve umudunu yitirmeden, sarsılmaz bir iman, azim, irade ve hırsla *"Matematiksel Felsefeye Giriş"* adlı abidevi eserini yazmıştı. Bu çerçeveden bakıldığında, matematikçilerin huy, düşünce, karakter, mizaç ve duyguları ve hatta yaşam tarzları ve alışkanlıkları arasında paralellik gösteren yakın bir ilişki göze çarpmaktadır! Bu da bana, Mahatma Gandi'nin, hâlâ doyasıya, dolu dolu yaşayamadığımız multidimansiyonel (çok boyutlu) esrarlı evrendeki hayatı özetleyen çok ilginç ve ibret verici şu sözlerini hatırlatmaktadır*! "Söylediklerinize dikkat edin; düşüncelere dönüşür... Düşüncelerinize dikkat edin; duygularınıza dönüşür... Duygularınıza dikkat edin; davranışlarınıza dönüşür... Davranışlarınıza dikkat edin; alışkanlıklarınıza dönüşür... Alışkanlıklarınıza dikkat edin; değerlerinize dönüşür... Değerlerinize dikkat edin; karakterinize dönüşür... Karakterinize dikkat edin; kaderinize dönüşür..."*

BİLİM NEREYE KOŞUYOR

Bilim her zaman değişime ve tekamüle mahkumdur. Düzenli ve birikime bağlı gelişmeler, ürettiği bilgi oranında değerli ve etkin sayılabilecek olan bilimin özelliğidir. Bilimi, bir başka ifade ile, kendini bulma, evreni ve gerçeği tanıma ve keşfetme, tutarlılık ve tecrübelerle yanılgı ve yanlışları ayıklayıp, hangi yöntemle olursa olsun, doğruyu bulabilme ve kişilik arayışı olarak da tanımlayabiliriz. Bilim, semavi dinde olduğundan farklı olarak, "yanılgısız duru gerçek" kavramından yoksundur. Bir anlamda, özü eleştirilerle dolu ve ondan kesinlikle tamamen arıtılmamış, bir deneme-yanılma sürecinden ortaya çıkan, geçici ya da kalıcı olduğunu bilemediğimiz ilkelerdir. Sanatla iç içe olmasına karşın, bilimde yaratıcılık, inanç sistemlerinin temelini oluşturmasına rağmen, bilimde yanılmazlık

prensipleri yoktur. Yenilenmeye açık ve özlem dolu dinamik bir yapısı vardır. Konservatif düşünceden sıyrılabilen, anane ve geleneklerini ilmi çalışmalarının dışında tutabilen ve en acımasız eleştiri ve cezalardan yılmayan bilim adamlarının, bilim tarihinde en büyük atılım ve devrimsel buluşlarını gerçekleştirdiklerini görüyoruz. Sezgi enginliği, fütursuz hayal gücü, sınır tanımayan ve merak dolu şüphecilik, gerçeğe giden yoldaki bireysel kilometre taşlarını oluşturan özelliklerdir. Bilim, dışarıdan, konuya derinlemesine vakıf olmayan insanların sandığı şekilde, doğrudan, düzgün ve mantıklı bir biçim ve düzeyde ilerlemez. Tam tersine, baş döndüren bir hızla hareket halindeki bilimin ileriye hatta bazen de geriye doğru olan adımları, çoğunlukla kişilerin ve kültürel geleneklerin büyük rol oynadığı son derece insani ve değişken olaylardır. 16. yüzyılda Amerika kıyılarına ulaşan gemilerden sadece İspanyollar değil, aynı zamanda virüsler, bakteriler de yeni kıtaya ayak basıyordu. Bu nedenle, 100 milyon Amerikalı yerli, salgın hastalıklara maruz kalmıştı. Çiçek virüsü Meksika ve Guatemala'ya yayıldı, Maya ve İnka uygarlıklarını etkilendi. Günümüzde kanser tedavisinde kullanılan cerrahi tedavi, kemoterapi, radyoterapi ve bunların değişik kombinasyonlarına ek olarak immünoterapi ve gen tedavisi de gündeme gelmiştir. Primer kemoterapi, bazı hastaları total mastektomiden koruyabilmektedir. Akciğer kanserlerinde de lokal olarak ilerlemiş hastalığı gerileterek cerrahi sınırlar içine çekebilmektedir. Kanseri yapan esas bozuk genin, tedavi edilmesi ile de gen tedavisi güncellik kazanmıştır. Şayet insan geninin tam yapısı bilinebilirse, bu gen tedavisi, nanorobotların devreye girmesi ile çok daha ileri merhalelere geçebilecek ve kanser korkulu rüya olmaktan çıkacaktır. İnsanlarda genetik mutasyon hoş karşılanmasa da son zamanlardaki adenozin

deaminaz (ADA) enzimi ile ilgili gen sahneye çıkmıştır. Bu ADA enziminin etkinliğinde, vücutta toksik maddeler birikmek suretiyle immün hücreleri zehirleyerek etkilemektedir. ADA eksik olan çocuklarda, immün sistem harap oluyor ve 2 yıl içerisinde ölüm gerçekleşiyor. Ancak son zamanlarda ADA eksikliği olan bazı çocukların 7 yıl kadar yaşayabildikleri, bunun sebebinin de hasta genin kendi kendini tedavi ettiği ve iyi huylu bir mutasyon geçirdiği düşüncesi hâkim oldu. Zira ADA enzim seviyelerinin normale yakın olduğu görüldü. Genetik mutasyon bu şekilde, gen tedavisinde önemli bir adım olarak karşımıza çıkmıştır. Genetik biliminin kurucusu, Johann Gregor Mendel (1822-1884) dir. Mendel, o zamanki Avusturya İmparatorluğu sınırları içerisinde bulunan, küçük ve yoksul bir köyde fakir bir çiftçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. İlkokul sıralarında zekasını keşfeden hocası ailesini ikna ederek orta öğrenime gitmesini sağladı. Ancak fakirlik yüksek tahsile imkân vermeyince bir Katolik manastıra gitmek mecburiyetinde kaldı ve 25 yaşında "Papaz" unvanını aldı. Bu manastır Brünn Manastırı idi. Bu manastır Avusturya'da, botanik müzesi, bahçe bitkileri ve zengin kütüphanesi ile meşhur ve Mendel için de ideal bir çalışma ortamı idi. Ortaokul öğretmenliği imtihanlarını kazanamayınca, Viyana Üniversitesinde fizik ve doğa tarihi okudu, tekrar imtihanlara girdi, ancak yine de kazanamadı. Evrim-kalıtım hakkındaki düşünceleri, jüriyi ön yargılı davranmaya iter ve artık Gregor'un manastıra dönerek çalışmalarına burada devam etmekten başka yolu kalmamıştır. Mendel çalışmalarını 20 yıl müddetle bu manastırın bahçesinde sürdürmüştür. Bilim düşünsel bir etkinlik olduğu için her yerde yapılabilmektedir. Zira, Arşimed kumlar üzerinde, Newton çiftlikte, Galileo eğik kulede, Darwin doğa araştırma gemisinde ve Einstein patent

bürosunda araştırmalarını yapmışlardır. Mendel de bir bahçeyi zorunlu olarak çalışma sahası seçmiştir. Mendel, atalarımızdan beri taşıdığımız birtakım özellikleri bilimsel olarak izah edebilmek için, 22 çeşit bezelye üzerinde çalışır. 7 çift karşıt özellik tespit ederek araştırmalarına devam eder. Çapraz döllemelerle, birinci ve ikinci kuşak ürünler elde eder. Kuşaktan kuşağa gizli kalan çekinik faktörlerin birbirleri ile (bb) birleşerek ortaya çıkabileceklerini gösterdi. Gregor, yavrunun anneye ya da babaya benzeyebilirliğini ilmi olarak izah etti. Ana-baba özelliklerinin yavruda bir tür kaynaştığı varsayımı kabul edilemezdi. Çünkü o zaman, doğal seleksiyonla üstünlük kazanan özelliklerin kuşaklar boyu zayıflama sürecine girmesi gerekirdi. Yani kuşaklar sonra, yetenekler kaybolmaya yüz tutacaktı. Yavrunun anne-babadan birine daha çok benzemesi, ayrı birimler olarak yavruya geçtiği düşüncesi, Mendel'in getirdiği bir açıklamadır. Mendel 1865'te, teorisini bilim çevrelerine sunar ancak kabul görmez. 35 yıl sonra, Hugo de Vries ve Weismann gibi bilim adamlarının çalışmaları ile, kavranabilir ve gün ışığına çıkar. Mendel bu açıdan genetik mühendisliğinin de kapılarını aralar.

James D. Watson 1928'de Chicago da doğdu. 1950 ve 1953'te Kopenhag ve Cambridge'de çalıştı. Burada Francis Crick ile DNA'nın yapısını çözümledi ve Maurice Wilkins ile birlikte üçü 1962'de Nobel Ödülü'nü aldılar. 1956'da Harvard Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Biyokimya Profesörlüğü'ne getirildi. *"DNA, tüm hücrelerin kromozomlarında bulunur ve tüm genler DNA'dan meydana gelmektedir."* Avery bu tezi ileri sürdü. Şayet bu faraziye doğru ise, hayatın sırları proteinlerde değil, DNA'da olmalıydı. Bu noktadan hareketle James, araştırmalarına başlar. Francis Crick'in Mükemmel Biyolojik İlkesi; genin kendi kendini

çoğaltabilmesi, yani hücre bölünmesi sırasında kromozom sayısı iki katına çıktığında kendi kendisinin ikinci bir kopyasını çıkartabilme kabiliyetidir. 1950'li yıllarda bu fikre birçok bilim adamı karşı çıkıyordu. *"DNA tuzu için bir yapı önermek isteriz. Bu yapının biyolojik öneme sahip yeni özellikleri vardır..."* diye başlayan 900 kelimelik makaleyi daktilo eden Watson'un kız kardeşi Elizabeth idi. Bu Nobel alan çalışmayı içeren yazı, 2 Nisan Çarşamba günü yayınlanmak üzere *NATURE* editörüne gönderilmişti. Bu makalede, genetik maddenin kendini kopyalama mekanizmasını da içerdiğini görmekteyiz. Bu tarihte, çok ilginçtir ki, James D. Watson ancak 25 yaşında idi. Kuran-ı Kerim'de, Nisa suresinde, insanların tek bir nefisten, dişi bir hücreden (Kopyalanarak?) yaratıldıkları, Adem'den de Havva'nın yaratıldığı, daha sonraki mahlukların da çift olarak yaratıldıkları ifade edilmiştir. İbn Mace'nin kaydettiği bir hadiste, Havva'nın, Adem'in kaburga kemiğinden (kopyalanarak) yaratıldığı belirtilmektedir. Diğer bir hadiste de kadının kaburga kemiğine benzetilerek çok nazik ve kolay incinir olduğunun belirtilmesi, birbirini destekler mahiyettedir. Yaratılışın, cinsiyetin babaya bağlı oluşu, toprak, Âdem, Havva ve tüm insanlık matematiksel çizgisinde, kromozomal bir gerçek olduğunu ortaya koymaktadır. Bugün, bilim çevrelerinde kopyalama adı ile yapılan araştırmalar, Allah'ın yaratma fiilini sebepler planında anlayarak, onu taklit ederek ve sebepleri belli noktalarda değişikliğe uğratarak, yine O'nun yarattığı hücreyi, sistemi ve mekanizmaları kullanmak ve devreye sokmak suretiyle, bir canlının anne karnında gelişmesini değişik bir yoldan sağlamaya vasıta olmaktan ibarettir. Bu maturasyon merhale ve basamaklarının hızlandırılabilmesi, atlatılabilmesi ve birleştirilebilmesi, hiçbir zaman yaratılışa müdahale olarak addedilmemelidir. İlmin sonu

yok ve her araştırma, öze varmada bir basamaktır. Yumurtanın spermle döllenmeden de elektriki veya fiziki faktörlerle bölünmesinin uyarılabileceği ve ana karnında bir canlıyı meydana getirebileceği gerçeği, Kuran'ın asırlar önce işaret ettiği hücresel füzyon olan Adem'den Havva'nın, Meryem'den İsa'nın kopyalanmasının (hem erkekten hem de kadından kopyalamak) sistemini, mekanizmasını ve bu hususlaki ayet ve hadisleri anlamada önemli bir adım olmaktadır. Bu arada, Nisa suresinin ilk ayeti dikkatle incelendiğinde, ilk yaratılan canlı hücrenin Adem'in değil, Havva'nın hücresinin olduğu ve bu hücreden Adem'in ve ondan da Havva'nın (Kopyalandığı?) yaratıldığı kanaatimin hasıl olduğunu da ifade etmek isterim. Bu açıdan bakıldığında, sadece dişi hücreden değil, erkek hücresinden de kopyalamanın yapılabileceğine işaret edildiği ihtimal dahilindedir. Bilimin ışığında bugün gelinen noktada, genetik alfabenin ve kodlamanın sınırları belli ölçüde çözülmüş ve genetik program mekanizmalarının işlevleri taklit ve takip edilerek canlılar üzerinde birtakım değişiklikler yapılmaya başlanmıştır. Bitki, besin ve hayvan ıslahlarının bütün bu çerçevede sayılabileceği ve bilimin insanlığa daha yararlı bir hale gelebileceği düşüncesi ile bilim adamları art niyetten ari bir politika güderek ve buna yönelik önlemler de alarak, gayret sarf etmelidirler. 1970'li yıllardan beri, üreme hücrelerinin klonlama çalışmaları, büyük bir hızla devam ede gelmektedir. Bugün, değişim baş döndürüyor, nörobiyokimya, nörobiyoloji, nörofizyoloji, nörofarmakoloji, mikronöroanatomi, nöroimmunoloji, nörogenetik, geno-kromozomal cerrahi, telemedisin, robotik cerrahi, endonöroşirurji, nanonöroşirurji, nanoteknoloji heyecan veriyor, adrenalin deşarjına sebep oluyor, seratonin tepe yapıyor, tüm bilim adamlarını empati, otokritik ve vicdan muhasebesi yapmaya

zorluyor, cerrahi tatmini etkiliyor, operatif ve ilmi libidoyu tetikliyor, insanın kaliteli yaşam ve refahını yükseltiyor, dünyayı daha yaşanılabilir bir ortam haline getiriyor, gençlere yeni ufuklar açıyor, velhasıl her alanda sıra dışı etkileşimlere neden oluyor. Ancak, klonlamanın yanında tüm araştırma alanlarında, konuların ahlaki boyutları, asla göz ardı edilmemelidir. İnsan kopyalaması üzerinde çok düşünülmeli ve sınırları belirlenmelidir. Birçok yan ürün ya da kontrol dışı garip, hatta tehlikeli yaratığın neler doğurabileceği, çevreyi ve insanlığı ne büyük tehlikelerin beklediği unutulmamalıdır. Yarın, insanlık, Alfred Nobel gibi kefaret ödemekle de kendini kurtaramayabilir ve çok geç olabilir. Her işte olduğu gibi, laboratuvarlarda, bilimsel çalışma ve araştırmalarda da insanlığa hizmet, iyi niyet, dürüstlük ve samimiyet temel düstur olmalıdır. Ancak, bu esaslar da mutlaka ulusal ve uluslararası kanunlarla belirlenmeli ve art niyetler kontrol altına alınmalıdır. Genetik kopyalama sistemine bağnazca karşı çıkmak da ışığa, bilime, medeniyete ve gerçeklere karşı çıkmaktır. Bugün bu makaleyi yazarken, ateşte kaynayan bizmut dolu kazanı, sabır, itina ve büyük bir umutla karıştıran kamburu çıkmış, avurtları çökmüş, uranyumun çok acı bir şekilde kendisinden intikam aldığı, bir polonyum ve dolayısı ile Polonya aşığı, Mari Küri'yi Konnektom alemi içerisinde görür gibiyim.

BEYİN, TEMAS, MİKRONÖROŞİRURJİ

Beyin, bugün modern bilimin, hakkında bilmedikleri bildiklerinden daha fazla olan esrarengiz (enigmatik) ve bir o kadar da muhteşem bir organdır. Beynin bu özelliği ona olan ilgiyi ve merakı her zaman gündemde tutmuş ve giderek de arttırmıştır. Nitekim, yüzyıllar önce beyin ve özelliklerini araştıran ilim adamlarının sayısı çok az iken, bugün bu

sayı milyonlara ulaşmıştır. Şüphesiz gelecek için sayı çok daha fazla olacaktır. Beyin nöron ve glial hücreler denilen özel hücrelerden oluşmuştur. Bu hücrelerin yapıları kadar, kapasiteleri ve fonksiyonları da yine sadece beynin anlayabileceği şekilde karmaşık ve olağanüstü özellikler gösterir. Bu nöronların sayısı tahminen 100 milyar kadardır. Bir milimetreküp beyin dokusu içerisindeki nöron sayısı ortalama 100 bin'dir. Bu kadar nöronun birbirleriyle olan bağlantıları ise yaklaşık 20-30(?)bin'dir. Bu nöronların arasında dolaşan ve destek (lojistik) görevi yapan glial hücrelerin sayısı ise trilyonlarla ifade edilmektedir. Bunlar arasındaki ilişki ve iş birliği tam olarak bilinmemekle beraber, bu muhteşem yapı fonksiyon ve kapasite kompleksinin, bilgisayarlarla benzetilmesinin ne kadar yetersiz ve anlamsız olduğu ortadadır. Dünyamızdaki telefon sayısını milyonlarla ifade edersek, nöronların sinaps dediğimiz bağlantıları, beyinde trilyon üzeri trilyon sayılarına ulaşmaktadır. Yine rakamlarla ifade etmek gerekirse, 3 mm. kalınlığındaki, 6 kat tabaka üzerinde oturan, beyin kabuğundaki nöronları ve etrafındaki damarları gerip uzatabilme imkânımız olsaydı, aya gidip gelen bir yol elde ederdik. Beyin; geçmiş, şimdiki ve gelecek zaman ve gelecek ile bu zamanlardaki birey ve toplumlar arasındaki bağlantılar ve etkileşimlere köprüler olabilen yegâne organlardır. Geçmiş ve gelecek arasındaki maddi ve manevi köprüler kurup geçmişin tecrübesizliğiyle, geleceği de yönlendirebilmektir. Beyin içindeki bu muhteşem enerji potansiyeli, her türlü tehlikeden korunacak şekilde 1500 cc'lik bir hacim içinde kafatası dediğimiz kemik yapı ile çevrelenmiştir. Beyindeki enerjinin bireylerde oluşturduğu merak ve şüphe ile, bunların yönelttiği araştırmalar sonucu bir yığın yeni buluşlar ortaya çıkmıştır. Hâlen aktif olan bu enerji insanlığı bugünkü ileri teknoloji seviyesine

getirmiştir. Bu enerjinin en hayranlık uyandıran tarafı ise, yüzyıllar sonraki gelişmelere ve buluşlara ise şimdiden hazır olmasıdır. Beyin davranışları nasıl kontrol ettiği, hücre fonksiyonlarının meydana geldiği bunların çevre ve topluma olan müthiş uyumları, bugün modern bilimin araştırma konusudur. İnsanın her bir davranışı beyin fonksiyonunun bir refleksiyonudur. Sadece, yürüme, nefes alma ve gülme gibi motor fonksiyonlar dediğimiz davranışlar değil, hissetme, öğrenme ve düşünme gibi kognitif davranışlar da beyin fonksiyonları dahilindedir. Yani ruhsal faaliyetlerimizin yönlendirilmesi de beynin aracılığıyla olmaktadır. Beyin fonksiyonlarındaki bozukluklar da nötorik ve psikotik rahatsızlıklar olarak kendini göstermektedir. Beynin bu mikroskopik dünyasında, fonksiyonlarının ve lezyonlarının tedavi edilebilmesi için, onun mikro dünyasını ve anatomisini çok iyi bilmeyi gerektirmektedir. Bu düşünce ise beyinle beraber mikroşirürji kavramını gündeme getirmiştir. Şüphesiz ideal olan, beyin fonksiyonlarının hiç bozulmamasıdır. Ancak doğaldır ki, beyinin de tedavi edilmesi gereken hastalıkları ve hataları olacaktır. Bunu düzeltecek ve tedavi edecek olan ise, yine bir beynin hükmettiği mikroşirürjiyendir. Bu kadar engin bir mikroskobik dünyası olan beynin, hastalıklarını tedavi etmede de elbette mikroşirürjinin büyük bir yeri olacaktır. Her biri bugün bile tam olarak anlamadığımız bir potansiyel ve fonksiyonla donatılmış milyarlarca nöronu ve onları besleyen damarları korumak, ilmi tababetteki *"dokuya saygı prensibini"* mikroşirürjide daha mikroskobik bir dünyaya taşımaktır. Beyinde hiçbir hücre boşuna yaratılmamıştır. Fonksiyonlarını tam olarak bilmememiz kesinlikle onların fonksiyon dışı olduklarını göstermez.

Suarez ve Jacopson tarafından başlatılan mikroşirürji çalışmaları bugün oldukça ileri bir aşamaya gelmiştir. Yaşargil bu aşamanın zirvesini oluşturmaktadır. Temel prensip beyindeki lezyonun en kolay şekilde, en kısa yoldan ve doğal yollar kullanılarak çıkarılması ve sağlam dokulara kesinlikle zarar verilmemesidir. Doğal yollar, beyin yüzeyindeki girintileri oluşturan yapılardır. Sulkuslar adeta cerrahın, beyin dokusu içerisinde güvenle ilerlemesini sağlayan yollardır. İçi sıvı ile dolu olan sisternalar ise cerraha yol gösteren trafik levhaları gibidir. Cerrah bu sulkusları ve sisteransları dikkatli bir şekilde takip ederek yönünü tayin eder. Lezyona ulaşmaya çalışır. Tedavisinde bile, adeta cerrahi yol gösteren bu kusursuz yapıya dokunabilmek, onun mikro dünyasına mikroşirürji ile girebilmek, dolaşımla senkronize sanlımı gözleyebilmek, bu dolaşım içerisinde eritrositlerin dansını izleyebilmek, cerrahın da sonsuz haz ve heyecan duyduğu bir olaydır. Çok iyi yetişmiş bir mikroşirürjiyen için beyinde ulaşılamayacak yer yoktur. Bugün 30 mikronik iğneye bağlı 5-10 mikronluk ipliklerle, yarım mm. çapında, hatta daha ince damarlar ve sinirler mikroskop altında rahatlıkla dikilebilmektedir. Bu büyük bir özveri, beceri ve sabır işidir. Nanonöroşirurji ise, bu alanda baş döndürüyor. Mikroşirürjikal teknik kullanılarak yapılan binlerce ameliyat sonucu elde edilen tecrübeler ışığında mikroşirürji cerrahide giderek yaygınlaşmaktadır. İnsan beyni ile yine onun, bir ürünü olan mikroşirürji fonksiyon bozukluğu olan bir beyinde üstün bir teknoloji ve iyi bir performans ortamında birleştiklerinde ortaya birey ve toplum açısından harikulade, inanılmaz ve çok güzel sonuçlar çıkmaktadır.

NÖROBALANS

Bilgilerin geçmişten geleceğe aktarılması ve buna dayalı olarak bilimsel progresyonun sağlanması, insanın zaman bilincine sahip olması ve buna paralel olarak hayat ve ölüm kavramlarını rasyonel bir şekilde anlayıp kabul etmesi ile mümkündür. İnsanlığın kesinlikle bilinmeyen bir kozmik tarihi, oldukça yavaş gelişme gösteren bir genetik tarihi ve bir de 500.000 yıl evvel basit aletlerin geliştirilmesi ile başlayıp 6000 yıl evvel ideogramlar, piktogramlar, alfabeler, rakamlar ve takvimler ve 500 yıl evvel de matbaanın insanlık hizmetine girmesi gibi belli bir gelişmeyi kaydeden kültür-medeniyet tarihi vardır. Milyonlarca yıllık bir tarihi olan genetik enformasyon, oldukça kompleks bir transmutasyona sahiptir. Biz onu daha yeni yeni okumaya, yorumlamaya ve anlamaya çalışıyoruz. 4 sembol ve 6 kelimeden oluşan bu mükemmel alfabeyi, hakkında 1,3 milyon kitap yazıldığı halde, henüz anlamış değiliz. Oldukça kısa, yeterince keşfedilmemiş ve büyük bir kısmı ihmal edilen kültürel tarihimiz ise, yanlış yorumlanmakta ve yanlış anlaşılmaktadır. Üzerinde organize sistemik bir çalışma yapılmadığından, her kuşak kendi anlayış ve yorumu ile tarihi gerçeklere yaklaşmaktadır. İnsan beyni, hareketlerimizin oluşumu için gerekli olan kavram ve idealleri geliştirir. O muhteşem güç, felsefi, ahlaki ve politik ideolojiler yaratarak, sadece kişilerin değil tüm toplumların kolektif olarak uyum içerisinde çalışabilecekleri bir ortam oluşturur. Bildiğimiz gibi rasyonel ve insanlık için realiter fikir ve ideolojiler her zaman, iyi kararlar, tecrübeler ve teknik kabiliyetler arasındaki balansın sonucudur. Bu balansı, kötü kararların kazandırdığı tecrübelerin ışığı altında, vereceğimiz iyi kararlarla sağlamak mümkündür. Beyin, kozmik, genetik ve kültür-medeniyet tarihi bilgilerini birbiri içerisinde yoğurarak,

bunlar arasındaki balansı sağlayıp, geçmiş ile gelecek arasında bilimsel köprüleri kurup, yeni ufuklar geliştirmeli ve bize yeni bir çalışma aktivitesi kazandırmalıdır. Zaten beynimizin "Open-System" olmasının amacı da budur. Spesifik olarak bir tıp doktoru, bilimsel ve teknik kabiliyetini, tıbbı sanatı ile birleştirerek, bahsedilen 3 değişik tarihi kavramın ışığı altında yeni ufuklar yaratabilmektedir. Bu ufuklar, temelini balansın oluşturduğu, sevgi, politika, ahlak ve bilim kavramlarının ayrılmaz bir parçası olan estetik ile doğabilir. Socrates'in analitik düşüncesinden, Einstein'in relativitesine kadar uzanan platformdan, Euclide'n 3 boyutlu ideolojisi gelişti. Zaman boyutu artık, matematisyenlerin multidimansiyonel (çok boyutlu) teorileri ile aşılmış durumdadır. Bilim, ayrı bir boyut halini almıştır. Estetik-balans etkileşimi içerisinde, multidimansiyonel imajinasyon (hayal) yeteneği, bugün hayal edemeyeceğimiz bir noktaya ulaşmamızı sağlayacaktır. Emmanuel Kant ve Almexander Gottlmieb Baumgarten yaklaşık 200 yıl evvel bu kritik noktanın önemini vurgulamışlardır. Geçmiş ile günümüz arasındaki bu köprüleri, estetik-balans koordinasyonu ile geleceğe aktarmak hedefimiz olmalıdır. Bilimsel progresyonumuz, manevi haz ve teminatımız, engin hayal gücü, azim ve sebat ile mümkün olacaktır. (1-41).

BİLİM VE AZİM

Son noktanın asla söz konusu olmadığı bilim, her zaman değişime ve tekamüle mahkumdur. Düzenli ve birikime bağlı gelişmeler, ürettiği bilgi oranında değerli ve etkin sayılabilecek olan bilimin özelliğidir. Belki de bilimdeki son nokta, bilimin, hayatın ve insanlığın da sonudur. Bilimi, bir başka ifade ile, kendini bulma, evreni ve gerçeği tanıma ve keşfetme, tutarlılık ve tecrübelerle yanılgı

ve yanlışları ayıklayıp, hangi yöntemle olursa olsun, doğruyu bulabilme ve kişilik arayışı olarak da tanımlayabiliriz. Bilim, semavi dinde olduğundan farklı olarak, "yanılgısız, duru ve gerçek" kavramından yoksundur. Bir anlamda, özü eleştirilerle dolu ve ondan kesinlikle tamamen arıtılmamış, bir deneme-yanılma sürecinden ortaya çıkan, geçici ya da kalıcı olduğunu bilemediğimiz ilkelerdir. Sanatla iç içe olmasına karşın, bilimde yaratıcılık, inanç sistemlerinin temelini oluşturmasına rağmen, bilimde yanılmazlık prensipleri yoktur. Yenilenmeye açık ve özlem dolu dinamik bir yapısı vardır. Konservatif düşünceden sıyrılabilen geleneklerini, ilmi çalışmalarının dışında tutabilen ve en acımasız eleştiri ve cezalardan yılmayan bilim adamlarının, bilim tarihinde en büyük atılım ve devrimsel buluşlarını gerçekleştirdiklerini görüyoruz. Sezgi enginliği, fütursuz hayal gücü, sınır tanımayan ve merak dolu şüphecilik, gerçeğe giden yoldaki bireysel kilometre taşlarını oluşturan özelliklerdir. Hele bilimde şüphecilik, duru gerçeğin, sarsılmaz kuralların ve aydınlık geleceğin ağaran tan yeridir. Azmi elden bırakmayan, oluşturduğu plan çerçevesinde hedefine ulaşmak için inatla merhaleleri başarı ile geçen bir bilim insanının kaybetmesi olağan değildir. Aslında bu yolda elde edilen kötü sonuçlar bile büyük başarıların ışığı olabilir. Zekasına güvenip, azim, hırs ve sebatı göz ardı edenlerin, ışığı görebilmesi, ufka yürüyebilmesi, yolun sonuna ulaşması ve bunun tahayyülü imkânsız hazzını yaşayabilmesi mümkün değildir. Zira, *"Başarı, başaracağım diyenlerindir"* özdeyişi, bunun çok açık bir ifadesidir. Plansız, programsız, heyecansız ve istikrarsız çalışmalar hüsranla biter. Bu tip insanların gaipten ilham beklemeleri safdillik olur. Çünkü ilham, bu yolda azim, hırs, gayret ve sebatla kutsal ter dökenleri arar. Bu çerçevede, Mevlana'nın, "Suya hasretten çatlamış dudaklar,

dünyada bir damla su arar. O bir damla su da cihanda kendisinin hasreti ile yanan dudakları arar" mealindeki beyti, fazla söze gerek bırakmamaktadır. (22-40).

BİLİM VE SAYGI

Bilim, evrensel platformda hiçbir fark gözetmeksizin insanlığın ortak mirasıdır. Bilimin dini, mezhebi, ırkı, milliyeti, bayrağı ve vatanı olmaz. Bilim adamının da bilim adamı kisvesi ile bu özelliklerde olması gerekir. Zira bilim adamının bilgisinde, tecrübesinde ve sanatında, çöldeki bir bedeviden, kutuplardaki bir eskimoya ve siyah Afrika'daki bir bebeğe kadar, kainattaki tüm insanların hatta bütün canlıların ve yaratıkların da hakkı vardır. Bilimin beslendiği çok önemli bir kaynak da merak, sebat, azim, erdem, kontrol edilebilir bir hırs ve sarsılmaz bir ahlak ile çalışmaktır. Sadece akademik bir titr ile olmasa da doçentliğin ulusal, profesörlüğün uluslararası, artık bugün yıldızlararası ve galaksilerarası bir süper starlık kalitesi gerektirdiğini düşünürsek, bu hususların ne kadar önem arz ettiği ortaya çıkar. Bu kadar öneme haiz olan bilimin de mutlaka bir ahlakı olmalıdır. Bilim adamını yücelten, ona ruhanilik kazandıran, onu ayrıcalıklı kılan ve saygınlık seviyesine yükselten de bu ahlaktır. Tarih boyunca bilim adamlarının kutsiyet kazanmalarının ve toplum tarafından, bir anlamda ruhban sınıfı içerisinde telakki edilmelerinin altında yatan sebeplerden biri de budur. Bilimin kaynağına saygılı olmak çok önemli bir kriterdir. Bu saygı hem maddi hem de manevi anlamda gösterilmelidir. Bir makalede, kitapta ve yazıda kullanılan bilginin kaynağını refere etmemek, kendisininmiş gibi sunmak, her ne kadar bugün kibar(!) tabiri ile "intihal" olarak addediliyorsa da bu düpedüz, saygısızlık, ahlaksızlık ve hırsızlıktır. Bu husus, bir anlamda, bilimsel saygısızlığın ve

ahlaksızlığın maddi boyutunu oluşturur. Ancak bunun bir de hep göz ardı edilen ruhani, psikolojik ve manevi boyutu vardır. Kitaba, kaleme, kâğıda, ustaya ve hocaya saygı... Kitabın, kalemin ve kâğıdın kutsal olduğunu burada tekrar ifade etmeye bilmem gerek var mı? Bilim mukaddestir. Haliyle onu kaydeden kalem de kaydedilen kâğıt da muhafaza edildiği kitap da kutsiyet kazanır. Kütüphanecilik tarihine baktığımızda, ilmi eserlerin kutsal kitaplarla ayni ihtimamı ve saygıyı gördükleri açıktır. Benim, kompozisyon (tahrir), matematik, kaligrafi (hüsn-ü hat), Fransızca, Farsça ve belagat hocam olan rahmetli babam, daha okula gitmediğim yıllarda, bana ilk öğrettiği şey, kitap yırtmanın, kalem kırmanın ve bir gazete kâğıdı olsa bile, üzerine basmanın en büyük günahlardan biri olduğunu ve bu hareketlerde bulunanın asla ilim adamı olmayacağını, her üçüne de Kuran-ı Kerim'e gösterilen saygının ve ihtimamın aynısının gösterilmesinin gerektiğini öğretmesidir. Elime her kalem, kâğıt ve kitap aldığımda, ya da artık bugün bilgisayarın karşısına geçtiğimde, babamın bu nasihati aklıma gelir. Ustaya ve Hocaya saygı ise, insanı insan, alimi alim ve bilimi bilim yapan haslettir. Atalarımız *"Kaynağına saygı gösterilmeyen ilimden fayda gelmez"* derler. İlmin ve sanatın karşılığı sadece saygı olmalıdır ve para ile satılmamalıdır. Nitekim, zekanın zekâtı, mizah ve espri, bilimin zekâtı ise öğretmektir. Bu nedenle, bugün değil ama eskiden, sanatkârlar, bestekarlar, hattatlar, ressamlar, müzisyenler ve hocalar para karşılığı ders vermezlerdi. Beklentileri sadece ve sadece öğrencisinden hürmetti. Bu konuda, kişilerin ailelerinden aldıkları terbiyenin de yerini unutmamak gerekir. Ben de bunun çok doğru bir prensip olduğu kanaatini taşımaktayım. Ancak, işi karşıya geçinceye kadar, umduğunu elde edinceye kadar, hedeflediği makam, mevki ve unvanı

kazanıncaya kadar, aile boyu hürmette kusur etmeyip, saygısını gösterebilmek için fırsat kollayıp, ceketinin üç düğmesini kapadıktan sonra iliklemek için başka düğme yok mu diye arayan, huzurunda yerlere kadar eğilerek yağcılığın bile ötesinde saygı(!) gösterenlerin, daha sonra gerçek yüzlerinin, yetişme tarzlarının ve aldıkları aile terbiyesinin nasıl su yüzüne çıktığını da görmek mümkündür. Bu tip bir saygı ise hakiki saygı olarak değil, sahtekarlık ve riya olarak kabul edilmelidir. Yaralı hafızada, incinen hatırada ve ihanete uğrayan hayalde bulunan bu ve benzeri durumlar, hocalık şevk ve heyecanını ortadan kaldırır. Aynı zamanda, ruhumun bedenime, bedenimin kendime ve kendimin de evrene sığmaması için, hiçbir fedakarlığı esirgemeyerek iç dünyamı şekillendiren en büyük rehberim, edebiyat, tarih, felsefe, mantık, teoloji, din bilimleri, musikî ve Arapça hocam ve ismini gururla taşıdığım rahmetli dedem, bana ilim adamı olmanın beş şartının olduğunu öğretmişti. Bunlar; çok soru sormak, her kafana takılan sorunun cevabını bulmadan uyumamak, çok tekrar ve müzakere etmek, bildiğin her şeyi hiçbir beklentin olmadan layık olanlara, isteyenlere öğretmek ve en önemlisi, iliminden istifade edilen hocaya, kim olursa olsun asla hürmette kusur etmemek, hiç kimseye gösteremeyeceğin kadar saygı göstermek ve onun hizmetinde bulunmaktır. Aksi takdirde, gerçek bir bilim adamı olmanın mümkün olamayacağını bana tembihlerdi. Bu prensiplerin her zaman geçerliliğini muhafaza ettiği kanaatindeyim. (1-41).

BİR FELSEFİ YOLCULUK İLE BİTİRELİM

Şimdi de bir muhayyel rüya içerisinde felsefi bir yolculuk yapmak istedim. Bu rüya seyahatinin içerisinde, ben kendimi İskender'in ordusunda, çıplak sırtı güneşin ışınlarıyla

kararmış, istikbale yönelik ve "ne nedir? Varlık nedir? Eşya nedir? Hakikat nedir? İnsan nedir?" sorularına cevap arayan, bu soruların ağırlığı altında ezilmiş çıplak ayakları kızgın kumlarda nasırlaşmış, insanlığı kurtarmaya soyunmuş(!) bir nefer gibi gördüm. Yunan felsefesini, ellerinde sadece vahiy kültürü olan Müslümanlara, Ksenofanos, Anaksimenes ve Anaksimandros'un selamı ile sunan eleştiri isteyen ilmin kâinatın kendisi olduğunu, gerçek varlığın olduğunu iddia eden İyonya ekolünün bir temsilcisi olarak gördüm. Bir papaz gibi körü körüne fikirlerini topluma kabul ettirmek isterken eleştiriyi bir kalkan, bir maske olarak kullanan Sokrat'ın yanıldığını gördüm. Ahlak, bilim ve tabiat üçgeninde Eflatun ve Aristo'nun zaman ve mekân kavramları içinde bir metamorfoz yaşadım. İbn Rüşd'ün Gazali'ye cevaben, idrakin, aklın nedeni ve niçini bulacağını iddia ederken, 9. yüzyılda yaşamış Eş'ari'nin *"nedenselliğin Tanrıdan bağımsız olarak savunulamayacağı, Kâinatın her parçası birer alemdir, her atom Tanrı tarafından ayrı ayrı yönetilir, atomlar birbirinden bağımsız olarak hareket eder"*, fikrini madde ve suretten meydana gelen tabiat kavramı içerisinde algılayamadığım, tasvir edemediğim metafizik çerçevede Gazali ile özdeşleştirdim. Zira Gazali'nin tüm problemleri çözmede yegâne enstrümanların akıl ve idrak olduğunu söylemesinde, ne kadar haklı olduğunu bir kez daha anımsadım. Allah'ı bir saatçi gibi gören Descartes'ın insanların da bu saatin kurallarına göre inanıp yaşamalarının gerektiğini söylediğinde, Hakiki Evrensel düşünceye yakınlığını, hayretle düşündüm. Bu arada mantıksal tutarlılık ve gözlemin hakikate, ilme giden gerçek yol olduğunu iddia eden Karl Popper ile kendimi aynı safalarda hissettim. Leyla ile Mecnun hikayesindeki ana temanın Muhiddin-i Arabi ile insan-ı kâmil olarak tecelli ettiğini gördüm. İnsanın Tanrı,

Tanrı'nın da insan olamayacağı kuralından hareketle, iyiliğin bir şekilde kötülüğe galip gelmesini ya da bir başka şekilde kötülüklerin baskılanması, hayatın, dolayısı ile hakikatin dirliğini oluşturur. Protestan Hristiyanların düşüncelerinde olduğu gibi, Tanrı'nın tüm nimetlerini kullanarak bizzat sorumluluğu yüklenmek ve bu şekilde Allah'ı anlamaya çalışmak, insan-insan dışı doğa ilişkilerini, Tanrı-insan ve insan-insan ilişkilerini yorumlamak, daha müreffeh bir dünya ve caydırıcı güçlerin olmadığı, iyiliğin galip geldiği bir toplumun oluşabilmesi için, temelini, semavi olsun ya da semavi olmasın, genelde kabul gören bütün dinlerin ortak paydalarından alan, "iyi insan" olabilme çizgisinde, nasıl çok büyük bir paralelliğin ve armoninin yaşadığını ibretle gördüm! (1-41).

Kaynaklar

1- Aydın İH; Geçmişten Geleceğe Nöroşirurji, Konferans, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2002.

2- Aydın İH; Nanonöroşirurji, Konferans, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2004.

3- Aydın İH; Robotik Nöroşirurji, Konferans, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2003.

4- Cibran H: Der Prophet (Ermiş). Tercüme; İlyas Aslan, Kaknüs Yayınları, İstanbul 2002

5- Heros R, Morcos J; Cerebrovascular Surgery: Past, Present, and Future. Neurosurgery: 47(5): 1007-1033, 2000.

6- Yaşargil MG; A Legacy of Microneurosurgery: Memoirs, Lessons, and Axioms. Neurosurgery: 45(5) p 1025, 1999.

7- Yaşargil MG; Bir Beyin Cerrahının Mesleki Yaşamı. Turgut Yayıncılık, İstanbul, 2000.

8- Yaşargil MG: Reflections of a neurosurgeon. Clin Neurosurg 34: 16-21, 1988.

9- Aydın İH; Akıl, Bilim ve Nöroşirurji. Konferans. Atatürk Üniversitesi, Erzurum 2001.
10- Aydın İH; Earthquake and Neurosurgery. International Lecture of CNS, San Antonio, USA. 2000.
11- Bury J; The Idea of Progress. An Inquiry into its Origin and Growth. Dover Publications, New York, 1960.
12- Cornford FM; Before and After Socrates. Cambridge University Press, Cambridge, 1932.
13- Şengör AMC; Akıl, Bilim, Deprem, İnsan. Cogito (Özel Sayı) 20:5-39, İstanbul, 1999.
14- Aydın İH; Ağrı Felsefesi. Konferans. Atatürk Üniversitesi, Erzurum 2002
15- Aydın İH; Nöropatik Ağrı. Konferans. Zorlu Otel, Trabzon 2008.
16- Broggi G; Pain and Psycho-affective Disorders. Neurosurgery 62/SHC-901-920, 2008
17- Hatemi H; Ağrı. Abdi İbrahim İlaç Sanayi Yayınları, Proplast. İstanbul 1997
18- Ökten Aİ; Ağrı ve Edebiyat. Türk Nöroşirurji Derneği Bülteni, 59-61
19- Aydın IH; Başkanın Konuşması. Sinir Sistemi Cerrahisi Dergisi, Cild 1, Sayı 1; 7-11, 2008
20- 20. Aydın IH; Akıl-Zekâ Etkileşimi. Sinir Sistemi Cerrahisi Dergisi, Cild 1, Sayı 2; 79-80, 2008
21- Aydın IH; Ah Bu Ağrılar!. Sinir Sistemi Cerrahisi Dergisi, Cild 1, Sayı 3; 139-141, 2008
22- Aydın IH; Matematik ve Düşünce. Sinir Sistemi Cerrahisi Dergisi, Cild 1, Sayı 4; 209-213, 2008
23- Aydın IH. Fizik, Matematik ve Nörofilozofi. Beyin Fırtınası, Doğu TV Programı. Erzurum, 1997
24- Aydın IH. Matematiksel Felsefe. Beyin Fırtınası, Doğu TV Programı. Erzurum, 1997.
25- Aydin IH. Neurosurgical Reflections. Thawra Modern General Hospital, Sana'a, Yemen Republic, 2002.

26- Aydın IH. Nöroşirurjikal Flozofi ve Deprem. Konferans. Atatürk Üniversitesi. Erzurum, 2000.
27- DeCossart L. The Moynihan Lecture, Royal College of Surgeons of England 2005; 87:238-41
28- Ellenbogen RG. The Mathematics of Failure: Observations from Galileo to the Institute of Medicine. Presidential Address CNS 2006. Clinical Neurosurgery 2007; 54:28-35.
29- Hardy GH. A Mathematician's Apology. (Bir Matematikçinin Savunması) Çeviren; Nermin Arık. TUBITAK Yayınları, Ankara, 1992.
30- Ifrah G. Histoire Universelle Des Chiffres. (Rakamların Evrensel Tarihi II), Çakıl Taşlarından Babil Kulesine. Çeviren; Kurtuluş Dinçer. TUBITAK Yayınları, Ankara, 1994.
31- İnam A. Matematikle Yaşamak. Matematik Sempozyumu. ODTU. Ankara, 2002.
32- King JP. The Art of Mathematics. (Matematik Sanatı) Çeviren; Nermin Arık. TUBITAK Yayınları, Ankara, 1992.
33- Sonntag VKH. Athena, Aesculapius and beyond. The art of mentoring. 2001 North American Spine Society. Presidential Address. Spine 2002; 2:5-9.
34- Vikipedia: http://tr.wikipedia.org/wiki/
35- Aydın IH; Üniversite ve Bilim İnsanı. J High Educ, 4;2, 69-75, 2014
36- Aydın İH; Rabbim Beni Doktorlardan Koru! Hayy Kitap, İstanbul. 2013.
37- Aydın İH; Ah Bu Doktorlar! Yalın Yayıncılık, İstanbul, 2015.
38- Aydın İH, Değirmenci CH; Beynin Şifresi, Girdap Kitap, 2016.
39- Aydın İH; Beyin Fırtınası, Girdap Kitap, İstanbul, 2016.
40- Aydın İH; Ah Bu Hastalar! Girdap Kitap, İstanbul, 2017.
41- Tully RB, Courtois, Hoffman Y and Pomarede D; The Laniakea, Supercluster of Galaxies. Nature, vol 513, number 7516, p71 (4 September 2014)

Dünya Beyin Cerrahisi Kongresinin Ardından

Dünya Nöroşirurji Federasyonunca (WFNS) her dört yılda bir düzenlenen Dünya Beyin Cerrahisi Kongresi, "WFNS 2017, İstanbul, Turkey" adı ile, 20-26 Ağustos 2017 tarihleri arasında, İstanbul Kongre Merkezinde yapıldı.

Yaklaşık 35 yıldan beri böyle bir kongreyi Ülkemize kazandırabilmek için, Türk Beyin Cerrahları olarak çok gayret sarf ettik. Çok zor oldu, tüm Dünya Beyin Cerrahisi Derneklerinin oluşturduğu bu Federasyonun, her ülkeyi temsil eden delegelerini ikna etmek... Zira her türlü spekülasyon etkili oluyordu, Kongrenin yapılacağı yerin belirlenmesinde...

Başta Türk Nöroşirurji Derneği olmak üzere, bir diğer derneğimiz olan Sinir Sistemi Cerrahisi Derneği ve ferdi olarak da her bir Nöroşirurjiyenin, bu çorbaya katkısı olmuştur. Daha önce yine bu köşede yazdığım bir *makalede (https://www.medimagazin.com.tr/authors/ismail-hakki-aydIn/tr-basarinin-kokusu-72-87-3096.html)* belirttiğim ve hemen bu Kongre öncesi bir Televizyon Haber Programında *https://youtu.be/Aq7cOu3PQOo* ve sonrası (WFNS2017, İstanbul Congress, Turkey *https://youtu.be/Aq7cOu3PQOo* ifade ettiğim gibi, WFNS 2017 Kongresinin Türkiye'de,

İstanbul'da yapılması için, Merhum Turgut Özal'dan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a kadar, bütün Cumhurbaşkanlarımız her yönü ile destek vermişler ve ellerinden geleni esirgememişlerdir. Nitekim, böyle bir Dünya Kongresi ilk kez Ülkemizde yapılacaktı.

Bu Bilimsel Toplantıyı, Kore'deki WFNS 2013 Kongresinde kazanımı sağlandıktan sonra bile, Türkiye'deki çeşitli terör olaylarını ve özellikle de 17 Temmuz 2016 Darbe Kalkışmasını bahane göstererek, makul endişelerin yanında, hiç bir zaman dostluklarından emin olmadığımız çevrelerin provokasyonu ile, elimizden almaya çalışmışsalar da, Türk Nöroşirurjisinin istikrarlı ve azimli gayretleri ile, belirtilen tarihlerde İstanbul'da, kazasız belasız ifa etmek ve alnımızın akı ile başarmak nasip olmuştur. Bu gurur, sadece Türk Beyin Cerrahlarına değil, bütün Aziz Milletimize ait müstesna bir gururdur.

"WFNS 2017, İstanbul" Dünya Beyin Cerrahisi Kongresine, dünyanın hemen her ülkesinden en önde gelen bilim insanları, beyin cerrahları katılmış, kök hücreden ışın cerrahisine, robotik ameliyatlardan damar içi müdahalelere kadar, birçok bilimsel, teknolojik ve istikbale yönelik düşünceler ve tecrübeler tartışılmış, bilgi alışverişinde bulunulmuş, genç nöroşirurjiyenler için eğitici kurslar tertip edilmiştir.

Bu Kongrede bizi en mutlu eden olay, 2000 yılında dünyada "Asrın Bilim Adamı" seçilen, yaptığı buluşlar ve Nöroşirurjiye katkıları sebebi ile insanlığın kendisine ebediyyen minnettar kalacağı, geçen yıl Amerika'da yayımlanan bir makaleye göre, dünyayı ilmi açıdan sarsan 50 Bilim İnsanından, İbni-i Sina ile birlikte, doğu kökenli iki bilim adamından biri olan ve talebesi olmaktan namütenahi gurur duyduğum, "The Father of Neurosurgery" müsteâr isimli, Prof. Dr. Mahmut Gazi Yaşargil'e WFNS tarafından Onur

Madalyası takdim edilmesi olmuştur. Her Türk'ü gururlandıran bu husus, bilim tarihi için altın bir sayfa olmuştur.

WFNS 2017, İstanbul'un kapanış töreni, muhteşem bir şekilde icra edilmiş, eski başkanlara minnet ve şükran ifadesi ile İnterim Kongre için 2019 da Çin'de, WFNS 2021 için Kolombiya'da buluşmak üzere katılımcılarla vedalaşarak, Türkiye'de ilk kez yapılan böyle bir Dünya Bilim Kongresini tamamlamış olduk.

Münhasıran, bu kongrenin kazanılmasına katkıları olan ve Ahirete irtihal eden Yücel Kanpolat, Nurcan Özdamar ve Kemali Baykaner'i rahmetle anarken, dünyaya karşı verdiğimiz bu sınavdan yüz akı ile çıkmamıza destek olan, katkı sağlayan, canla başka gayret gösteren herkese kalbi şükranlarımı ifade etmek istiyorum!

Yine makalelerimizin artık olmazsa olmazı, *"Yâ Hayy!"*dan bir rubaimizle bitirelim.

İFTİHÂRIM YOK

(Mefâîlün, Mefâîlün, Mefâîlün, Mefâîlün)

• — — — / • — — — / • — — — / • — — —

Delî, dîvâneyim, aşkınla mecnûn, itibârım yok.
Gönül eğlenmiyor zîra, figândan başka kârım yok.
Şuûrum yok, huzûrum yok, ne insaf gülde, gülşende,
Seni sevmek dışında bir medâr-ı iftihârım yok.

ALTINCI BÖLÜM

Edebiyat ve Mûsikîye Dair

Kûy-i Dilârâdan

Ey Yâr!

Sözün, sesin, nefesin, hicranın ve hüznün mânâya değdiği noktadayım!

Şehlâ nazarın kalbimi, yüreğimi, benliğimi, senliğimi ve rûhumu pişirdiği, yaktığı ve dağladığı demdeyim.

Dilin lâl, gönlün pür melâl ve lisanın hâlâ sükût ettiği, kalbin ve canın sonsuza hasret, hararet ve iştiyakla meylettiği, sabırsızlandığı ve heyecanla can attığı yerdeyim.

Şebâbet elden gitti de ben hâlâ elemin, kederin, hüznün ve kâkülü, perçemi ve zülfü amber kokulu Hicran'ın kara, kuru, hırçın, huysuz, hınzır ve hüzzam merkezindeyim.

Ey Yâr!

Yâr'in, lâlin, hâlin ve melâlin hakîkat gölgesinde, müstecâb nasibler ve iştiyaklı düşler ve ezelden ebede, husûsiyet arz etmeyen sıradan hiçbir fâniye asla nasib olmamış ve olmayacak pembe hülyalar ve Âlemi kıyama kaldıracak ihtiraslar arefesindeyim.

Söyle Ey Yâr!

Hüznümü, hicranımı, derdimi, ağrımı, acımı, sancımı, efkârımı, tasamı, gussamı, melâlimi, ye'simi, kasvetimi, kahrımı, gamımı, kederimi, figanımı, firakımı, feryadımı, elemimi, inkıyamımı, ihtiramımı, ihtirasımı, iştiyakımı, istirhamımı, infialimi, iftikârımı, iftiharımı, inzivâmı, îtikâfımı, iltizamımı, intizarımı, inkisarımı, inzimamımı, ıstırabımı ve yürek yangınımı sana nasıl ve hangi lisanda ve halde arz etmeliyim?

İçimdeki "BEN"leri boşaltıp, hep "SEN" ile doldurdum. İçinde "SEN" geçen cümleleri hem hatm hem hıfz hem de hazm mı etmeliyim?

Hicranımı ve derdimi, dermanı olmadığının vukûfiyeti ile heybeme doldurup sırtıma yüklenerek nâmütenâhî bir meçhule, ya da tan ağarmadan, seherî teabbud ve tehecciitte, ufuklar ötesi hiç dönülmez ve şafakların sökmediği diyarlara mı gitmeliyim?

Hasretini inatla, ısrarla, ikrarla, sebatla, sabırla, teakkulle, tezekkürle, teeddüble ve tefekkürle bertaraf mı etmeli yahut bu vuslatsız hasrete, şükrü, inzivayı ve tevekkülü mü öğretmeliyim?

Söyle Ey Yâr!

Seni nasıl bir feryâd ile, yâd ve Yâr eylemeliyim?

Çok güçlü bir hafızanın, bazen de çok güçlü bir ceza olduğunun bilinciyle, münzevî ve müftehir feryadımın, acıyı ve ıstırabı nâmütenâhî surette bal eyleyeceği ve her erdem sahibini de muhatap makamında görmek umuduyla, "Dört Mefâîlün" veznindeki, çiçeği burnunda, dumanı üstünde bir rubâîmizle kendimize seslenelim!

Zira, "Ey Sen!" isimli makalemizden *(https://www.medimagazin.com.tr/authors/ismail-hakki-aydIn/tr-ey-sen-72-87-4079.*

html) sonra, "*Kûy-i Dilara'*dan", "*Ey Yâr!"* diye seslenmek vacip olmuştur.

ŞİKÂYET ETME EY BİRCİS!
(Mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün)

• — — — / • — — — / • — — — / • — — —

Şikâyet etme ey Bircis, bu sevdânın nihânından.
Yeter artık, unut gitsin, şu Dünyânın figânından.
Bu dertten kurtulan yok ki, tabiplerden devâ bulsun!
Vefâ yoktur ne Hicran'dan ne Hayyâm'ın Cihân'ından.

Ey Sen!

Ey Sen!

Sen kendini ne zannediyorsun? Kimsin sen! Nedir bu feryad u fîgan, bu intizâr, bu şikâyet, bu kibir, bu gurur, bu sitem! Neden haline şükretmiyorsun? Dön bir arkana bak! Beterin beteri var bilmiyor musun? Tarihe bir bak bakalım ne göreceksin. Neler olduğunu, herkesten daha iyi bildiğinden ismim kadar eminim. Adın yüzünden yolunu, yolun yüzünden adını, tarihi hadiselerle de fikrini değiştirmeyeceğini bildiğim halde, bir umut, samimi duygularla yine de sana hatırlatmak istiyorum!

Milattan önceki yıllardan başlayıp, günümüze kadar bir göz at bakalım. Hepsini değil de birkaç örneği hatırlatmamı ister misin?

Topluma, fikirlerini sorular sorarak kabul ettirme yönteminin sahibi Sokrat'ı (Ölümü MÖ, 399) baldıran zehiri ile zehirleyenlerin, bunu neden yaptıklarını zannediyorsun?

Düşünce özgürlüğünün ilk havarisi sayılan(!) Giordano Bruno (1548-1600), Roma Katolik Kilisesince Engizisyon Mahkemesinde yargılanıp sapık ilan edilerek, "Kanı

akıtılmadan eziyet edilerek öldürülmesine" karar verilmiş ve diri diri yakılmamış mıydı?

Ya hukukçu olduğu halde kendini bilime adayan ve modern kimyanın mimarı olan Antonie Lavoisier'in (1743-1794), Fransız devrimi sonrası devrimcilerce kurulan mahkemede yargılanmış ve "Devrimin bilim adamına ihtiyacı yoktur" gibi bir mülahaza ile, dönemin meşhur idam şekli olan giyotinle idam edildiğini bilmiyor musun?

Ünlü Osmanlı haritacısı ve denizcisi Piri Reis (1465-1553) sekseni aşkın yaşında Mısır'da neden idam edildi sanıyorsun. İdam fetvasını verenlerin haklılık payı var mıydı ki...

Ya Meşhur Astronom Takiyüddin'in (1521-1585) İstanbul'da Tophane sırtlarındaki Rasathanesi 21 Ocak 1580 tarihinde, Padişah III. Murat'ın fermanı ile, Kaptan-ı Derya Kılıç Ali Paşa tarafından bir gecede yerle bir edilmedi mi? Sebebini hiç düşündün mü? Meleklerin bacaklarını(!) dikizliyordu ya... İftira ve şayiaların tüm imparatorluğu sardığını, bu akıl dışı, saçma ve asılsız isnatların duraklama devrinin kapısının aralanmasına neden olduğu düşünülebilir mi, ne dersin?

Daha sayayım mı?

Gazali'nin, Nesefi'nin, Hallac'ın, İbn-i Arabi'nin ve hatta İbni-i Sina'nın, haklı-haksız, başına gelenleri de zikretmemi ister misin?

Yetmişine merdiven dayamış İmam-ı Azam Ebu Hanife'nin (699-767), neden hapsedildiğini ve şaibeli bir şekilde öldüğünü ya da öldürüldüğünü biliyorsundur umarım!

Tarih boyunca hakikatleri söyledikleri ve müdafaa ettikleri sebebi ile, çeşitli eziyet ve işkencelere maruz bırakılan, Pisagor, Galileo Galilei, Nicolaus Copernicus, Isaac

Newton, Jun Hus, Nikola Tesla, Charles Robert Darwin, Roger Bacon, İskenderiyeli Hypatia, Ockhamlı William, Alan Turing, Michael Servetus (Miguel Servet) ve Eflatunun talebesi, Muallim-i Evvel Aristo gibi burada saymakla bitiremeyeceğimiz daha nice filozoflar, bilim ve fikir insanları var...

Haaa bak bir de ben bu bilim ve düşünce insanlarından burada bahs etmişsem, sakın kendini onlarla mukayese etmek gibi bir hataya düşme! Kendini onlarla bir zannetme! Lâkin onların ilmi gayret ve istikrarlarını örnek al! Biraz mütevazi ol bakalım. Mütevazi!

Şimdi de sen kalkmış, *"küçük dağları ben yarattım!"* zehabıyla ve üç kuruşluk cürmün ile, haksızlıklardan, hukuksuzluklardan, sadakatsızlıklardan, liyakatsızlıklardan ve ahbap çavuş ilişkilerinden bahsediyorsun. Hangi cüret ve hakla buna kalkışıyorsun, hayretler içerisindeyim. Etin ne, budun ne? Şükrünü bil şükrünü... Biraz empati, öz eleştiri yaparak kendine gel bakalım! İki satır yazdın diye kendini dev aynasında görme! Kasım kasım kasılma! Yapman gerekenlerin hepsini yaptığını mı sanıyorsun?

Otur oturduğun yerde, sesini kes başkaları kesmeden, boyundan büyük işlere karışma, kalkışma, talip olma! Zira, tarih boyunca, gözlerini ve gönlünü diktiğin o yerlere kimlerin, hangi mahfillerin yandaş ve müntesiplerinin lâyık görüldüğünü çok iyi birsin! Ne sadakatinden bahşedilirsin sen...

Bir dilim ekmek bulabildiğine ve nefes alabildiğine şükret!

Bakıyorum da hiç üzerine alınmıyorsun ve de oralı olmuyorsun.

Evet sana diyorum sana!

Aklını başına toplasana!

Sen ne zannetmiştin yoksa...

Yine senin kendin için yazdığın mevzuya muvafık bir rubai ile, (*Ey Nefis!;* İsmail Hakkı AYDIN, AŞK, İstanbul, 2000) ikaz muhtevalı makalemizi bağlayalım.

EY NEFİS!

Cahillerden kendini, alim sanıp azmışsan!
Ahmaklarla arana, birkaç hendek kazmışsan!
Nedir bu kadar kibir, kendine gel ey Nefis!
Gururlanacak ne var, iki satır yazmışsan.

Neden Rubâî?

Muhterem kaarilerim çok iyi bilirler ki, yaklaşık on yıldan beri Medimagazin Gazetemizde, bu Nöroflozofi köşemde düzenli olarak, felsefe, edebiyat, san'at, teoloji, bilim, kültür, tarih, eğitim politikaları ve özellikle de mesleki problemlerimizle ilgili konularda periyodik makalelerim yayınlanmaktadır. Yazılarımın hemen hepsini, kendime ait, güfte olabilecek formda bir rubâî veya dörtlükle ile sonlandırırım. Bazı okurlarım, bu rubâîlerimi çok basit ve anlamsız bulur ve bu düşüncelerini, çeşitli yollarla bana iletirler. Bu hususu izah etmek gayesi ile, RUBÂÎ konusunda kısa bir bilgi vermek arzusundayım.

Bir anlamda, manzum söz yakut, zümrüt ve incilerinin saklandığı ve muhafaza edildiği birer MÜCEVHER KUTUSU olarak telakki ettiğim Rubâî, hikmet ve tefekkür şiiri olarak bilinmekte, kalbin hissettiği yoğun duyguları, zihnin daldığı derin düşünceleri, aklın çözemediği sırları, varlık ve yokluğu, aşkı, hayat ve ölüm temalarını, kendine has iki ârûz formu (Ahrem ve Ahreb) ve kaideleri çerçevesinde, detaylandırıldığında ciltlerce kitabı oluşturacak hissiyatı ve bilgiyi süzüp, rafine ve kristalize ederek, belli bir hayat felsefesinin ışığı ve merceği altında, perdenin her iki tarafını da

farklı şekilde yorumlayabilecek ve düşündürebilecek mükemmellikte, ustalıkla dört mısraya sığdırabilme san'atıdır.

Milletlerin bekasında ve Devletlerin pâyidâr olmasında çok mühim rolü olan faktörlerden biri de San'atın içesinde, olmazsa olmazı, Mûsıkîdir. Hele bizim Türk Mûsıkîmizde Rubâî, bestekârlarımızın güfte anlamında beslendiği tek kaynaktır.

Klasik Doğu Edebiyatı içerisinde, en muhteşem rubâîler, İran edebiyatında, günümüzde de Dünya edebiyatı klasikleri arasında yer alan **Ömer Hayyam** ile zirveye ulaşmış ve şöhret bulmuştur. Rudekî'yi de mutlaka zikr etmek gerekmektedir. Arap Edebiyatında ise, Şeyh Ömer İbn'ül Fârid en önde gelenidir. Türk Edebiyatımızda en meşhur Rubâî Şâiri, **Azmizâde Hâletî**'dir. Ancak, Fuzûlî, Nef'î, Nev'î, Nedîm ve Şeyh Gâlip gibi Dîvan Şairlerimizin de rubâî yazdıklarını görmekteyiz. Son dönemlerde ise, Arif Nihad Asya ve Yılmaz Karakoyunlu'yu zikr etmek gerekmektedir.

1300 yıldan beri geleneksel olarak zamanımıza kadar, kuşaktan kuşağa meşk usûlü ile aktarılan, yaşatılan ve klasikleşen Türk Mûsıkîmizde, son dönemlerde bestelenen eserlerin, eskiden olduğu gibi, klâsikleşememesi, kalıcı olamaması, temel itibari ile güfte olabilecek Rubâî formunda yazılmış şiirlerin yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

Mûsıkî ile olan çok yakın münasebetim sebebi ile, Bestekârlarımız, Sâzendelerimiz ve Hânendelerimizin hep bu hususta şikâyetçi olduklarını bildiğimden, ben de bunun eksikliğini hissettiğimden, bir nefes olabilmek amacı ile, yıllardan beri rubâî yazma gayreti içerisindeyim. İçerisinden, yüzden fazla rubâîmin veya dörtlüğümün, çok değerli bestekârlarımız tarafından bestelenmiş şiirlerimin-güftelerimin yer aldığı, altı şiir kitabı (*Sûz-i Dilârâ, Aşk, Vuslat, Nefes,*

Hicran ve *Yâ Hayy*!) neşr ettim. Bin'i aşkın Şiirlerimde genellikle heceyi kullansam da en son çıkan *"Yâ Hayy!"* (Ötüken Yayınları) adlı eserim, ekseriyetle ârûz formunda ve bestekârlarımızca itibar görmektedir.

Bu makalemizi bitirirken, son yazdığım bir rubâîmi burada paylaşmak istiyorum.

Hepinize iyi seneler...

GİR KOYNUMA ÜRYÂN!
Mef'ûlü, Mefâîlu, Mefâîlu, Feûlün
— — • / • — — • / • — — • / • — —

Esrarlı emel nağmesi inler gibi âhtan,
Al kalbimi sen bestele, sultâniyegâhtan,
Coştur beni mecnun gibi, Yâr şarkımı söyle!
Gir koynuma üryân, ne olur korkma günahtan!

Felsefe, Mûsıkî, San'at, Hekim ve Cerrah

2-15 Ekim 2017 tarihleri arasında, Ülkemizin, Türk Nöroşirurji Derneği ile birlikte, iki Beyin Cerrahisi Derneğinden birisi olan, Sinir Sistemi Cerrahisi Derneğinin "Tecrübenin Işığında, Gençlerin Yanında" mottolu ve sloganlı, her zaman olduğu gibi sıra dışı, 13. Bilimsel Kongresi yapıldı.

Tecrübeli hocaların gerek deneyimlerini ve gerekse sosyal ve san'atsal faaliyetlerini genç meslektaşlarına aktarması ile birlikte, genç beyin cerrahlarının akademik hayatlarının önemli merhalelerinde, farklı farklı kazanımlar elde edebilmeleri için, geniş bir perspektifte ilmi program icra edildi.

Ben de Beyin, Omurilik ve Sinir Cerrahisinin (Nöroşirurji) en kıdemli hocalardan biri olarak, *"Felsefe, Mûsıkî, San'at, Hekim ve Cerrah"* isimli bir konferans verdim.

Bu çerçevede konferansımı özetlemek istiyorum; Dünya'da iki kutsal mesleğin olduğunu, (Tıp Bedeni korur ve Hukuk Malı korur), San'atın, insanlığın doğuşundan beri süreğen, Tıbbın Sanat ile ilişkisinin çok eskiye ve mitolojik çağlara dayandığını, Mitolojik olarak Tıbbın nasıl doğduğunu izah ettim. Efsanevi boyutta, "Sağlık Tanrısı da olan Apollon'un oğlu Asklepios hem sağlık hem de hekimlik tanrısıdır. Asklepios, tabiatın sırlarını ve ölüleri diriltmeyi de

öğrenir. Bunu Zeus öğrenir ve ondan korkar, sonra da yıldırımları ile Asklepios'u öldürür. Asklepios'u cansız bedeni göğe yükselir ve yıldızların arasına yerleşir. Asklepion, ilk çağ hastahaneleridir. En büyüğü ve en ünlüsü Bergama'dadır. Zeus, Asklepios'u yıldırımları ile öldürünce, bu sırada hekimin yazmakta olduğu reçete, oradaki bir otun üzerine düşmüş, yağan yağmurla kağıttaki yazı toprağa karışarak her derde deva sarımsak meydana gelmiş. Lokman Hekim için de benzer hikâye anlatılır." odaklı bir girişle, **"**Sağlık, Hastalık ve San'at Nedir?" sorularına cevap aradık.

Sağlığı, "İnsanın bedensel, anatomik, kültürel, çevresel, psikolojik, duygusal ve ruhsal olarak bir denge ve iyilik hali içinde bulunmasıdır." Hastalığı ise, "Bu dengeyi, armoniyi, ahengi, estetiği, feed-back ve hemostazı bozan her şey!" diye yorumladık.

Peki, San'at Nedir?

Thomas Munro için; *"Sanat, doyurucu estetik yaşantılar oluşturmak amacı ile, dürtüler yaratma kabiliyetidir"*. **Kant'a göre;** *"San'atın kendi dışında, hiçbir amacı yoktur. Onun tek amacı kendisidir. Güzel san'atı, ancak DEHÂ yaratabilir!"* **Hegel'e göre;** *"San'attaki güzellik doğadaki güzelliklerden daha üstündür. San'at, insan aklının ürünüdür. Kendisine doğanın taklidinden farklı amaç ve hedef bulmalıdır."* **Marks'a göre ise;** *"Yaratıcı eylem, insanın ve doğanın karşılıklı etkileşiminin bir merhalesidir. Bu, toplumsal bir karakter taşır. San'at, hayatı İNSANÎLEŞTİREN bir olgudur. San'at, ancak araştırıcı, yaratıcı, çok yönlü tümel(!) insana çabası içerisinde gelişebilir."* **B. Croce'e göre de:** *"San'at, sezginin ve anlatımın birlikteliğidir. Bireysel ve teorik bir olaydır. Tabiat, san'atçının yorumu ile güzellik kazanır."*

Bana göre ise, "***San'at; hayatı yaşanılabilir ve insanileştiren, âdemi ADAM ve İnsan-ı Kâmil yapabilen haslettir".***

Hekimin gayesi de hastaları sıkıntılarından kurtarmak, dengeli hale getirmek, armonik, estetik, hemostatik ve feed-back düzeyini muhafaza ve restore etmektir.

Amansız bir ağrısı, acısı geçen hasta; "dünyaya yeniden gelmiş gibiyim" der.

"Sedare dolorem, opis divinum artem." ve *"Ars longa, vita brevis"* özdeyişleri de bu çerçevede izah edilir.

"Cerrahi, bir tıp dalı olmasına karşın, san'atın tam da kendisidir".

Cerrah mutlak bir san'atkârdır. Her ameliyat ayrı ve o hastaya münhasırdır. Her ameliyat bir bestedir. Bir ameliyatı, her cerrah kendinden de bir şeyler katarak farklı farklı yapabilir. Bir besteyi, farklı hanendelerin farklı icra etmesi yorumlaması gibi...

Ameliyatta katiyetle estetik bir unsur vardır. Cerrah, ruhundan ve san'atından o bedene bir parça aktarır. İnsan, Allah'ın yeryüzündeki temsilcisidir. Mukaddes bir varlıktır. Onunla iştigal edenler de bu sırra vakıf olmalıdırlar!

Hekimlik ve san'at, birbirinden ayrılmamalıdır.

Rembrandt'ın *"Anatomi Dersi"*, "Dr. Nicolaes Tulp'un Anatomi Dersi" Bruegel'in, *"Körler"* konulu tabloları, Molier'in, *"Hastalık Hastası"*, ve Peyami Safa'nın, *"Dokuzuncu Hariciye Koğuşu"* ve Leonardo da Vinci, St. Pietro Katedralinin kubbesini inşa ederken, KRANIUM'u model olarak alması, tıbbın san'ata yansımasıdır.

Hekimde olması gereken hasletler ise; İnanç ve Duyarlılık, Hassas bir kalp, Erdem, Nezaket, zerâfet, Güçlü ve Engin bir hafıza, Ummani bir ruh, Derin bir sezgi, Geniş

kültür, Bilgi birikimi, Değerlendirme ve ani karar verme kabiliyeti, Dikkatli bir gözlem ustalığı, İyi bir araştırıcılık, Usta bir yorumculuk ve Mahir bir Kompozitörlüktür.

Uğraş alanları ve hedefleri insan ve hayat olan tıp ve san'at, iç içedir. Bu sebep ile, diğer mesleklere oranla hekimler san'atla daha fazla haşir neşir olmaktadırlar.

Cerrahide usta-çırak ilişkisi, san'atta rahle-i tedristen geçmek gibidir.

Hekim, faniliğine nisbet, kalıcı eser bırakmakla, san'atla ebedi kalabilme arzusunu yerine getirmektedir.

Doğuştan var olan genetik kodlardaki san'at şifreleri mi hekimleri musikiye, san'ata yönlendiriyor, yoksa hayati ve sağlığı armoni, estetik ve balans olarak gören hekimlik mi, doktorları musiki ve san'ata yönlendiriyor? Bu bir muamma... Nitekim, hangisi hangisini tetiklemiş, bilmiyoruz.

İyi bir hekim, iyi bir cerrah olabilmek için, sanatçı ruhuna sahip olmak gerekir.

Tıpta çok önemli bir çığır açan **Laennec**, başarılı bir flütçü olmasaydı, musıkî ile olan münasebetini hekimliğine yansıtmasaydı, basit fakat temel bir muayene aleti olan Stetoskopu keşfedebilir miydi? Prof. Dr. Bülend TARCAN, uluslararası düzeyde birçok beste yapmış, Türkiye'de modern Nöroşirurjinin kurulmasına ve gelişmesine çok önemli katkılarda bulunmuştur.

Viyolonselist, Cerrah Theodor Billroth, yakın arkadaşı Bramhs'ın eserlerini dinlemeseydi, düzeltmeseydi, müzik ile dinlenmeseydi, o muhteşem ameliyatları yapabilir miydi? **El-kindi**, (İlk Türk musikisi nazariyatını yazdı. Musiki ile tıbbi bilgileri sentezleyip, musiki ile tedavinin çok önemli

olduğunu ortaya koydu.), **Farabi,** (Hekim, Filozof, Alim, Astronom, Müzikolog. Kanun sazının prototipini yaptı. Musiki ile tedavi üzerinde durdu) **İbni Sina**, (Hipokrat ve Galen ile tıbbın abidevi temel üçgeni, Musikinin insan bedeni üzerindeki etkilerini ilmi kurallara bağlamış ve tedavide kullanmıştır.) **Ebubekir Razi**, (Hekim, filozof,), **İbni Meymun**, (Hekim, filozof), **İbn-i Rüşt** (Hekim ve filozof) ve çağdaşları ile daha niceleri...

Organizasyonda emeği geçen tüm meslektaşlarıma teşekkürlerime birlikte, çok yeni bir rubâimizi kaarilerimizle paylaşalım!

HİCRAN SENİN!

Bir güzel aklın alıp gitmiş sonun hüsran senin.
Aldatır hep nazlı dilber, sanma ki devran senin.
Yazmış olsan da rubâîler ona yüz bin defa,
Yok bu Âlemde tahayyül ettiğin Hicran Senin!

Türk Musikisinde Bir Altın Halka: *Alaeddin Yavaşça*

Feridüddin-i Attar'ın *Mantıku't-Tayr*'ındaki otuz kuş, nasıl '**Simurg**'da kendilerini gördülerse, Türk Musikisinin ve aynı zamanda sanatkâr hekimlerimizin önde gelen yıldızlarından biri olan **Prof. Dr. Alaattin Yavaşça** da Âyin-i Şerîf'ten çocuk şarkılarına 600'ü aşkın eserin tümünde görülmektedir.

Bazı yazarlara göre yaratıcılık, yalnızca saklı değil aynı zamanda değişik ve karmaşık, bileşik bir olgu, birbirinden ayırması güç yetenekler demetidir. Hiçbir insan, yaratıcı deneyime bir başka insan gibi, ayni zaviyeden, ayni değer yargıları ve ayni değerlerle bakamayabilir. Çünkü yaratıcılığın tanımı kişiler ve disiplinlere göre değiştiği gibi, aynı insanda farklı zamanlarda, sosyo-kültürel değişim ve gelişimlere göre de farklı anlamlar taşıyabilir.

"Artistik Yapı" (form) birtakım manevi, büyüsel, enigmatik ve esrarengiz kaynaklar barındırır. Yavaşça'nın eserlerinde, gelenekle bugün arasında özellikle müzikal formların seçilmesinde bu özellikler ve farklılıklar açıkça izlenebilmektedir. Sanatçının yaratıcı işlevinde duyguyla birlikte

bilinçdışının bütün ham malzemesi etkileşime girmekte ve ortaya estetik bir ürün çıkmaktadır.

Yaratıcılık süreci kişiden kişiye ve bir disiplinden bir başka disipline (şiir, resim, hat, beste, gibi), yaratıcılık yaşantısının bizatihi kendisi de aynı kişide farklı zamanlarda farklı bir tezahür olarak ortaya çıkabilmektedir.

Jung ortaklaşa (kollektif) bilinçdışının taşıyıcıları olarak sanatçıyı insanlık tarihinde üstün özelliklerle ayrı bir yere koyar. **Jung**, kişisel bilinçdışının ortaklaşa bilinçdışının bir parçası olduğunu belirtmiştir. Burası insan ve hayvan geçmişinden "arketipler" içerir. Sanat yeteneği olan insanlarda bu arketiplerin bilinçdışı canlanması olur ve sanat ürünleri ortaya çıkarırlar. Bir anlamda sanatçılar, insanlığın ortak bilinçdışı deneyim ve kültürel özelliklerini çağa, güne taşıyan kişiler olmakta ve evrensel bir işlev görmektedirler.

Eski Mısır'da tahsil gören **Pythagoras**, mîraca(!) çıktığını ve semadaki yıldızlarla göklerin döndüğünü gördüğünü, bu dönüşte muazzam ve ilahî bir ahengin bulunduğu, bu âhengi kendisinin de duyduğunu ve ruhu yüksek derelere erenlerin de bunlara erişebileceğini söylemiştir. Nitekim mûsıkînin ilk temellerinde de mutlaka bu ilahi âhengin esasları yatmaktadır. Bu yüzden olmalıdır ki, musikiye de edvâr ilmi denmiştir. İşte Alaattin Yavaşça da ruhu bu yüksek derecelere ulaşmış az sayıdaki müstesna sanatkârlarımızdan ve bestekârlarımızdan birisidir.

Hazzın çok önemli bir sebebi ***insanların ahenkli kompozisyonlara (te'lif) ve melodilere (lahn) olan tabiî sevgileridir.*** Vezinler, melodilere ve nağmelere münasip ve mütenasip bir tarzda bulunmuştur ve ruh böylelikle bunlara doğru meyleder hale gelmiştir. **İbn Sînâ**, insanların 'ahenkli kompozisyonlara ve melodilere (lahn) olan tabiî

sevgilerini ve bunlardan alınan hazzı açıklarken vurgusu, ‘düzenlenmiş kompozisyonlara’dır (terkib). Biri birinden bağımsız parça ve elemanların (şeylerin) ‘bir bütün halinde düzene sokulmuş formları’ ya da ‘zıtlıklar arasında dengeli bir birliği’ hedef alması, okuyucuda tabiî bir sevgi ve haz duygusu uyandırmaktadır. Öyleyse san’at izleyicisinin harmoni sevgisi, bazı görünür kombinasyonların, düzenlemelerin kendisinden ve onların materyallerinden kaynaklanır. Kompozisyonlara olan sevgi de nihaî olarak şiir yaratımının sebeplerinden biri olarak sunulmaktadır

Bu esaslar çerçevesinde, müzik dinleyicisinin, seste hoşlandığı ve haz aldığı hususlar, sesin, ses olarak nitelikleri, müziğin anlamlı nitelikleri ile insan-tabii eylemler arasındaki benzerlikler ve müzikal bir formasyon içerisindeki melodilerin kompozisyonudur. Ses, uygun müzikal kompozisyonlarla süslenip uyumlu bir sisteme kavuştuğunda bu, zihni, nefsi, ruhu ve iç âlemi diğer seslerden daha fazla etkiler. Zira bu durum ilk hissedenin farklılığını duyulardan daha latif ve ince bir güç ile ve kompozisyon için daha güçlü bir kalıcılıkla ortaya koymasından dolayıdır. İşte bütün bu tanımlamalar, bütün başlıkları ile Dr. Yavaşça’nın bestekârlığı ve icracılığında mevcuttur.

İbn Sînâ, ***Risâle fî’l-Işk***’da, **eş-Şifâ**’nın ***Cevâmiü’l-ilmi’l-Mûsikâ*** bölümünde, ***Risâle Fî Mahiyyet-i Işk*** ve ***Poetika (Fennü'ş-Şi'r)*** adlı eserinde duyulan güzel şeylerin, müziğin dinleyicilerde ortaya çıkardığı hazzı ele almıştır. Selefi **Fârâbî**’de, gerek ***Kitâbü'l-mûsiki'l-kebîr’*** de ve gerek diğer eserlerinde müzik üzerine yoğunlaşmıştır.

“Mûsiki ile ilgili şeylerin temelinde en üstün ve en mükemmel olma niteliği yer alır. Zira musiki psikolojik haz vermeyi (el lezzetü’l nefsâniyyeti) amaçlar ve amacı bu olan her şey yeterli, mümkün ya da doğru olma sınırında

durmayıp en üstün ve en mükemmel olana kadar uzanmaktadır." **İbn Sînâ'ya** göre, biz sesin ses olarak niteledikleri-nden hoşlanırız, daha da önemlisi müziğin dışındaki tabii dünya ve insandaki tanıdık niteliklerin seslerdeki yansımasından hoşlanırız. Nitekim Profesör Yavaşça geleneğin önemli temsilcilerinden bir olmasına, klasiği başarı ile işlemesine rağmen, her yaş grubu tarafından lezzet alınarak dinlenmiş bir sanatkârdır.

Tarihî ve toplumsal bozulmanın hemen hemen tüm düzeylerde yaşandığı bir simülasyon çağına girdiğimiz, daha yerinde bir ifade ile her yerde birbirine benzeyen simülaklara ait bir oluşum düzeniyle karşılaştığımız ahlâkî, estetik ve amelî kıymetler medeniyetine ait tüm büyük insanî değer ölçütlerinin bize özgü imge ve göstergelerin yok olup gittiği günümüzde, son temsilcilerinden olduğu geleneği, modern çağın sesleri ile mecz eden büyük bestekâr Alaaddin Yavaşça, bestekârlığı ve icrakârlığı ile "etkisiz kılma" ve "duyarsızlaştırmanın karşısına "yerine koyma" , "arındırma" ve "kemale erdirme" işlevleri ile dönem mûsıkîşinasının, sanatkârının, müzik bilimcisinin ve hatta müzik tarihçisinin karşısına çıkmaktadır.

Duygu ve heyecanın doruk noktalara çıktığı, ulvî hislerin terennüm edildiği 600'ü aşkın eseri gerek güfte seçimlerindeki titizlik gerekse ses bağlamaları açısından mükemmeldir.

Haricen, Türk Mûsıkîsinin ses icrası bahsinde eda, tavır, üslûp çok mühim bir husustur. Türk Mûsıkîsi yıllarca bu üç başlık üzerinden işlenerek bugüne taşındı. Bu kavramlar da ustalığın göstergeleridir. Meşkin son halkası olan Prof. Dr. Alaeddin Yavaşça, icrakârlığı ile aynı zamanda meşkin, usta-çırağın öneminin, fem-i muhsinden neşv ü nema bulmanın da göstergesi olmuştur.

Seçkin ve zarif ircasında seslerin ve perdelerin tertemiz baskıları, ifade özelliklerini icrasını gerçekleştirdiği eserlerin karakteristiğine uygun, Türk Mûsıkîsi kararınca gerçekleştirir. O, bu duruşu ile sanatkârlara ve müzik adamlarına çok önemli ve abidevi bir model sunar. Dr. Yavaşça, meşk öğretisi ile Zekai **Dede, Zeki Ârif Ataergin ve Sadettin Kaynak** gibi ustaları ve hocalarını da yaşatarak bugüne taşımış olur.

Türk Mûsıkîsi ircası ve repertuarı, Türk dili Dr. Yavaşça ile işlenerek incelmiş, O'nun sanat adamlığı ve yaratıcılığıyla kültür dili, kültür müziği düzeyine ulaşmıştır. Yavaşça temiz icrasıyla aynı zamanda Türk diline de büyük bir hizmet etmiştir.

Sanatın, duygu ve düşüncelerin ses vasıtasıyla icrası, insan beyninin en üst düzeydeki fonksiyonları ile yakından ilgilidir. Böylece müzik ve ses sanatının tıp ve fizik bilimi ile alakası ortaya çıkar. Dr. Yavaşça'nın ircasında, geniş, volümlü, renkli tınıya sahip güçlü bir sese sahip olduğu görülmektedir. Bu durum akıllara "**Altın gırtlak**" ı getirmektedir. Aynı zamanda bir hekim olan Sayın Yavaşça'nın işitme ve lisan merkezlerinin de çok gelişkin olduğu ircasının niteliğinden açıkça anlaşılmaktadır. Zengin bir görgü ve bilgi birikimi, engin bir ruh ve duygu dünyası da eşlik edince muhteşem bir bestekâr ve icrakâr modeli ile karşılaşıyoruz.

Prof. Yavaşça'nın beste ve güftelerinin hepsinde bir uyum görülür. Titizlikle seçildikleri anlaşılan güfteler içinde ifade edildikleri müzikal formlar, seçilen makam ve ritimle mutlak bir uyum içindedir. Mesela Diyarbakır seyahatinde bir hatırlama ile bestelediği **"Hatıralar"** isimli eser, **Cahit Sıtkı** çağrışımları ile bestelenmiş, bunun için Segâh makamının seçilmesi bu uyumun en anlamlı göstergelerindendir. Yine merhum bestekâr **Bekir Sıdkı Sezgin**

için hem güfte hem de bestesini yaptığı, Hicaz eserde sanatla birlikte "gerçek sanatkârın ilahi bir lütuf, özge nefes" olduğu bilgisini vermektedir. Aynı eserin miyanında yapılan geçki, ihtişamlı bir duygu ifadesi olmuştur. Yani kendi ifadesi ile *"Güftenin istediği ifadeyi melodik yapıyla örebiliyorsan bestekârlık vardır."* Yavaşça'nın güçlü prozodi bilgisi, Türk diline hakimiyeti, usul belirlemesinde görülmektedir. Zira eserleri sağlam usuller üzerine kuruludur. Hicaz makamına olan ünsiyeti, farklı makamdaki birçok eserine büyük bir âhenk içinde Hicazı katması, O'nu Hicaz'ın büyük ustası kılmaktadır.

Dede Efendi'den, Nikoğos Ağa'ya, Suphi Ziya Özbekkan'dan, Fehmi Tokay'a kadar, Türk Musikisinin farklı zamanlarının bestelerine yaptığı aranağmeler ve bu aranağmelerin kendi çağından önceki eserlerle birebir uyum içinde olması onun muhteşem, namütenahi yeteneğini gözler önüne sermektedir.

Alaeddin Yavaşça, yaptığı yenilikleri tanımlayan, sağlam bir zemine oturtan bir bestekârdır. Nitekim, duygu itibariyle **Sûz-nâk** düşündüğü bir eserine, yine güftenin mana içeriğinden hareketle Şehnâz başlaması alışılmış Sûz-nâk terkibinden farklı olduğu için usta sanatkâr bu yeni eserinin makamını **Sûz-nâk-ı Nev** olarak tanımlar ve gerekçelerini açıklar. Yavaşça gibi dev bir bestekârın, Türk Mûsıkîsinin temel yapısına karşı duyduğu bu sorumluluk, O'nun mükemmel kişiliğinin bir göstergesi olup, sanatkârlar için de apayrı bir model oluşunun ana unsurdur.

Bütün bu sebeplerden dolayı, "**Türk Musikisinde Bir Altın Halka"** olarak gördüğüm, **Prof. Dr. Alaeddin Yavaşça**, mûsıkî sanatının hemen bütün katmanlarında dolaşan, Allah'ın bir lütfü olan, üstün bir akustik varlık sergileyen, hemen her formda eser veren bir klasik, yarım asrı

aşan müktesebatıyla yüksek zevk sahibi ve vakur bir bestekâr, icrakâr ve musikimizin en mühim şahsiyetlerinden biri olarak, ebediyyen gönüllerde yaşayacaktır.

Kaynaklar:

1. Aydın İH; III. Selim'den Atatürk Üniversitesi Oditoryumuna. Medimagazin, 05.04.2009.
2. Aydin İH; Bir Konser ve Bestekar Hekimlerimiz. Medimagazin, 16.11.2009.
3. Aydin İH; Bir Konserin Düşündürdükleri. Medimagazin, 10.05.2010.
4. Aydin İH; "Türk Müziğinde Doktor ve Eczacı Sanatçılar". Medimagazin, 04.04.2011.
5. Aydin İH; Nesrin Feyzioğlu ile Musiki. Beyin Fırtınası TV Programı. Doğu TV, 1997.
6. Feyzioğlu N; Araştırmalar, Özel Notlar, Kişisel Görüşmeler, Makaleler. Erzurum, 1996-2011.
7. Gündem MB; Özel Görüşmeler. İstanbul, 2011.
8. Salgar MF; Kişisel Sohbet ve Görüşmeler. İstanbul, 2008-2011.
9. Taşan T; Türk Müziğinde Doktor ve Eczacı Sanatçılar. Pendik Belediyesi Kültür Yayınları, İstanbul, 2011.
10. Ünal OE; Kişisel Görüşmeler. İstanbul, 2010-2011.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ah O Anılar...

"Bir Beyin Cerrahının Anıları"

Anıların kaleme alınması, hatıraların kitaplaştırılması, maziye ve atiye (istikbale) ışık tutmak, gençlere yol göstermek ve tarihe bir anlamda da not düşmek açısından ehemmiyet taşır. Her ne kadar doğulu milletlerde ve dolayısı ile de Türk toplumunda, anı kitapları neşr etmek pek alışılagelmiş olmasa da zaman zaman tanınmış ve topluma mal olmuş kişilerin hayatlarından bazı önemli kesitleri kitaplaştırmak bir gereklilik olduğuna inanıyorum.

Bu nedenle ben de "Hadd'imizi" çoktandır aştığımız bu yaşımızda, *"hafıza-i beşer, nisyan ile malüldür!"* hakikati çerçevesinde, genç kuşaklara ve meslektaşlarıma bir ışık ve bir yön levhası olabilmek arzusu ile, şecerem, çocukluğum, eğitimim, tahsil serüvenim ve talebelik dahil, elli yıla yaklaşan Tababet Hayatımın, hatırlayabildiğim bazı kesitlerini bir kitap haline getirme fikri bende, hep bir sönmeyen ateş gibi harlanıp duruyordu. Gâile-i Hayat öncelikleri(!), bu "Ani Kitap" fikrini te'hire zorluyor ve bu erteleme de bende, gün geçtikçe muvaffakiyetsizlik vehmine sebebiyet veriyordu.

Allah'tan, Dünya durdukça, İnsanlığın kendisine ebediyyen minnettar kalacağı, meftunu, mensubu ve meczubu

olduğum Nöroşirurji Tarikatımın(!) Kutbu ve Mesleğimin Güneşi, Rehberim, Mürşidim, Ustam ve Hocam Muhterem Mahmut Gazi Yaşargil, her fırsatta, ilimi ve sosyal toplantılarda, özellikle evime misafir olduğunda ve en son olarak da 2017 Dünya Beyin Cerrahisi Kongresinde, bu konuyu bana tekrar tekrar hatırlatması, teşvik etmesi, hangi aşamada olduğunu sorması ve hatta biraz da sert bir şekilde, "Şimdi değilse, ne zaman?" diyerek ikaz etmesi sonucu, çeşitli sebeplerle inkıtaya uğrayan bu sürece, Girdap Kitap Genel Yayın Yönetmeni Değerli Kardeşim Muttalip Asılı Beyefendi ve Sevgili Editörüm Nurgül Dere Hanımefendinin de teşvik ve gayretleri ile hız verdik.

Böylece kısa anekdotlar halindeki anılarıma, öğrencilerimin, asistanlarımın, meslektaşlarımın, hastalarımın, dost ve arkadaşlarımın benim hakkımda kaleme aldıkları görüş ve düşüncelerini ihtiva eden makaleleri ve zaman zaman sosyal medyada paylaştığım bazı aforizmalarımı de ilave ederek, *"Bir Beyin Cerrahının Anıları"* isimli kitabımızı siz okuyucularıma takdim etmek, benim için çok büyük ayrıcalık olmuştur.

Meczubiyet derecesindeki mensubiyetim ile, namütenahi bir gurur ve haz duyduğum, her ameliyatının kazanmak mecburiyetinde olduğum bir meydan muharebesi olan, bu pek imtiyazlı ve göz kamaştırıcı meslek olan Nöroşirurji, bende hücrelerime, genlerime, kromozomlarıma ve konnektomuma derinlemesine nüfuz ve sirayet eden, tedavisi olmayan bir hastalık haline gelmiştir.

Her ne kadar zaman zaman, makalelerimde, kitaplarımda, derslerimde, konferanslarımda ve TV programlarımda, ironik anlatımla "Nöroşirurji nikahlı eşim, edebiyat, musıkî ve güzel sanatlar metresimdir!" diyor ve yazıyorsam da beyin cerrahisi ile çok riskli bir "Yasak Aşk" yaşar gibi

tarifsiz arzu, haz, heyecan ve mutluluk duymakta, tıbbî tabirle "Libido" mu muhafaza, hatta arttırmakta, yaşam sevincimi sürdürmekte ve provoke etmekteyim! Müptelası oldum, bağımlı hale geldim, uyuşturucu alışkanlığı gibi bir şey bu aşk... Zaten Şeyh Galip'te Nâbî'de Fuzûlî'de, Dr. William Osler'de Dr. Wilder Penfield'de Dr. Henry Marsh'ta ve Dr. Frank Vertosick'te öyle söylemiyor mu?

Nitekim, çilesi hiç bitmeyen bir tarikat(!) olarak telakki ettiğim, Beyin, Omurilik ve Sinir Cerrahisi, evrensel adı ile Nöroşirurji; yaratılan evrende, ahenk, armoni, estetik, balans ve san'atın en muhteşem örneğini temsil eden, sonsuz kapasite, cevher ve kabiliyete sahip olan, şahsiyetimizi, haysiyetimizi, onurumuzu ve "BEN"liğimizi oluşturan ve geliştiren konnektomumuzu barındıran, bir mücevher kutusunu andıran kafatası içerisinde muhafaza edilmiş beyin denen meçhule ve onun uzantılarına dokunabilme, o esrarengiz yapıya müdahale edebilme ve üzerinde değişiklikler yapabilme kabiliyetine ve yetkisine haiz olan, tıbbın sıradışı bir branşıdır.

Bu mesleğin mensupları olan biz beyin cerrahları ise, galaksileri ve yıldızları izlemelerine rağmen onlara asla dokunamayan gökbilimcilere, muazzam atom parçalayıcılarının buhar izlerinde Allah'ı hissedebilen ancak parçacıkları göremeyen, protonlara temas edemeyen, kuarklara el süremeyen atom fizikçilerine ve çifte sarmal DNA'nın, gen ve kromozomların hikâyelerini anlatan, ve sadece bunların fotoğraflara düşen gölgelerini izlemekle yetinme mecburiyetinde olan moleküler biyologlara kıyasla, çok imtiyazlı ve haklı bir gururun temsilcileridir. Zira onlar, kozmik evreni bile şekillendiren o müstesna "BEYİN"e dokunabilmekte ve hatta üzerinde işlem yapabilmektedirler.

İşte bu sıradışı ve ilahi bir vazifeyi, o Yüce Yaratan'ın izni ile, deruhte etmemiz, gerekli tecrübeyi elde edebilmemiz ve başarılı olabilmemiz için, beden ve özellikle "Beyin"lerini ellerimize ve parmaklarımıza emanet eden, kendilerine minnettar olduğumuz, velinimetimiz hastalarımıza vefa borcumuz vardır. Adı ne olursa olsun her cerrah bunun bilincinde olmalıdır! *"Ah Bu Hastalar!"* isimli, paramedikal alanda yazdığım on kinci kitabım, bu borcu ifa için neşr edilmişti.

Bu arada, bana güven ve inançları sebebi ile, endikasyonlu-endikasyonsuz kafalarını açmam(!) için can atan ve yalvaran hastalarımı da zikretmek ve şükranla yâd etmek isterim.

Ben de mesleğim, benliğim, kimliğim, nefesim ve ömrüm olan nöroşirurji ile o kadar içli dışlı ve birbirinden ayrılamaz bir hayat sürdüm ki, şimdi "Ben", Nöroşirurji miyim, yoksa Nöroşirurji mi "Ben", farkında bile değilim. Siz kaarilerim de elinizdeki, bölük pörçük anılarımdan gelişigüzel toparlanmış ve hakkımdaki bazı makalelerce desteklenmiş olan bu *"Bir Beyin Cerrahının Anıları"* isimli on üçüncü kitabımızı okurken, bu duyguyu hissedeceğiniz kanısındayım.

Şimdi sizlere, insan ruhundan kaynaklanan asaletin ışığında, başarısızlığın başarıdan daha güçlü bir eğitici ve kötü trajedilerin en büyük esin kaynağı olabileceğini hatırlatıp, İstanköylü Hipokrat'a atfedilen (M.Ö. 460) "İlk işin, zarar vermemektir!" ve Fransız Cerrah Dr. Rene Leriche'nin *"La Philosophie de la Chirurgie*, 1951) deki, *"Her Cerrahın içinde ara sıra dua etmeye gittiği küçük bir mezarlık vardır. Başarısızlıklarının sebebini arayacağı, bir acı ve pişmanlık yeri!"* özdeyişlerini zikr ederek, Girdap Kitap'tan

yayımlanan *"Bir Beyin Cerrahının Anıları"* adlı kitabımızın raflarda yerini aldığını ifade etmek istiyorum.

Bir rubâî ile bitirelim.

KİM BU HİCRAN?

Nabzında binbir isyan, zikrin, cezben aheste,
Gergef gergef işlenmiş, ûdundan hüzzam beste,
Nakkaş maharetiyle, mısralarda müzeyyen,
Kim bu Hicran, müstetir, dilinde her nefeste?

Bir Pazar Gününe Saklı Ömür Boyu Mutluluk!

Hocam Prof. Dr. Mahmut Gazi Yaşargil, son zamanlarda, hep benim çocuklarımı ve torunlarımı görmek istediğini söyler dururdu. Ben de çocukların ve torunların farklı farklı vilayetlerde bulunması ve hepsini bir araya toplayıp, hocanın müsait zamanına denk getirememe endişesi ile, üzerinde duramıyordum. Lakin, 2017 Yılı Nöroşirurji (Beyin Cerrahisi) Kongresinde, Hoca beni biraz da sert bir şekilde tekrar ikaz edince, çocukları bir araya toplamak farz oldu.

29 Temmuz 2017 günü, oğlum Abdulkadir Cüneyt, gelinim Fatma, kızlarım Suz-i Dilara Canan, Fatma Merve ve torunlarım; Ahmed Bircis, Emine Rayyan, Nazmiye Efnan, Vuslat Betül, Fatma Nur ve Saliha Dilara'yı, Erzurum, Trabzon ve Antalya'dan İstanbul'a toplama imkanını yakaladım. Fırsat bu fırsat diyerek, hocamın Eşi Dianne'ı arayarak, çocuklarımın ve torunlarımın hepsinin benim yanımda, İstanbul'da, Tepekent'deki evimde olduklarını söyledim ve ertesi gün için davetimi yaptım. Birkaç saat sonra bana dönerek, davetime memnuniyetle icabet edeceklerini bildirince, müthiş bir sevinç ve haz ile birlikte, endişe ve heyecan da duymaya başladım. Otuz küsur yıl evvel, Zürih'e ilk

gittiğim dönenlerde yaşadığım endişe ve heyecanı, tekrar hissederek sabahı zor ettim. Gözüme uyku girmedi. Ama, randevu, 30 Temmuz 2017 Pazar günü, sabah saat 08:00 de olmasına rağmen, ben bir saat evvelinden kapısında hazır içtima, bekliyordum.

Başta Eşim Emine Hanım olmak üzere, çocuklarımın ve torunlarımın hepsi, bahçe kapısının önünde, bir tören mangası ciddiyetinde ve nizamında dizilmiş, hikayelerini dinleyerek büyüdükleri bu Asrın Bilim Adamını karşılamaya hazır vaziyette, müthiş bir heyecanla bekliyorlardı.

Kendisinin elinde ilk defa bir baston görüyordum. Lacivert bir pantolon, sarı, siyah, kırmızı ve mavi çizgileri olan beyaz bir tişört ve kalın tabanlı siyah spor bir pabuç giyinmiş olarak, yanında Sevgili Eşi ve Can Yoldaşı Dianne Hanımefendi ile birlikte bahçe kapısından giriyordu. Kıdem sırasına göre(!) herkes elini öpüyor ve böyle bir hadisenin gerçekleştiğine inanamıyorlardı. Çok sık görmeye alışık olmadığımız, mutlu, sevecen ve güleç yüzü ile, yeşil çimlerin üzerinde yürürken, gözlerinden mutluluk fışkırıyordu.

Eve girmeden önce, önce bahçeyi, fındık ve meyve ağaçlarını görmek istedi. Çok titiz bir şekilde ve konunun uzmanı gibi, domatesleri, biberleri, patlıcanları, salatalıkları, mısırları, fasulyeleri, patatesleri, fındık ve meyveleri inceledi, fikirlerini ve eksikliklerimizi söyledi.

Pergolada hazırlanan kahvaltı masasında, kendisi için ayrılan baş köşeye oturduğunda, hepimizin gözlerinden sevinç parıltıları saçılıyordu. Sağ yanına beni, sol yanına Dianne'ı ve diğer sandalyeleri de yine arzusu çerçevesinde sahiplerine tevdi edilerek, oturma düzeni sağlandı. Kendisi resimler çekti, bizlerin de fotoğraf çekmemize müsaade etti.

Özellikle daha çok Trabzon'un yöresel yemek kültürü ağırlıklı, kuymak dahil, bir kahvaltıdan oluşan menü, sohbet eşliğinde sürdü. Zaten Hocanın yemek alışkanlıklarını bildiğim için soframızda, bahçemizden topladığımız sade ve natürel sebzeler hakimdi.

Torunlarla ve çocuklarla teker teker sohbet etti, sorular sordu, bilgi seviyelerini ölçtü. Daha önceden Hocanın geleceğini bilen, kendisini ona göre hazırlayan ve istikbale yönelik bilimsel projeleri hakkında kafasına takılan soruları sormak için sabırsızlanan Torunum Ahmed Bircis, oturma nizamını bozup, Hocaya daha yakın bir pozisyona yerleşti ve her fırsatta sorular sormaya başladı. Bu Hocanın çok hoşuna gitti ve ilgisini çekti. Benim de çok iyi bilmediğim, ancak ilgimi çeken ve müdahil olduğum, beyin gücü, connectom, genom ve uzay hakkındaki Bircis'in fikirlerini Hoca çok ilginç buldu ve birkaç saat süren kahvaltı boyunca derinlemesine konuşmaları devam etti. Bu arada oğluma neden kendisinin çok fazla konuşmadığını sorunca, Cüneyt de: "*Bizim ailede baba ile oğul arasında bir bariyer var, lakin dede ile torun arasında bütün kapılar açıktır!"* diye cevap verince, Hoca, "İlginç... Bu müthiş ve hiç duymadığım bir cevap!" diyerek memnuniyetini ifade etti. Benim de yararlandığım sıradışı bir sohbet oldu.

Kahvaltı sonrası torunlara hediyelerini verdi. Yalnız çok takdir ettiği ve çok zeki bulduğu, mutlaka çığır açacak kabiliyette bir bilim adamı olacağından şüphe etmediği Ahmet Bircis'e, daha sonra hediye olarak, bir matematik-zekâ kitabı imzalayarak gönderdi. Fen bilimlerine yönlenmesini tavsiye etti.

Hayatın çok acımasız ve de insanların vefasız olduklarından bahisle, Ülkemizdeki ve Dünyadaki Bilim Politikaları üzerine uzun uzun sohbet yaptık. Bizim insanımızın

yeterince çalışkan olmadığını vurgulayarak, kendi hayatından çok ilginç kesitler aktardı. Ancak, sadece bende kalması şartı ile bu anılarını ifade ettiği için burada, onlara yer vermeyeceğim.

Çocukların havuzda yüzmelerini keyifle seyrettikten sonra, evi gezmek isteyen Hoca, Dianne ile beraber, başta benim çalışma odam olmak üzere, her yeri ilgi ile dolaştı. Sorular sordu. Evi ve bahçeyi çok beğendiğini belirten Hoca, Eşime takdir ve tebriklerini ifade etti. Kendine has üslubuyla iyi temennilerde bulundu, dualar etti.

Sonra çalışma masama yerleşerek, kitaplarımı inceledi, masa düzenimi övdü, dergilere göz gezdirdi, fotoğraf çekti. Masamın üzerinde gördüğü bir dergiyi ilgi ile inceledi, bir yerinde kendisinden bahs ediyordu. Yüzünden gülümseme hiç eksik olmadı. Masamda duran benim bir fotoğrafımı çok beğendi ve kendisine onu vermemi istedi. Hemen paket ederek Dianne'nin koltuğunun altına yerleştirdi. Bu hiç beklemediğim ve hiç kimseye nasip olmayan bir şans, bir gurur ve bir ayrıcalıktı.

Doksanı aşan yaşına rağmen, dinçliğinden pek bir şey kaybetmeyen Hocamı ve Eşi Hanımefendiyi, yaklaşık dokuz saati aşan, benim, eşim, çocuklarım ve torunlarım için dolu dolu, ömür boyu sürecek bir mutluluğun gizlendiği Pazar günündeki bu hatıralarımızla bezenmiş beraberliğimizin ardından, alıp ikamet ettikleri modern bir rezidansın 26. katındaki hane-i saadetlerine götürdüğümde, aynı heyecanla evini, kütüphanesini ve çalışma odasını bana gezdirdi. Dianne Hanımefendinin özel bir spesiyalitesi olan ikramı ile sürdürdüğümüz sohbetimizde, kitaplarını yerleştireceği ve bir müze olarak kuracağı mekânın eksikliğinden şikâyet ediyordu.

Kapıya kadar gelerek beni uğurlarken, Dianne ve Hocam Prof. Dr. Mahmut Gazi Yaşargil'in gözlerinden mutluluk, gurur ve güven duyguları saçılıyordu.

Sen, insanlığa, tıbba, nöroşirürjiye ve dünyaya büyük hizmetler verdin, katkıda bulundun, çığır açtın.

Sen çok yaşa benim hocam!

Yine hocamın seçtiği ve çok sevdiğini ifade ettiği bir rubâîmizle (*Yâ Hayy!*, İsmail Hakkı AYDIN, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2014) bitirelim.

BİRCİS'E

(Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün)

— • — — / — • — — / — • — — / — • —

Bende Mecnundan da çok aşıklık ibtilâsı var.
Kimse bilmez Sen gibi püsküllü bir belâsı var.
Tâ ezelden sanki gönlüm oldu mecbûr cevrine,
Zülm için Bircîs'e her an bir sebep îcâdı var.

Anıların Kanatları Altında Konferanslar

Otuz üç yıl sonra tekrar, uykusuz gecelerin, sökmeyen şafakların, sonucu merakla beklenen araştırmaların, sonu gelmeyen ameliyatların, tükenmeyen korkuların, ok gibi delici ikaz eden bakışların, ve kime isabet edeceği belli olmayan havalarda uçuşan, kurşundan ağır sözlerin ve ardı arkası kesilmeyen fırçaların birbirini kovaladığı, Ramistrasse 100 adresinde, Zürih Üniversitesi Hastanesinde, Mikronörovasküler Araştırmalarımı ve Beyin Cerrahisi İhtisas Tezimi tamamladığım, Krayenbuhl'ün ve Yaşargil'in nöroşirurji kliniğindeyim.

Her şey yerli yerinde bana bakıyor. Zaman durmuş ve içine düşmüşüm gibi. Anılar zihnimde, heyecan, hasret, gurur ve onurdan müteşekkil müthiş bir metamorfoz yaşatıyor.

25 Mart 2017 Cumartesi günü, "Neurosurgery as Art", (San'at olarak Nöroşirurji) isimli bir konferans vermek için özel olarak davet edildiğim, Zürih Üniversitesi Hastanesi Konferans Salonundayım.

Salon tıklım tıklım... Ama bir gariplik var. Her dinleyici koltuğunda Hocam Gazi Yaşargil oturuyor ve "velfecri okuyan" gözlerini dikmiş, bana bakıyor! Başka kimsecikler yok gibi koskocaman amfide. Bereket versin, seyahatimde bana eşlik eden Avrupa-İsviçre Türk Hekimleri Federasyonu

Yönetim Kurulu Üyesi ve Türkiye Temsilcisi, Sevgili Kardeşim Dr. Metin Gürsan Beyefendi'nin beni uyarması ile kendime geliyor ve soruların ileri derecede fazla ve ilginç olması sebebi ile, normal süresini bir hayli aşan Konferansımı veriyorum. Konferans sonrası benimle yapılan röportaj, İsviçre-Türk Televizyonundan naklen, canlı olarak yayınlanıyor.

Gala gecesinde, beni sahneye davetle, ısrarla, biraz da cebren(!) bir şarkı söyletiyorlar. Bir uşşak eser mırıldanıyorum. Anladıklarından mı, anlamadıklarından mı, yoksa moralimi bozmamak için bana saygılarından mı, bilmiyorum, çok büyük alkış alıyorum!

Ama, Gazi Yaşargil Hocam hep beni takip ediyor gibi bir his, hiç yakamı bırakmıyor...

Bu arada, Avrupa-İsviçre Türk Hekimleri Federasyonunun projesi olan, "Zürih Üniversitesine Yaşargil'in büstünün dikilmesi" fikri ile, İsviçreli yetkililerce, Zürih Üniversitesi Nöroşirurji Kliniğinin Kuruluşunun sekseninci yılında, Prof. Dr. Hugo Krayenbühl ve Prof. Dr. Mahmut Gazi Yaşargil'in büstlerinin birlikte dikilmesi hususu gündeme geldi ve mutabık kaldık. Bu da bizi ileri derecede mutlu etti.

Bu yurtdışı konferans gezimin, İtalya ve Avusturya ayağından sonra Türkiye'ye, İstanbul'a dönüyorum. Nefeslenmeye fırsat yok...

Hemen akabinde, 28 Mart-2 Nisan 2017 tarihleri arasında yapılacak olan, Türk Nöroşirurji Bilimsel Kongresi için Antalya'nın yolunu tutuyorum. Tutuyorum, tutuyorum da orada da yine beni Hocam Mahmut Gazi Yaşargil, Eşi Dianne ile karşılıyor!

Ertesi Sabah saat 07:00 de, bazı önemli konuları görüşmek üzere, randevulaşıyoruz. Yine bitmeyen uykusuz ve heyecanlı bir gecenin sabahında, sözleştiğimiz yerde, saat

06:00 da hazır bir vaziyette beklemeye başlıyorum ki, yarım saat sonra Hocam, Eşi Dianne ile arz-ı endam ediyor. Muzip bir şekilde bana bakarak, beni ters köşe yapmak istercesine, randevuya erken geldiğini, ancak tecrübem sayesinde, "gol yemediğimi!" hissettiriyor.

İki saati aşkın bir süre, baş başa istikbale matuf gerek benim ve gerekse Yaşargil hakkında, ulusal ve uluslararası boyutta çok önemli konuları tartışıyor, anlaşıyor ve İstanbul'a döndüğümüzde görüşmelerimize ve projelerimize devam etmeyi karara bağlıyoruz. Ancak kendisi ile ilgili bazı geçmişe ait özel hususları, şimdilik yazmamam şartı ile, bana aktarıyor ve bilmem gerektiğini, zamanı geldiğinde kullanabileceğimi ifade ediyor. Bu arada, heyecanım ve çok soru sormam sebebi ile, geleneksel fırçalarından nasibimi de aldığımı hatırlatmak istiyorum. Tabii ki, kendisinin haberdar olmadığı, "Zürih Üniversitesi'ne büstünün dikilmesi" haberini verince de bir başka keyifleniyor ve "Siz benim büstümü, buraya, Türkiye'ye dikin!" diyor.

Kongre boyunca, gençlere taş çıkartırcasına, doksan üçüncü yaşını sürdüren Gazi Hoca'nın enerjisi hiç tükenmiyordu. Her yerde, her oturumda, baş köşede yerini alıyordu...

"Nice sağlıklı senelere, Hocam!" diyorum.

Yine Yaşargil hocamın seçtiği bir rubâimizle bitiriyorum. (İsmail Hakkı AYDIN; Beyhûde Ömür, *Ya Hayy!* Ötüken Yayınları, İstanbul, 2014)

BEYHÛDE ÖMÜR
(Mef'ûlu, Mefâîlü, Mefâîlü, Feûl)

Sessiz sedâsız bitti bu nâdîde ömür,
Hicrandı tevekkül ile, âsûde ömür,
Son faslımızın sırrına vâkıf olarak,
Hiç doğmamışız sanki de beyhûde ömür.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Röportajlar ve Diğer

Röportaj;

Özgeçmişinizi anlatır mısınız?

1954’de Trabzon’da doğdum. Orta ve lise tahsilimi Trabzon’da tamamladım. Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdikten sonra, Beyin Cerrahisi Kürsüsünde asistanlığa başladım. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirurji Kürsüsünde ihtisasıma devam ettikten sonra, Zürich Üniversitesi Nöroşirurji Kliniğinde, Prof. Dr. Mahmut Gazi Yaşargil'in yanında mikronöroşirurji çalışmalarına katıldım. Zürich Mikronöroşirurji Araştırma Merkezinde, Instraktör Öğretim Üyesi olarak görev yaptım ve serebro-vasküler mikro-cerrahi alanlarında araştırmalarda bulundum. 1984’te Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirurji Anabilim Dalı Başkanlığına atandım. 1985’de, Türkiye’de ilk olarak, üniversitede Mikronöroşirurji Araştırma Laboratuvarını kurdum. İsviçre'nin yanında, Almanya, Fransa, İngiltere, Avusturya, Belçika, Hollanda, İtalya, İspanya, Yugoslavya, Kanada, ABD ve Japonya'da, değişik zamanlarda araştırmalarda bulundum. Çalışmalarım sonucu aldığım ödül sayısı hayli fazladır. 1988’de, beyin-damar tıkanıklıklarının operasyonlarında kullanılan ve dünyada ilk defa kendi

adım ile literatüre geçen yeni bir ameliyat tekniği geliştirmem sebebi ile 1990 yılında TÜBİTAK ödülü aldım ve zamanın Cumhurbaşkanı tarafından taltif edildim. Yurt içi ve dışında çeşitli bilimsel organizasyonların değerlendirme ve karar kurullarında yer alıyorum. Ayrıca ABD'de CNS'in Uluslararası Büyükelçisi olarak da faaliyet gösteriyorum. Uluslararası düzeyde, yerli ve yabancı 200'ü aşkın bilimsel çalışmam bulunmaktadır. Çalışmalarım dünyanın önde gelen bilim adamlarınca, yurt dışında gerek kitaplarda ve gerekse makalelerde birçok kez kaynak olarak gösterilmiş, geliştirdiğim cerrahi teknikler klasik kitaplarda yer almıştır. Evliyim, üç çocuk babası, üç torun dedesiyim.

Branşınızda kendinize örnek aldığınız birisi var mı?

Sadece benim mi? Tüm dünyanın ışığı, Hocam Yaşargil...

Tıp mesleğini seçme nedeniniz nedir? Seçtiğiniz için memnun musunuz?

Bektaşi, "Sebeb ya Huu" demiş. Memnuniyet hazza, hazlar başarılara bağlıdır.

Sizce işinizin en zor tarafı nedir?

Zorda ulvilik, kolayda suflilik gizlidir. Her şey çok zor, her şey çok kolay.

Çalıştığınız kurumla ilgili bilimsel ve akademik değerlendirmeniz nedir?

Aslında bilimsel problemler; kurumların değil, sistemin ortak meselesidir. Bu açıdan değerlendirmek gerek.

YÖK Başkanı olsaydınız neleri değiştirirdiniz?

YÖK Başkanı olsam, bu işin felsefesinden başlar ve ona göre politikalar geliştirirdim. Türkiye'mizde, bilim ve teknoloji alanındaki en önemli sorun, araştırma ve geliştirme gücümüzün çok büyük bir oranda hatta tamamına yakınının üniversitelerimize yönlendirilmesi, üniversitece yöneltilmesi veya en azından bu beklenti içerisinde olmamızdır. Özel sektör, bu hususta oldukça duyarsızdır. Oysa bugün, dünyada rekabet arenasındaki şirketler destekledikleri bilimsel ve teknolojik projelerle boy ölçüşmektedir. Her şeyin devletten beklenmesi ve eldeki imkanların da plansız, projesiz veya gereksiz harcanması; her ülkede var olan "öncelik" düşüncesinin dikkate alınmaması, bilim adamının sıkıntılarını bir kat daha arttırmaktadır. Mesela İsviçre'de, belli periyodlarla bilimsel ve teknolojik projeler, milyonlarca frankı bulan harcamalar pahasına, HEUREKA'da sergilenmekte ve özellikle üniversite ve hatta lise öğrencilerine teşhir edilerek bilimsel çalışmaları teşvik edilmektedir. Bilim ve teknoloji sahasındaki ikinci önemli problem fizik ve matematik gibi, temel fen bilimlerinde çekilen eleman sıkıntısıdır. Bunun sebebi tamamen ekonomiktir. Ortak bir sorun, bilim adamlarının yeterli ekonomik düzeyde olmamalarıdır. Üniversitelerimizde bilim adamlarının serbest piyasadaki değerlerinin mutlaka ödenmesi gerekir. Herkese eşit ücret, kanaatime göre adaletsizliktir. Ayrıca, üniversitelerimizin yeniden yapılanmalarının gerekliliğine inanmaktayım. Zira, yaygın eğitim-öğretim ile elit eğitim-öğretim ve araştırmayı aynı çatı altında yapmak oldukça güçtür. Bu nedenle üniversitelerimizin kitlesel eğitim-öğretim yapan kurumlar ve elit eğitim-öğretim yapan araştırma kurumları diye ikiye ayrılması gerekir. Her iki tip üniversite içinde de uluslararası seviyeye erişmiş bilim adamları, gerek karar

mekanizmalarındaki etkinlikleri, ekonomik durumları ve gerekse konumları itibarı ile ayrıcalıklı bir duruma getirilmelidirler. Her alanda olduğu gibi, üniversitelerde de rekabet, teşvik edilmesi gereken önemli bir konudur.

Artık, çok gecikmiş olsa da kafamızı kumdan çıkartmalıyız. Bilimsel politikamızın belirlenmesinde, mutlaka ülkemizin çıkarları göz önünde bulundurulmalıdır. Bu bilimsel strateji, aklını ve beynini bir enstrüman olarak kullanarak tüm kompleks ve ihtiraslarından kurtulmuş, bilimde evrenselliği yakalamış, üniversal bilgi çizgisinde ve bu çizgiye katkısı olan bilim adamları ile milli menfaatleri her şeyin üstünde tutan, beynini ve aklını başkalarının değil, tamamen ülkesinin çıkarlarına esir edebilen politikacılar ve bir avuç toprakta bir ülkeyi görebilen, bir damla göz yaşında bir ummanı sezebilen askerler tarafından, ortak olarak belirlenmelidir.

ABD'de şahsiyetli bilim politikaları buna benzer şekilde oluşturulmaktadır. Washington'da, kapalı kapılar ardında belirlenen bu politikalar doğrultusunda, bilim modası oluşturulmakta ve bu basına bilinçli olarak sızdırılarak, bilim adamlarının bu alanlarda araştırma yapmaları teşvik edilmektedir. Uzaktan bakıldığında her bilim adamının istediği araştırmayı yaptığı zannedilen Batı'da aslında dolaylı olarak, güdümlü bir bilim vardır. Amerika, para musluklarını açıp kapayarak, sıradan insanların anlayamayacağı ve hissedemeyeceği ustaca bir biçimde bilim ve bilim adamlarını yönlendirmektedir. Gençlerimiz yönlendirilirken bile milli bilimsel politika göz önünde bulundurulmalıdır. Milli kültür ve değerlerinden koparılmış bilim adamlarının şahsiyetli bilim yapmaları da beklenemez. Einstein'in bir taraftan fizik alanında ilmi teoriler oluştururken, diğer taraftan da Siyonizm ile ilgili destekleyici makaleler yazdığı unutulmamalıdır. Her iki uç yobazlarının, küflenmiş beyinlerin, dünyaya

cehaletiyle ve at gözlüğü ile bakanların, modernizmi çöplüklerde, batakhanelerde arayanların, okur-yazar olmayan aydın müsveddelerinin ve entelektüel gericilerin, şahsiyetli milli bilim politikası oluşturabileceği düşünülemez.

Mesleğinizde hedeflediğiniz yere ulaşabildiniz mi?

Mümkün mü? Hedefe ulaşmak, aslında tükenişin başlangıcıdır. Hep koşacağım ama, asla ulaşamayacağım.

İlginç bir kişiliğiniz var... Kendi sağlığınıza yeterli özeni gösteriyor musunuz?

İlginçlikler mutluluğun, hayatın ve var oluşun gerçekleri. Ben değil ama sağlığım bana hiç özen göstermiyor!

Tıp dışında uğraşılarınız ya da hobileriniz var mı? Bunlardan bahsedebilir misiniz?

Tıp ve sanatı birbirinden ayırmanız mümkün değil. Hele cerrahsanız, asla... Edebiyat, felsefe, tarih, hat (kaligrafi), şiir, nörofilizofi, musiki ve resim gibi birçok hobi ve ilgi alanım bulunmaktadır. Hatta ben hep **"'Nöroşirurji nikahlı eşim, edebiyat ise metresimdir"** diye espri yaparım. *Suz-i Dilara, Aşk* ve *Vuslat* adlı üç şiir kitabım var. Üç adet güftem de Dr. Yılmaz Karakoyunlu tarafından, acemkürdi, ferahfeza ve hüseyni makamlarında bestelenmiştir. Prof. Dr. Faruk Karaca, değerli çalışmalarıyla şiirlerimin analizini yaptı ve yayınladı. Batılı filozoflarla beni denk tutup benim şiirlerimde özellikle mistik, teolojik, felsefi, aşk ve tabiat duygularımı yorumlaması beni mutlu etti. Ayrıca Türk edebiyatının önde gelen tanınmış simalarından ve halen Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri olan Prof. Dr. Mustafa İsen, Prof. Dr. Orhan Okay, Prof. Dr. Bilge Seyidoğlu ve Prof.

Dr. Şerif Aktaş da şiirlerim ve düşüncelerim hakkında yazılar kaleme aldılar.

Peki sizce sanat nedir?

Sanat, özgürlük, güven, hırs, yetenek ve yaratıcılık duygusunun ortaya çıkmış şeklidir. Toplum için yararlı duyguları baskı altında tutan, soy ve insanlığından nefret eden ve utanan kişi ne kendi mutlu olabilir ne de çevresine huzur verebilir. Hayatın özü 'Sevgi'dir. Bu da kendisini evrensel sanat olarak gösterir. Yaratılan varlıkların içerisinde, zevk, ahenk ve armoninin kısaca bütün güzelliklerin zirveye çıktığı yegâne sanat şahikası, insandır. İnsanı kendine meslek ve uğraşı edinen ve onu malzeme olarak kullanan insan, içindeki yetenek ve güzellikleri daha kolay keşif ve ifade etme imkânı bulur. Bu nedenle, tıp ve sanat birbirinden ayrılamayan iki sevgili gibidir.

Ya Hekimlik?

Hekimlik bir sanat şekli, hekim de bir sanatçıdır. Hekimler duyarlı, hassas ve ince bir kalbe, güçlü ve engin bir hafıza ve ruha, derin bir sezgiye, geniş kültür, bilgi birikimi ve muhakeme gücüne sahip olmalıdırlar. Hemen her hekim, sanatının gereği olarak dikkatli bir gözlemci, iyi bir araştırıcı usta bir yorumcu ve kompozitör olmak zorundadır. En küçük ayrıntıyı bile değerlendirerek, büyük başarılar elde edilebilir. Nitekim hekim, yaratılanı yaratandan ötürü, en yüce değer sayan bir görüş ve düşüncenin somut bir örneğidir. Bu felsefenin temelini, resimden edebiyata, müzikten mimariye bütün güzelliklerin zirvesi olarak tecelli eden, "O Yüce Varlıktan" bir parça olan "insan" oluşturmaktadır. Bu nedenle de sanatçı bir hekimin konu ve malzeme aramasına gerek yoktur.

Bilimle sanat bu kadar iç içe ise, bilim nedir?

Bilimi kendini bulma, evreni ve gerçeği tanıma ve keşfetme, tutarlılık ve tecrübelerle yanılgı ve yanlışları ayıklayıp, hangi yöntemle olursa olsun, doğruyu bulabilme ve kişilik arayışı olarak da tanımlayabiliriz.

Bilim, semavi dinde olduğundan farklı olarak, "Yanılgısız Duru Gerçek" kavramından yoksundur. Sanatla iç içe olmasına karşın, bilimde yaratıcılık, inanç sistemlerinin temelini oluşturmasına rağmen, yanılmazlık prensipleri yoktur.

Yenilenmeye açık ve özlem dolu dinamik bir yapısı vardır. Konservatif düşünceden sıyrılabilen, anane ve geleneklerini ilmi çalışmalarının dışında tutabilen ve en acımasız eleştiri ve cezalardan yılmayan bilim adamlarının, bilim tarihinde en büyük atılım ve devrimsel buluşlarını gerçekleştirdiklerini görüyoruz.

Hiç keşke dediniz mi? Pişmanlıklarınız oldu mu?

Keşkesiz hayat, hiç yaşanmamış hayattır. Aşk, haz, huzur, kanaat, tatmin, yaşama azmi ve arzusu... Hepsi Nuh'un gemisinde yaşanan ruh- beyin metamorfozu...

Ailenize yeterince vakit ayırabiliyor musunuz?

Dedim ya, nöroşirurji nikahlı eşim, edebiyat metresim...

Teşekkürler.
Medimagazin,
01/10/2007

“Bedava Ekmek Yok”a Dâir

Bu makalemde, ömrünü bilime, eğitime ve insanlığa adamış, bir duayen ilim adamı ve akademisyen **Prof. Dr. Ergün Yener** Beyefendi tarafından kaleme alınan, *"Bedava Ekmek Yok!"* isimli kitabı kısaca tanıtmayı amaçlıyorum. Zira bizde, anılarımızı kaleme alma alışkanlığının pek olmaması hasebiyle, bizden bir hayır beklenilmese de genç kuşaklara teşvik olabileceği düşüncesinde ve temennisindeyim!

Prof. Dr. Ergün Yener Hocamızın, lütf edip gönderdiği *“Bedava Ekmek Yok"* isimli, birinci baskısı yapılan bu anı kitabını, büyük bir zevkle okudum.

Ankara'da doğumundan itibaren başlayan hayat serüveninin Amerika Birleşik Devletlerinde Cornell ve North Carolina Üniversitelerinde aldığı Yüksek Lisans ve Doktora seviyesine kadar olan süreçte, eğitim ve öğretimini, yaşadığı olumsuzluklarını, çocuksu aşklarını, heyecanlarını, azmini, sebatını, hırsını, istikrarını, nasıl menfi gelişmeleri müspete, dezavantajları avantaja tebdil ettiğini, eğitim hayatındaki dalgalanmaları, üzüntülerini sevince dönüştürmedeki maharetini, gerek özel hayatında ve gerekse insanlığa hizmette hep yanında dimdik duran, mutluluğunun abidevi

sembolü, Muhterem Eşi, ismi ile mütenasip ve müsemma Çiçek Hanımefendi ile Boston'da start alan sevdalı ve istikrarlı, yokluklarla mücadele eden biraz da inatçı yolculuğunu, muharrirlik ve ediplik iddiasında bulunan birçok yazara, dudak ısıttıracak ve hatta nal toplatacak ustalıkla kaleme aldığı roman tadındaki bu anılar silsilesini okurken, kendimi de kitabının içinde buldum ve kendisi ile birlikte, hatıraları hissettim, yaşadım, nefeslendim ve kendininki ile paralelizm gösteren kesitleri kritize ettim. *"İyi ki bu kitap yazılmış ve ben de okudum!"* dedim

Kelimeleri kullanmaktaki kabiliyeti, toplumca argo(!) sayılabilecek sözcükleri bile estetize ederek okuyucuya edebi bir şahika olarak sunması, akıcılığı ve sürükleyiciliği ile kitabın kapağını açmakla size, bir an önce bitirmeye mecbur olduğunuzu hissettiriyor.

Seksenine merdiven dayamış, böyle mahir, esprili ve kıvrak bir kalemin, bir duayen "Hocaların Hocası" çınarın, kesinlikle doktora ve sonrası hayat çizgisini de bizlerden esirgememesinin, özellikle gençlere ışık tutması, ülkemizin ve insanlığın aydınlık yolda mesafe kat etmesine çok büyük katkı sağlayacağı inancındayım.

Bunun beklentisi içerisinde olarak, birçok dersler alacağımızdan asla şüphe duymadığım *"Bedava Ekmek Yok"* ile birlikte, müstakbel kitaplarını da hararetle tavsiye ediyor ve Muhterem Prof. Dr. Ergün Yener Hocamızın kaleminden öpüyorum.

"Ya Hayy!" isimli Rubâîler kitabımızdan (Ötüken Yayınları, 2014, İstanbul) *"İftihârım Yok"* isimli bir paylaşımla, son noktayı koyalım.

İFTİHÂRIM YOK

(Mefâîlün, Mefâîlün, Mefâîlün, Mefâîlün)

• — — — / • — — — / • — — — / • — — —

Delî, dîvâneyim aşkınla mecnûn, itibârım yok.
Gönül eğlenmiyor zîra, figândan başka kârım yok.
Şuûrum yok, huzûrum yok, ne insaf gülde, gülşende,
Seni sevmek dışında bir medâr-ı iftiharım yok

Taşeron İşçiler!

Bu, etrafın toz duman olduğu, göz gözü görmediği, akla karanın ve at izinin it izine karıştığı, yavrunun anneyi, annenin yavruyu, evladın babayı, babanın evladı, talebenin hocayı, hocanın talebeyi tanımadığı, rakip, hasım ve hatta düşman bellediği ve karabasanların at oynattığı bu hengamede, hasta yakınları bir yana, hastaların ve onlara akıl hocalığı yapanların hiç mi suçu yok!

Hekimlikte, "Hasta her zaman haklıdır!" felsefesi, değişmez bir kaidedir ve ard niyetsiz, hakkaniyet ve dürüstlük çerçevesinde, öyle de devam etmelidir. Bunu biz böyle öğrendik hocalarımızdan ve böyle öğrettik talebelerimize, asistanlarımıza yıllarca...

Lakin, her geçen gün daha da vehametinin arttığı hekim düşmanlığı hadiselerine şahit olduğumuzda, ne acıdır ki, bazı onur ve deontoloji özürlü kendi meslektaşlarımızın da zaman zaman çanakdâr olduğu haksız kazanç teminindeki, akıl hocalarının da hayatlarında hiç olmadığı seviyelerde nemalandığı tazminat davaları, namuslu insanları da menfi yönde etkilemekte ve istikbale matuf endişelerimizi arttırmaktadır.

Zira bazen hasta da, var olan ya da olmayan hastalığını(!) kullanıp suistimal ederek, yapılan tedavi veya cerrahi müdahalenin eksikliğini, yanlışlığını iddia ile ve hatta kaste varan ithamlarla hekimi, cerrahı suçlayıcı akıl almaz surette mahkemelerde süründürmekte, hastalığını kazanç kapısı görüp, astronomik tazminatlar kazanmaktadırlar! Hatta, sırf bu gaye ile hastahane koridorlarını aşındıran, hekim avcılığı yapan ard niyetli şark kurnazı sahte hastaların olduğu haberleri de kulağımıza gelmektedir. Meslektaşlarımızı hayatlarından bezdiren ve hekimlik ve cerrahlıktan soğutan bu kumpas içerisinde elde edilen haksız kazanç da, muhtemelen ekseriyetle bu kirli organizasyonun üyeleri tarafından bölüşülmektedir! Bu durum, ister istemez(!) problemi daha da çözülmez ve girift bir mecraya sürüklemektedir.

Yangına körükle gidenlerin, aşağılık kompleksli tutum ve davranışlıların, kara para sahibi yontulmamış görgüsüzlerin, salon kabadayısı zavallıların, doymak bilmeyen aç gözlülerin, sadist ruhlu zalimlerin, hekimleri ırgat ve hatta köle gibi gördükleri çoğunluğun malumudur.

Sayılarını unuttuğumuz Tıp Fakülteleri, habire mezun vermeye devam ededursun, maalesef hekimler, bir müddet sonra, ekmek parası için sabahçı kahvehanelerinde, duvar diplerinde, meydanlarda ve sokaklarda taşeronları bekleyen fındık ve pamuk toplama ve duvar-beton işçileri gibi kendi borsalarını(!) oluşturacaktır! Bunun da günahını ve cezasını bunda dahil olan herkes çekecektir.

Nitekim, haksızlığa uğrayan, hakkı yenen, mağdur edilen, olmadık maddi ve manevi işkencelere mahkum bırakılan bir doktor eşin, bir annenin, bir babanın ve bir evladın yolunu bekleyenlerin beddualarının(!), müsebbiplerinin ve kötü zihniyet sahiplerinin yedi sülalesine yetecektir! Hekimlerin

bir zerre miktarı dermanlarına muhtaç olduklarında ise, vakit çok geçmiş olacaktır!

Makalemize başlık olan "Taşeron İşçiler" kavramı mı? Çok sevdim... Yarım asrı aşan ömrünü gece gündüz hastalarına fedakarca hasreden, biraz muhteris, biraz müşteki, biraz mûteriz, ancak her şeye rağmen mütevekkil ve münzevi olmayı da başarabilen, kıskanılacak derecede kıvrak bir zekaya, enerjiye ve azme sahip bir meslektaşımın, zengin ve yaratıcı kelime hazinesinden aşırdım!

"Rubâiyyât-ı Bircis"den bir rubâimizle, sözlerimizi bağlayalım.

ÖLDÜR BENİ

— • — — /— • — — /— • — — /— • —

(Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün)

Yandı sînem hasretinden, bir sefer güldür beni.
İnciten hârlar değildir, bir yaban güldür beni.
Her yerinden koklasam, öpsem ne lâzımdır hayat!
Bir kez olsun sun şarâbın, bin defâ öldür beni!

Anlayamıyorum!

Hem nalına, hem mıhına vurmaya, ne dersiniz!

Elli yıla yakındır tıbbın içerisindeyim de, bu Bizans'ın, alavereli- dalavereli hekimliğine ve cerrahlığına bir türlü akıl erdiremiyorum, sırrını anlayamıyorum!

Bir şehri ortadan ikiye ayıran bir deniz, bir boğaz, nasıl oluyor da, iki yaka arasındaki meslektaşlarımda, istatistik biliminin muhayyilesini ve sınırlarını zorlayan matematiksel anlamlı bir fark ortaya koymaktadır. Tıbbi tahlilleri, standartları, analizleri, yorumları ve kararları değiştirmektedir, anlayamıyorum!

İki gün evvel istenen bir laboratuvar, MR ya da BT tetkiki, tekrar neden istenir, veya istettirilir, anlayamıyorum!

Doğuştan var olan ve herhangi bir zararı dokunmayan, selim, bir basit kist-kitle neden hemen opere edilir, anlayamıyorum!

İnsanların hasta olup olmadıklarına, nasıl tedavi edileceklerine, hangi ilacın verileceğine, nasıl cerrahi bir yöntem uygulanacağına, ameliyatta hangi ekipman ve malzemenin kullanacağına, hastanede kaç gün yatacağına, hekimler-cerrahlar mi, yoksa çeşitli mülahazalarla doktorları

ırgat, babasını uşağı, hatta köle gören başkaları mı karar verir, anlayamıyorum!

"Taşeron İşçiler" gibi, şimdi de "Taşeron Doktorlar!" peyda olup, birilerinin keyfi için, duvar diplerinde iş bekleyen ekmek parası yorgunlarını, üç kuruşa çalıştırıp kullanmalarını, anlayamıyorum!

Atmış yıldan beri, sessiz sakin ve zararsız bir şekilde cildde duran bir lipom ya da nevüs, nasıl olur da görülür görülmez, cerrahi aciliyet kazanır, anlayamıyorum!

"...Hastalık Başlangıcı!" tabirinin, neden bu kadar sık kullanılarak, tıp literatüründe şimdiye kadar görülmemiş derecede çok rastlanılan hastalık(!) grubu oluşturduğunu bir türlü anlayamıyorum!

Hiç bir müsbet bulgusu olmayan, tıbbi-semptomatik modaliteler ile tedavi edilebilecek olan radyolojik bir görüntü-disk neden ameliyat edilir, anlayamıyorum!

Tek bir ilaç ile tedavisi mümkün bir hastalık, neden ısrarla o ilaçtan mahrum bırakılarak, semptomatik tercihlerle sık sık kontrole çağrılır, anlayamıyorum!

Ayaktan tedavisi mümkün olan bir hasta, neden ısrarla hastahaneye yatırılır, anlayamıyorum!

Yoksa, "Hasta yatağında tedavi edilir!" sözü, bunun için mi söylenmiştir, anlayamıyorum!

Sadece Laboratuar ve radyolojik tetkiklerine bakılarak, hasta hiç muayene edilmeden, hatta yüzüne bile bakılmadan, neden tedaviye ya da ameliyata karar verilir, planlanır, alınır, anlayamıyorum!

Her türlü tahkir, taciz, darp ve hatta cinayetlere rağmen, bu meslek neden bu kadar sevilir ve tercih edilir, genç nesillerin hayallerini süsler, anlayamıyorum!

Kimse alınmasın ama, ter dökmeden, nerede ise bu yoldan her geçene, kılıfına uydurulup unvan ve akademik paye tevdi edilmesini, talepleri mucibince makam ikramını hazmedemiyorum, anlayamıyorum!

"Şeytan azapta gerek!" prensibince mi bilmiyorum ama, her şeye rağmen, bu insanlar nasıl hala, hastalarını muayene, tedavi ve ameliyat edecek doktor ve cerrah bulabiliyorlar, anlayamıyorum!

Bu mesleği hararetle seçenler ve ısrarla sürdürenler, sırf mazoşist oldukları için mi bu tercihleri yapmaktadırlar, yoksa bu meslek ve eğitimi mi onları mazoşist yapmaktadır, hangisi hangisini etkilemektedir, hangisi fâil, hangisi mefûl, anlayamıyorum!

Yok. Yok... Rubâîmizi hiç unutur muyum!

İHTİYÂR ETTİN BENİ

— • — — /— • — — /— • — — /— • —

(Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün)

Bunca gülşen, gül dururken, târumâr ettin beni,
Yok mu insaf sende hiç, ağyâre yâr ettin beni.
Saç ağarmış, gözde fer yok, dizde derman kalmamış,
İntikam almaksa maksat, ihtiyâr ettin beni.

Ortaya Karışık!

Hekimlere "gülümseme ve gülme" dersi veriliyormuş! Bunu sadece sağlık sektörüne değil, diğer bütün görevlilere de uygulayın, hadi bakalım! Hekimlere müracaat edenlerden ihtiyacı olanlara, hakaret eden, taciz eden, döven, tekme atan, bıçaklayan, yerlerde sürükleyen, hatta öldüren hayvan müsveddesi "Bel hum edall" canavarlara(!), yol-yordam, âdab-ı muâşeret, insan olma, edeb, ahlak ve had bilmeyi öğretin, kursunu verin! Bazı doktor düşmanı, "ne oldum delisi", "şapkası kafasına yüz numara büyük" gelen zavallı, hasbelkader yöneticilere de... Evet... Hekimler gülmeyi unuttu... Çünkü, gülmek unutturuldu her zaman suçlu bulunan, evinden, eşinden, barkından çeşitli bahane ve sebeplerle ayrı düşürülen, insanlık dışı muamelelere ve çalışma şartlarına maruz bırakılan, "vurun abalıya!" babında "günah keçisi" ve "şamar oğlanı" yapılan meslektaşlarımıza...

İşgal ettikleri makamlara ve mevkilere nasıl geldikleri ve ünvanlarının kendilerine nasıl ikram edildiği akl-ı selim sahiplerince malum olan bazı zavallıların, yazdığım kitaplarımdan ve makalelerimden, verdiğim konferanslarımdan, katıldığım TV programlarından ve sosyal paylaşımlarımdan

rahatsız olduklarını, çeşitli vesilelerle öğreniyorum. İşgüzar kesilip, kendi durumlarına ve müktesebatlarına bakmadan ve hiç sıkılmadan, mesleğini, akademik ünvanını ve makamını ter dökerek, tırnakları ile kazanan meslektaşlarımıza beyanatları ile ders ve talimat vermeye yeltenen "âmir"liklerinin gölgesine sığınanların değerlendirilmesini, kaarilerimin engin muhayyilelerine ve takdirlerine bırakıyorum.

Yeni yapılan hastanelerin sayısı, hastane doluluk oranları, muayene edilen hasta, kullanılan ilaç ve tıbbi malzeme, yapılan tahlil-tetkik ve ameliyatların sayılarının, ve "hasta memnuniyeti"nin başarı olarak değerlendirilmesinden ziyade, özellikle koruyucu hekimlik alanındaki eksikliklerimizin dikkate alınarak, bu hususta faaliyetlere hız vermek ve "hekim memnuniyeti" konusunda neler yapılması gerektiğini ve neler yapıldığının özeleştirisine mükellef olanların da, burada dikkatlerini çekmek isterim.

"ORTAYA KARIŞIK!" isimli bu makalemizin son çeşnisini, kırk yıllık müstesna bir meslektaşımın(Dr.H.G.C.) bana özelden gönderdiği serzeniş ve hiciv dolu, kıvrak zekâ ürünü mesajını, bazı küçük değişiklik ve kısaltmalarla buraya alıp, ilgililerin ve yetkililerin dikkatine sunularak, yazımızı tamamlıyorum.

"Çok acil... Çok önemli ve hayati tehlikesi olmayan ilaçların raporlandırılmadan çıkartılması konusunda Bakanlığın uyarılması lazım...!!! Parasını verip, içkisini alıp kafa bulanlara saygım var da, beleş ilaçla kafa bulanlardan nefret eder oldum... 70 yaşındaki ninem içki içmiyor göya ama, (...) bağımlısı olmuş.... Ona rapor çıkaran hekimin... Yazılmayınca yeri göğü inletiyorlar...!!! "Rapor başına rüşvet alıyorlar!" diye yaz babam yaz...Toplum çıldırmış... Korkunç bir kötü kullanım var, çığrından çıkmış...!!! Hergün polikliniкçi olunca vahameti saptadım...

Parasıyla kafa bulanlara içkileri "şifa" olsun!"

Evet... Bu "Kötü Kullanım" konusu da çok ciddiyetle tekrar ele alınarak, yeniden düzenlemeler yapılmalıdır.

Henüz çiçeği burnunda, "Rubâiyyât-ı Bircis"den, Güftesi bana, Bestesi H. Amir Ateş'e ait Nihâvend makamındaki Hicrân'î bir rubâimizle Nefes'lenmeye ne dersiniz...

LEYLÂ GEÇER

— • — — /— • — — /— • — — /— • —

(Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilâtün, Fâilün)

Âşığım ben, gönlümüzden her zaman sevdâ geçer.
Döktüğüm göz yaşlarımdan, kan revan deryâ geçer.
Her bahârın gülşeninden beklerim Hicrân'ımı,
Gördüğüm her gonca gülden bir perî Leylâ geçer.

Güfte: İsmail Hakkı AYDIN
Beste: Amir ATEŞ
Makam: Nihâvend